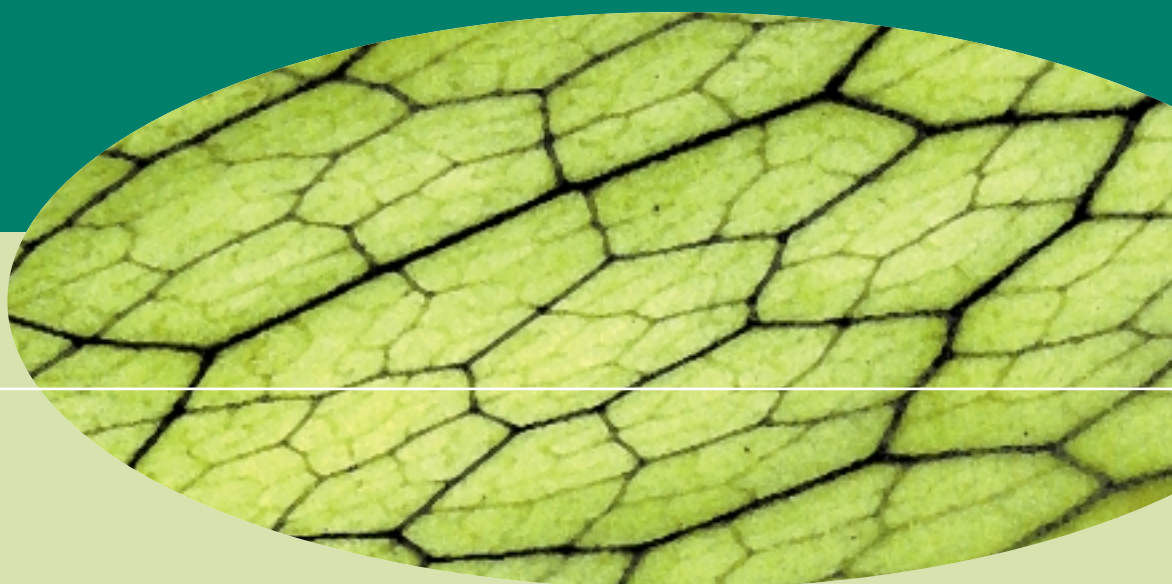

Virksomhedsregnskab 1999

Virksomhedsregnskab 1999

København, den 4. maj 2000.

*Steen Gade
Direktør
Miljøstyrelsen*

Miljø- og Energiministeriet godkender hermed Miljøstyrelsens virksomhedsregnskab for perioden 1/1-31/12 1999.

I henhold til Akt 82 4/12 96 omfatter Miljø- og Energiministeriets godkendelse det ordinære regnskab, jf. § 9 i Finansministeriets bekendtgørelse nr. 1163 20/12 94 om statens regnskabsvæsen m.v., samt Miljøstyrelsens regnskabsmæssige forklaringer.

Den øvrige del af virksomhedsregnskabet giver efter ministeriets vurdering et dækkende og dokumenteret billede af Miljøstyrelsens virksomhed i 1999.

København, den 5. maj 2000.

*Leo Larsen
Departementschef
Miljø- og Energiministeriet*

Indhold

Indledning	4
1. Beretning	7
2. Driftsregnskab	17
3. Resultatanalyse, driftsområdet	21
4. Personale, organisation og grønt regnskab	43
5. Tilskudsordninger	51
6. International miljøbistand	69
bilag 1. Resultatopgørelse m.v. for det omkost- dækkede og markedsstyrede område	79
bilag 2. Institutionsmål og målopfyldelse 1999	83
bilag 3. Personale og grønt regnskab	91
bilag 4. Regnskaber for tilskud og miljøbistand	95
bilag 5. Bevillingsafregninger	113

Indledning

Miljøstyrelsen er en del af Miljø- og Energiministeriet. Miljøstyrelsen blev oprettet i 1972, og har ca. 430 medarbejdere fordelt på 22 fag- og stabskontorer. Miljøstyrelsens direktør er Steen Gade.

Miljøstyrelsen administrerer og bidrager til udformningen af lovgivningen om miljøbeskyttelse, der skal sikre ren luft, vand og jord og dermed gode levevilkår for mennesker, flora og fauna. Styrelsen rådgiver og informerer endvidere om miljøforhold og om løsningen af miljøproblemer, og behandler som godkendelses- og klageinstans årligt et stort antal konkrete sager, ligesom styrelsen administrerer en række tilskudsordninger samt miljøbistand til Østeuropa, udviklingslande og Arktis.

Det er Miljøstyrelsens mål at spille en central rolle i arbejdet for en bæredygtig udvikling, hvor mennesker og miljø beskyttes mod forurening – først og fremmest ved en forebyggende indsats. Dette gælder såvel i Danmark som i andre lande. Forureningen har således både lokale, regionale og globale effekter. Der arbejdes derfor på at nedbringe forureningen både ved nationale initiativer og ved internationalt arbejde.

Miljøstyrelsens indsats tilstræbes at hvile på et solidt fagligt grundlag, hvor miljøproblemerne ses i sammenhæng.

DMU, GEUS og FSL bistår styrelsen med undersøgelser, udredninger, overvågning m.v. herunder indsamling og bearbejdning af viden om miljøets udvikling, om sammenhænge mellem miljøpåvirkning og -effekter, og om virkninger af de styringsmidler, der anvendes ved regulering af miljøforholdene.

Miljøstyrelsen administrerer lovgivningen om *jordforurening*, udarbejder vejledninger og kriterier og står for afprøvning og udvikling af ny teknologi. Indsatsen mod jordforurening sker primært i områder med følsom arealanvendelse og i de særlige

drikkevandsområder. Miljøstyrelsen har endvidere ansvar for *havmiljøet* og for rensning af *spildevand*.

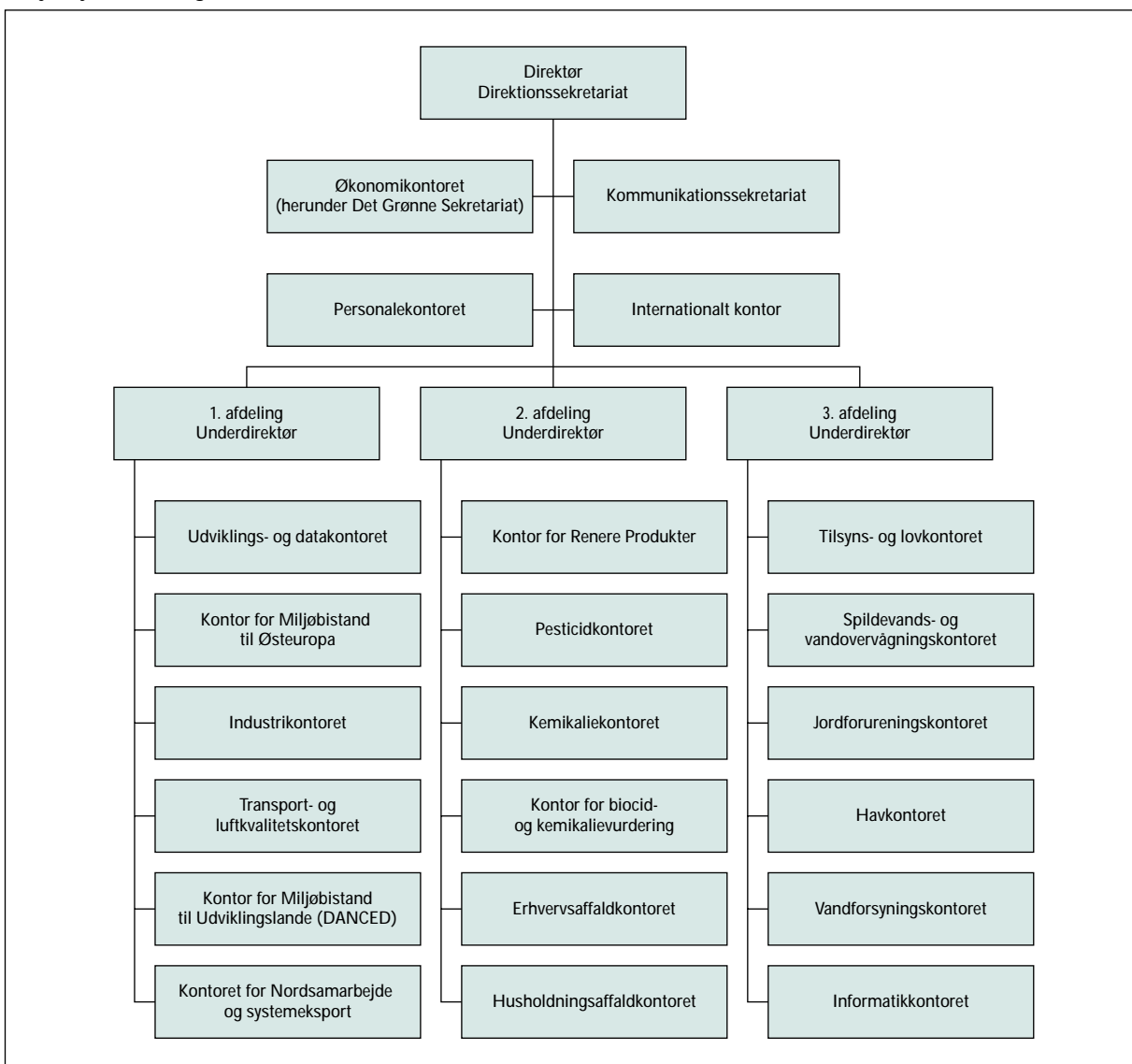
Bekæmpelsesmidler skal godkendes af Miljøstyrelsen, før de importeres, sælges eller bruges, og styrelsen laver regler for klassificering og mærkning af farlige *kemiske stoffer og produkter*. Styrelsen offentliggør lister over uønskede stoffer for at tilskynde industrien til at anvende miljøvenlige alternativer. Det er målet at reducere brugen af bekæmpelsesmidler og andre problematiske kemikalier blandt andet gennem en stor international indsats.

Målet for den danske *affaldspolitik* er at reducere mængderne af affald, udnytte ressourcerne i af-

faldet bedst muligt og mindske miljøbelastningen. Midlerne til at opnå dette er regler om udsortering af udvalgte affaldsfraktioner og økonomiske styringsmidler i form af gebyrer, afgifter og tilskud.

Den produktorienterede miljøindsats skal begrænse miljøbelastningen ved at udvikle og afsætte renere produkter samtidig med at både miljø- og erhvervsinteresser tilgodeses. Målet er at få markedet til at efterspørge renere produkter, få industrien til at producere på en mindre miljøbelastende måde, skifte farlige stoffer ud med mindre farlige stoffer, bruge færre ressourcer og producere mindre affald.

Miljøstyrelsens organisation

Miljøstyrelsen regulerer *industriens miljøforhold*, herunder luft-, støj- og lugtforurening samt udledning af spildevand. Styrelsen fungerer som klageinstans for de kommunale og amtslige afgørelser om for eksempel miljøgodkendelser af virksomheder. Desuden holder styrelsen amter, kommuner og industrien løbende orienteret om, hvilke miljøkrav virksomhederne skal leve op til nu og i fremtiden. Miljøstyrelsen arbejder desuden på at fremme miljøstyring og miljørevision i virksomheder.

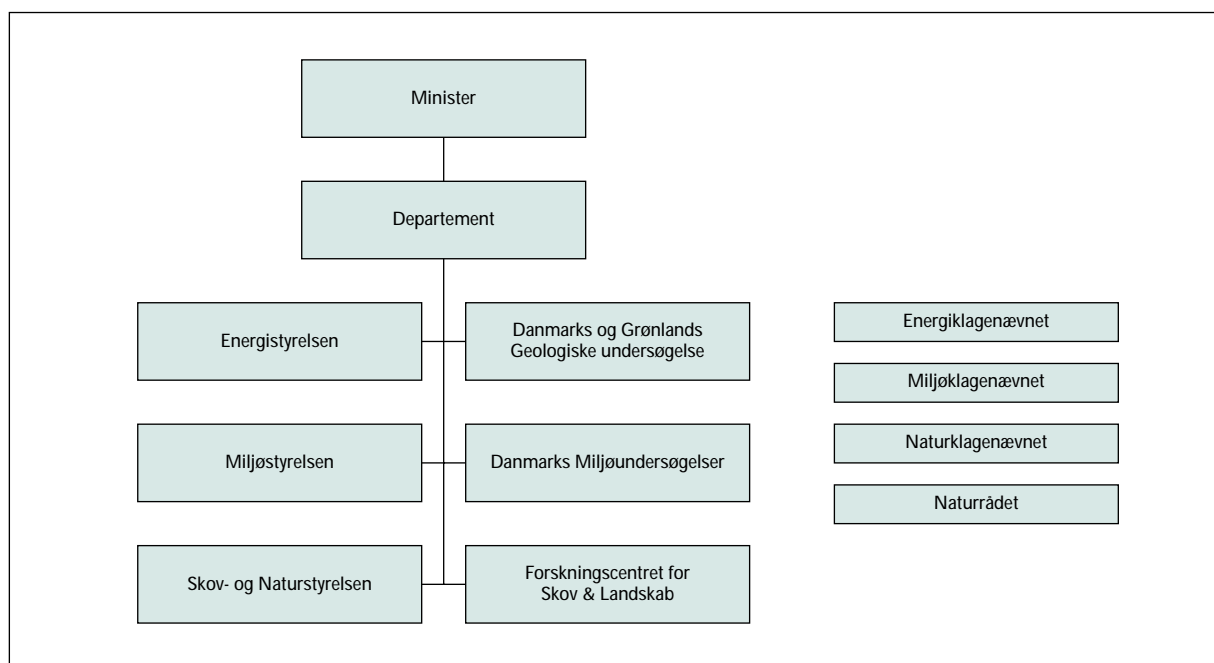
Miljøstyrelsen arbejder på at begrænse miljøbelastningen fra *transportsektoren*. Målene er blandt andet, at der sker en begrænsning af den samlede efterspørgsel efter transport, at der sker en omlægning til mindre forurenende transportformer, og at

disse udnyttes mere effektivt.

Den internationale dimension af miljøarbejdet står centralt i løsningen af alle Miljøstyrelsens opgaver. Det internationale miljøarbejde formidles gennem en række organisationer som EU, OECD og FN, og løsningen af en række globale miljøproblemer varetages gennem særlige konventioner og aftaler. Styrelsen administrerer miljøstøtteordninger til Øst- og Centraleuropa (DANCEE), det arktiske miljø (DANCEA) og udviklingslande i Sydøstasien og det sydlige Afrika (DANCED). Med ordningerne ydes årligt en stor økonomisk indsats for at forbedre natur- og miljøforholdene i disse lande.

Der henvises i øvrigt til Miljøstyrelsens hjemmeside på internettet. Adressen er www.mst.dk

Miljø- og Energiministeriets organisation

The background of the slide is a teal color with a white grid pattern that resembles a honeycomb or cellular structure. The grid lines are of varying thickness, with some being significantly thicker than others, creating a sense of depth and texture. The overall appearance is clean and modern.

1. Beretning

1.1. Indledning – større begivenheder

Året 1999 startede med en organisationsændring, der også påvirkede andre dele af Miljø- og Energi ministeriet. Som et led i samlingen af ministeriets indsats på det åbne land og klimaområdet blev landbrugs-, bioteknologi og ferskvandsområdet overført til Skov og Naturstyrelsen, mens klimaområdet blev samlet i Energistyrelsen. Samtidig blev kemikalieområdet styrket bl.a. med oprettelse af et nyt kontor for kemikalievurdering og biocider¹.

1999 bød også på væsentlige forandringer i top ledelsen. I løbet af sommeren 1999 tiltrådte en ny direktion. Den nye direktion har lagt særlig vægt på at styrke informationsformidlingen og arbejdet med bæredygtig udvikling samt at integrere det internationale arbejde i styrelsens faglige arbejde, ligesom en stigende anvendelse af miljøøkonomiske vurderinger prioriteres højt.

Som central statslig myndighed er Miljøstyrelsen ansvarlig for et stort antal konkrete sager i relation til borgere, virksomheder, organisationer m.v. Miljøstyrelsen er således godkendelses- og ankeinstans i medfør af miljøbeskyttelses-, vandforsynings- og havmiljøloven og i sager efter lov om kemiske stoffer og produkter, og behandler årligt mere end 500 godkendelses- og klagesager. Miljøstyrelsen behandler ligeledes et meget stort antal ansøgninger om tilskud bl.a. indenfor jordforurenings-, affalds- og renere produktområdet og under Den Grønne Fond og Den Grønne Jobpulje. Derudover administrerer Miljøstyrelsen meget omfattende miljøbistandsordninger til Østeuropa, udviklingslande og Arktis.

På det faglige område har kræfterne i 1999 bl.a. været samlet om en ny jordforureningslov og udmøntning heraf i bekendtgørelser m.v., der indeholder krav til amternes kortlægning af jordforureninger, anmeldeordning for flytning af jord samt bemyndigelse til at fastsætte generelle retningslinier for anvendelse af jord til bestemte formål m.v.

Regeringens strategi for en styrket kemikalieindsats blev offentliggjort. Indsatsen omfatter en række initiativer såvel nationalt som internationalt med sigte på at nedbringe forbruget af de miljø-

og sundhedsfarlige kemikalier. Kontrollen med kemikalier vil blive skærpet, producenternes ansvar vil blive øget og forbrugernes vil blive sikret adgang til flere og bedre oplysninger. Internationalt vil Danmark arbejde for, at EU-reguleringen bliver skærpet og at der bliver etableret en sammenhængende, forenklet, mere effektiv og hurtig EU-vurderingsproces for kemikalier, ligesom det gennem den danske miljøbistand vil blive tilstræbt at styrke indsatsen på kemikalieområdet. Indsatsen overfor de enkelte miljø- og sundhedsfarlige kemikalier vil blive koblet med indsatsen på affalds- og renere produktområderne.

Den produktorienterede miljøpolitik sigter mod at reducere miljøbelastningen fra produkter ved at styrke udvikling, efterspørgsel og afsætning af renere produkter. Derfor blev der igangsat en ny ordning for renere produkter, som omfatter et tilskudsprogram for renere produkter, understøttelse af arbejdet i tre produktpaneler for elektronik, transport og tekstiler, hvor de relevante aktører i fællesskab sætter dagsordenen for miljøindsatsen for produktområdet samt fremme af indkøb af renere produkter via miljømærker og offentlig grøn indkøbspolitik.

Der er i 1999 fremsat et lovforslag om ændring af miljøbeskyttelsesloven m.fl., der implementerer Århuskonventionen. Konventionen åbner op for at øge offentlighedens adgang til miljøoplysninger og deltagelse i beslutningsprocesserne på miljøområdet, og blev underskrevet af 35 lande incl. Danmark og EU-kommissionen på en stor fælleseuropæisk miljøministerkonference, der blev afholdt i Århus i 1998.

1.2. Aktiviteter og resultater i 1999

Overvågningsprogram for vandmiljø er færdiggjort. Som det var målsætningen for 1999 blev et nyt overvågningsprogram for vandmiljø, som blev etableret i 1998, NOVA 2003 (det nationale program for overvågning af vandmiljø 1998-2003) færdiggjort. Programmet, som er udarbejdet i samarbejde med DMU og amterne, skal bidrage til en bedre viden om vandmiljøets tilstand, herunder

1. Biocider er bekæmpelsesmidler, der bl.a. bruges til træbeskyttelse, mod insekter i bygninger, på husdyr og mod rotter og mus.

særligt indholdet af miljøfarlige stoffer, samt opfyldelse af såvel nationale som internationale rapporteringsforpligtelser om vandmiljøets tilstand. Den første samlede redegørelse, *Vandmiljø 99*, om resultaterne af overvågningen, er afleveret til Folketinget.

Skærpede krav til spildevandsrensning i det åbne land

En lovændring af miljøbeskyttelsesloven fra 1997 om spildevandsområdet med vejledninger og bekendtgørelser blev fuldt udmøntet. Spildevandsbekendtgørelsen, som er den sidste bekendtgørelse, indeholder bl.a. skærpede krav til spildevandsrensning i det åbne land, som kommunerne er ansvarlige for. Kommunerne skal udarbejde nye spildevandsplaner, der inddrager spildevandsrensning i det åbne land. Det skal ske 11/2 år efter, at amterne har vedtaget en revideret regionplan, der udpeger de forureningsfølsomme vandløb og søer. Kloakering i det åbne land er ofte ikke teknisk eller økonomisk muligt. De nye krav øger derfor behovet for lokale renseløsninger og små lavteknologiske anlæg. Derfor trådte der i 1999 en ny typegodkendelsesordning for minirenselanlæg i kraft.

Andre aktiviteter på vandområdet

Den 1. januar 2000 overførtes det politiske og økonomiske ansvar for den maritime miljøovervågning og den maritime forureningsbekæmpelse til Forsvarsministeriet. Overflytningen er sket som led i udmøntning af Forsvarsforliget fra maj 1999. Miljøstyrelsen har i 1999 undersøgt muligheden for at indføre administrative bøder for overtrædelse af regler om ulovlig olieudledning og mangelfulde oliejournaler og fremsat lovforslag herom. Lovforslaget blev vedtaget d. 13. april 2000, og vil skulle administreres af Forsvarsministeriet. Bekendtgørelsen om statslig betaling af de kommunale udgifter til strandrensning som følge af olie- og kemikaliefurening forbliver i Miljøstyrelsen.

Indsatsen for at sikre en høj badevandskvalitet giver fortsat gode resultater. Målinger i 1999, som blev offentliggjort i *Badevandskort for 1999*, viste, at badevandet er i orden på 96 pct af badestederne. Danmark er dermed et af de lande i Europa,

der har den længste kyststrækning med rent badevand.

Beskyttelse af dansk grundvand

10-punktsplanen til beskyttelse af Danmarks grundvand og drikkevand fra 1994 omhandler bl.a. udpegning af de grundvandsressourcer, som i særlig grad skal sikre en fortsat grundvandsbaseret drikkevandsforsyning.

Drikkevandsudvalget foreslog på baggrund heraf en detaljeret kortlægning af grundvandsressourcen med henblik på at beskytte de områder, som er særligt sårbare overfor grundvandsforurening. Dette blev indarbejdet i *Vandmiljøplan II*.

I 1999 har Miljøstyrelsen endvidere udarbejdet forslag til en gebyrlov, som er vedtaget i Folketinget. Gebyrloven finansierer amternes kortlægning af grundvandsressourcen.

Ny jordforureningslov er vedtaget

Målet var at få vedtaget og gennemført en ny jordforureningslov i 1999. Loven er vedtaget, og de tilhørende vejledninger er udarbejdet og sendt i høring i 2000. Endelig afklaring af en række tekniske forhold har imidlertid forsinket udsendelsen af vejledningerne i et par måneder. Den nye jordforureningslov indeholder tre centrale elementer. For det første styrkes princippet om at forurenere betaler overfor virksomhederne. For det andet pålægges oliebranchen at etablere en lovpligtig forsikringsordning for boligejere med olietanke. For det tredje vil alle fremover kunne få adgang til oplysninger om, hvor der findes forurenede grunde.

En fælleseuropæisk miljøgodkendelsesordning af virksomheder

Det var målet at få vedtaget en ændring af Miljøbeskyttelsesloven om implementering af IPPC²-direktivet. Direktivet sigter på at indføre en fælleseuropæisk miljøgodkendelsesordning af forurenende virksomheder. Loven er vedtaget og godkendelsesbekendtgørelsen er revideret og trådt i kraft. Direktivet er i vidt omfang en parallel til den danske ordning og indebærer derfor kun mindre justeringer i den danske godkendelsesordning for forurenende virksomheder. Blandt ændringerne er krav

2. IPPC står for Integrated prevention and pollution control – integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening.

om forudgående offentlig høring ved væsentlige udvidelser af særligt forurenende virksomheder. En væsentlig gevinst vil være, at der på sigt stilles samme miljøkrav til europæiske virksomheder, der er omfattet af IPPC-direktivet.

Grønne regnskaber giver miljøforbedringer

En evaluering af grønne regnskaber viser, at mange virksomheder, som har udarbejdet grønne regnskaber, samtidig har opnået miljøforbedringer. De grønne regnskaber bliver dog kun i begrænset omfang brugt af offentligheden. På baggrund af evalueringen drøftes det med de kommunale parter, virksomhederne, organisationer og borgere m.fl., om der er behov for at videreudvikle de grønne regnskaber, herunder spørgsmålet om at gøre dem mere anvendelige for offentligheden, regnskaberne indhold og muligheder for at opnå synergiefekt med det kommunale godkendelses- og tilsynsarbejde.

2/3 af større danske bykommuner har en handlingsplan for trafik og miljø

2/3 af de større bykommuner har i dag en handlingsplan for trafik og miljø. Det har medvirket til, at trafik og miljø indgår i den lokale politiske dagsorden med større vægt end tidligere. Det viser en evaluering af trafik- og miljøpuljen, som i 1992-1995 uddelte i alt 150 mill. kr. i støtte til nye miljøprojekter om bl.a. trafiksikkerhed og støj samt udarbejdelse af lokale handlingsplaner for trafik og miljø i de større bykommuner. Arbejdet med handlingsplanerne har givet kommunerne et bedre overblik over de lokale trafik- og miljøforhold, og har forbedret grundlaget for udarbejdelse af langsigtede planer for investeringer på trafikområdet.

Opfølgning på Affald 21

Affald 21 er den nationale affaldsplan for perioden 1998-2004. Som et led i opfølgningen på *Affald 21* var det et delmål for 1999 at revidere affaldsbekendtgørelsen med henblik på, dels at flere virksomheder skal indberette affaldsdata til ISAG (Informationssystem for affald og genanvendelse), dels at opstille krav til kommunerne om at etablere

indsamling af papir fra husholdninger ved henteordninger og særskilt sortering af pvc og imprægneret træ. Affaldsbekendtgørelsen er blevet forsinket pga. forhandlinger med aktørerne på området, men udstedes i 2000.

Det var desuden et delmål i *Affald 21*, at få vedtaget en lov og udstedt en bekendtgørelse om håndtering af skrottede biler i 1999. Formålet med loven er at få bilejerne til at aflevere udtjente biler til miljøvenlig ophugning og skrotning. Det forventes, at den nye lov vil reducere antallet af efterladte biler på gader og veje. Lovgrundlaget i form af ændring af miljøbeskyttelsesloven og bekendtgørelse om miljøbidrag og godtgørelse i forbindelse med ophugning og skrotning af biler er vedtaget og udstedt til ikrafttræden, således at opkrævningen af miljøbidrag sker fra 1. april og udbetaling af godtgørelse fra 1. juli 2000.

Styrket indsats på kemikalieområdet

Regeringens strategi for en styrket indsats på kemikalieområdet blev offentliggjort i januar 1999. Strategien lægger op til en styrkelse af den nuværende indsats på en række områder såvel nationalt som internationalt. I kemikaliestrategien indgår bl.a. en ændring af kemikalieloven, en revision af bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler, en PVC-strategi og som led heri en phthalathandlingsplan, en vejledende liste over farlige stoffer og en ny pesticidhandlingsplan.

Det var målet, at Bicheludvalget³ skulle færdiggøre sit analysearbejde og komme med en anbefaling til brug for en ny pesticidhandlingsplan. Udvalget anbefalede en trestrengt strategi med en generel nedsættelse af brugen af pesticider, en mindre belastning af vandløb og søer samt en øget økologisk omlægning. Udvalget konkluderede, at det er muligt at nedbringe pesticidforbruget markant uden at skabe problemer for landbruget. Regeringen har som opfølgning på Bicheludvalgets anbefalinger fremlagt udkast til en ny pesticidhandlingsplan, der indeholder en række initiativer til generel reduktion af pesticidanvendelsen. Planen er udarbejdet i samarbejde med Fødevarerministeriet og blev offentliggjort i marts 1999⁴.

3. Bicheludvalget blev nedsat i 1997 med Svend Bichel som formand. Udvalgets opgave var at vurdere mulighederne for at nedsætte brugen af pesticider.
4. Rapporter og plan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside www.mst.dk

I 1999 er der også fremsat lovforslag til ændring af lov om kemiske stoffer og produkter, der omfatter implementering af dels et EU-direktiv om salg og markedsføring af biocidholdige produkter, dels en EU forordning om revurdering af aktivstoffer i bekæmpelsesmidler. Direktivet indebærer etablering af en EU-godkendelseordning for biocider og fastlægger en række nye myndighedsopgaver i forbindelse med tilsyn og kontrol.

Der er i 1999 gennemført en ny og bedre regulering af nikkel i smykker og lignende produkter, og der er udarbejdet regler, der begrænser privates anvendelse af visse malinger/lakker til indendørs brug. I 1999 er der også gennemført et forbud mod brugen af phthalater i legetøj til børn under tre år. Endelig kan nævnes en ny regulering af bundmaling til både under 25 meter.

Der er i 1999 fremlagt en PVC-strategi og som led heri en Phthalathandlingsplan. Phthalater er plastblødgørere, og handlingsplanen tager sigte mod at reducere og afvikle anvendelsen af phthalater i blød plast. I handlingsplanen er foreslået forskellige virkemidler bl.a. forbud, afgifter, teknologiuudvikling, mere information m.m. Den del af strategien og handlingsplanen, som vedrører afgift på PVC og phthalater, blev vedtaget ultimo 1999.

Der blev i 1999 gennemført en informationskampagne om indholdet af kemiske stoffer i vaske- og rengøringsmidler, herunder anbefalinger om at vælge produkter med miljømærker. Efterfølgende målinger har vist, at kampagnen sammen med andre informationsaktiviteter gennemført af andre end Miljøstyrelsen har medført, at en del af forbruget er flyttet fra de mest miljøbelastende til de miljømærkede produkter.

Der blev i 1999 gennemført en undersøgelse af bromerede flammehæmmere⁵ i Danmark. Undersøgelsen viste, at stofferne findes i mange forskellige produkter, bl.a. elektroniske produkter og visse tekstiler. På baggrund af undersøgelsen er der i april 2000 udsendt en handlingsplan for bromerede flammehæmmere, som skal sætte fokus på mulighederne for at begrænse brugen af stofferne såvel i Danmark som i andre lande.

Nye initiativer, der fremmer en produktorienteret miljøpolitik

Den produktorienterede miljøpolitik skal bidrage til at reducere miljøbelastningen fra produkter ved at styrke udvikling, efterspørgsel og afsætning af renere produkter. Der er i 1999 igangsat en ny tilskudsordning for renere produkter, herunder tre standardordninger for miljømærker, miljøkompetence og grønne indkøb. Det skal sikres, at forbrugerne får mulighed for at købe miljømærkede produkter indenfor alle varegrupper, og det høje miljøekspertise-niveau i virksomhederne skal fastholdes og udvikles.

Der er iværksat produktpaneler for elektronik, godstransport og tekstiler, hvor de relevante aktører i fællesskab sætter dagsordenen for miljøindsatsen for produktområdet. Derudover er det et vigtigt element i strategien at fremme grønne indkøb ved bl.a. miljømærker og offentlig grøn indkøbspolitik. En ny undersøgelse i 1999 viste, at det nordiske miljømærke Svanen er på vej til at etablere sig i danskernes bevidsthed. Kendskabet til svanen er steget fra 37 pct. i 1997 til 52 pct. i 1999.

En væsentlig rolle på miljøbistandsområdet Rigsrevisionen offentliggjorde i 1999 en beretning om den samlede danske, bilaterale øststøtte siden 1994⁶. Én af beretningens konklusioner er, at de miljørelaterede programmer samlet har ført til tilfredsstillende resultater. Overordnet bakker beretningen således op om den positive vurdering. Der fremføres dog også kritik af dele af administrationen. Beretningen og de gennemførte evalueringer udgør vigtige redskaber for den løbende proces mod fortsat forbedring af indsatsen.

For miljøstøtte til østlande gælder det, at der i både EU-ansøgerlandene og i de tidligere Sovjetrepublikker, de såkaldte NIS-lande, er et stort finansieringsbehov på miljøområdet. Miljøstyrelsen har i 1999 igangsat en række initiativer til kortlægning af dette behov, blandt andet nationale og regionale finansieringsstrategier for udvalgte lande og regioner. Målet er, at disse strategier sammen med miljøhandlingsplaner for de pågældende områder skal kunne bruges til at tiltrække yderligere bistand

5. Bromerede flammehæmmere er en lang række forskellige organiske stoffer, der har det til fælles, at de indeholder brom, som virker hæmmende på udviklingen af brand. Bromerede flammehæmmere er tungtnedbrydelige og ophobes i fødekæden.

6. Jf. beretning nr. 11/99.

til afhjælpning af de prioriterede miljøproblemer.

For Sydøstasiens vedkommende er målene for 1999 stort set opfyldt. Der er etableret et samarbejde med Udenrigsministeriet om de regionale miljøplaner. Derudover er der sat flere energiprojekter i gang end forventet på planlægnings-tidspunktet.

I det sydlige Afrika har de mange tiltag på energiområdet endnu ikke båret frugt.

I 1999 blev der igangsat en tematisk evaluering af Danceds kapacitetsudviklingsprojekter i Sydafrika, der afsluttedes med udgangen af februar 2000. Endvidere har Statsrevisorerne i 1999 afgivet en beretning om MIKA-miljøstøtten til udviklingslande (nr. 14/98). Disse aktiviteter har sammen med de evalueringer af en række af Danceds projekter i Sydøstasien, der gennemførtes i 1998, resulteret i en række initiativer. Programmeringsindsatsen skal i højere grad decentraliseres fra Danced i København til ambassaderne i samarbejdslandene. Monitoreringen og tilsynet med projektaktiviteterne skal styrkes, og samarbejdet med Danida vil blive udbygget.

Koordinering af EU-samarbejdet

Det var i 1999 målet fortsat at styrke den overordnede koordinering og styring af ministeriets deltagelse i EU-samarbejdet og det internationale miljø-samarbejde for derigennem at sætte grønne danske fingeraftryk på EU's retsakter og det globale, internationale miljø-samarbejde. Endvidere arbejdes der på at sikre gennemslag for princippet om integration af miljøhensyn i sektorpolitikker i EU, Norden, Østersø-samarbejdet og det globale miljø-samarbejde for at styrke indsatsen for bæredygtig udvikling. Arbejdet på dette område er en del af en langsigtet proces.

Århuskonventionen – borgernes miljørettigheder

I 1999 er fremsat et lovforslag om ændring af miljøbeskyttelsesloven m.fl., der implementerer Århus-konventionen. Konventionen handler om at øge offentlighedens adgang til miljøoplysninger og deltagelse i beslutningsprocesserne, og blev fremlagt på en stor fælleseuropæisk miljøministerkonference, der blev afholdt i Århus i 1998. Som et led i opfølgingsarbejdet har der i 1999 været afholdt en offentlig konference om konventionens gen-

nemførelse, som gav input til udarbejdelse af lovforslaget.

OECD-evaluering og Natur- og Miljøpolitisk redegørelse er offentliggjort

OECD udsendte i april 1999 en evaluering af dansk miljøpolitik. Miljøstyrelsen bidrog med indsamling af det materiale, som evalueringen baserede sig på, og udarbejdede en plan for opfølgning på OECDs evaluering.

I august præsenterede ministeren Natur- og Miljøpolitisk Redegørelse 1999. Redegørelsen giver en ajourført og samlet viden om miljøindsatsen, hovedproblemerne og rammerne for kommende initiativer. Miljøstyrelsen bidrog til redegørelsen indenfor styrelsens ressort.

Anvendelse af miljøøkonomiske analyser

I 1999 har Miljøstyrelsen tilstræbt at forbedre beslutningsgrundlaget ved at udvide brugen af økonomiske analyser. Miljøstyrelsen har bl.a. sammen med de øvrige institutioner i Miljø- og Energiministeriet bidraget til udarbejdelsen af en vejledning om samfundsøkonomiske analyser af miljøprojekter. Der er også gennemført en evaluering af grønne afgifter og erhvervene, der viste, at den grønne afgiftspakke, som Folketinget vedtog i 1995, har levet op til sit formål. Afgiftssystemerne sikrer en stor miljøpåvirkning på en økonomisk effektiv måde, som tager særlige hensyn til erhvervslivets konkurrenceevne over for udlandet.

Stigende efterspørgsel efter miljøinformationer

Miljøstyrelsen tilstræber at imødekomme en stigende efterspørgsel efter miljøinformationer og generelle miljøforhold. For at sikre hurtig og billig adgang til en stor mængde viden om miljøforhold, er der i 1999 givet gratis adgang til 1.100 publikationer fra Miljøstyrelsen på internettet, og der er etableret en ny publikation, Ny viden, der formidler projektartikler om Miljøstyrelsens projektresultater.

Aktiviteter i Det Grønne Sekretariat

I en midtvejsevaluering af Den Grønne Jobpulje, som forelå ultimo 1999, konstateres det, at Den Grønne Jobpulje lever op til målsætningerne om at skabe nye grønne job og bidrage til et bedre

miljø⁷. Det konkluderes endvidere, at "Den Grønne Jobpulje fremstår som en veladministreret, åben og konsekvent tilskudsordning med tilfredse ansøgere og god formidling af støttemulighederne".

Miljøstyrelsen vurderer, at der i 1999 ligeledes er skabt et rimeligt antal job i forhold til de disponerede midler, og at puljen fortsat er til gavn for miljøet.

For Den Grønne Fond vurderes det samlet, at resultatet for 1999 har understøttet mulighederne for lokal folkelig deltagelse i miljøarbejdet og kvalificeret det folkelige miljøarbejde generelt.

Personale og intern administration

Antallet af medarbejdere i Miljøstyrelsen har igen en arrække været stigende som følge af tilførsel af nye opgaver. Det drejer sig bl.a. om stigningen i den internationale miljøbistand, indførelse af direkte ministerbetjening samt nye lovbundne opgaver. Det har dog samtidig været nødvendigt at foretage en meget stram prioritering af ressourcerne. I 1999 er der således foretaget en fortsat personalemæssig udbygning af kemikalieområdet indenfor de eksisterende personalemæssige rammer.

Antallet af medarbejdere, som forlod Miljøstyrelsen, har været stigende i 1999. I alt fratradte 52 medarbejdere, sammenholdt med 41 i 1998. Der blev i 1999 ansat 42 nye medarbejdere. Det vurderes, at den høje mobilitet bl.a. hænger sammen med en stor efterspørgsel efter Miljøstyrelsens medarbejdere bl.a. i amter og fra private virksomheder.

Miljøstyrelsen har i 1999 fortsat arbejdet med at styrke ledelses- og kompetenceudviklingen i styrelsen. Af større initiativer kan bl.a. nævnes: Kampagnen "Sprogligt serviceeftersyn"; kursusforløb for stedfortrædere for kontorcheferne; pc-kørekort til superbrugere; ERFA-gruppe for medarbejdere i forkontorer; samt medietræning for kontorcheferne.

Arbejdet med at videreudvikle mål- og resultatstyringen har i 1999 bl.a. resulteret i et forbedret koncept for Miljøstyrelsens arbejdsplanlægning. Der er bl.a. afholdt interne kurser og drøftelser for chefer og medarbejdere, hvilket har resulteret i et

arbejdsprogram for 2000, som identificerer og prioriterer de aktiviteter, der skal gennemføres for at realisere Miljøstyrelsens målsætninger på kort og mellemlangt sigt.

Der er endvidere anvendt en del ressourcer på at opbygge et tidsregistreringssystem. Tidsregistreringssystemet er taget i brug primo 2000, og har bl.a. til formål at understøtte den løbende prioritering af de stadigt mere knappe ressourcer.

I 1999 har Miljøstyrelsen desuden arbejdet på etablering af en forbedret version af styrelsens edb-baserede tilskudsadministrationssystem. I april 2000 er styrelsens tilskudsordninger koblet på det nye system.

Implementeringen af Projekt elektronisk arbejdsplads (PEA) blev ikke påbegyndt som forudsat på grund af forsinkelser i et indledende pilotprojektet. PEA er et fuldt digitalt dokumenthåndteringssystem med integreret skanning, elektronisk arkiv og et særligt sagsbehandlerværktøj, der gør sagsinformationer tilgængelige elektronisk. Afhængig af evalueringen af pilotprojektet kan implementeringen iværksættes i 2000 til særligt relevante målgrupper.

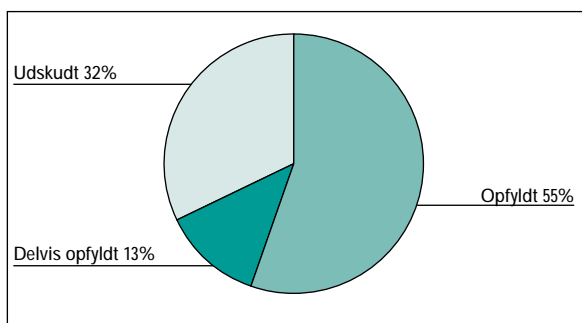
1.3. Institutionsmål 1999

Miljøstyrelsens arbejdsprogram for 1999 indeholdt 11 institutionsmål. Institutionsmålene er et element i Miljø- og Energiministeriets strategi for mål- og resultatstyring, og angiver områder i de enkelte styrelser/institutioner, der i det pågældende år vurderes at være særligt centrale.

De enkelte institutionsmål består af et varierende antal delmål eller "målepunkter". For alle institutionsmål under et er der således fastlagt 56 delmål. Heraf vurderes 55 pct. af være opfyldt, mens 13 pct. er delvist opfyldt. De resterende 32 pct. er ikke opfyldt i 1999, *jf. figur 1*.

7. "Ny grøn beskæftigelse i Danmark. Midtvejsevaluering af Den Grønne Jobpulje". Evalueringsrapporten findes på internetadressen www.mst.dk/gronjob.

Figur 1.
Opfyldelse af institutionsmål. Pct. 1999.

Det forhold, at næsten 1/3 af delmålene ikke er opfyldt i 1999, kan tilskrives en række forhold, herunder at institutionsmålene har været relativt ambitiøse og at en række opgaver har en længere tids horisont end oprindeligt forventet. Ved formuleringen af delmålene er der endvidere ikke i tilstrækkelig grad er taget højde for, at eksterne forhold direkte og indirekte kan vanskeliggøre opfyldelsen af målsætningerne.

1.4. Årets regnskabsresultat

Miljøstyrelsens regnskab for 1999 udviste et overskud på 11 mill. kr. Overskuddet var et resultat af samlede indtægter på 352 mill. kr. og udgifter på 341 mill. kr.

Opsparingen ultimo 1999 udgjorde herefter knap 44 mill. kr. Opsparingen indeholdt videreførte beløb på 27 mill. kr., der er disponeret til en række bundne aktiviteter. Det resterende beløb på

16 mill. kr. udgjorde ubundne midler til finansiering af udgifter i 2000. Resultatet skal sammenholdes med en forventet opsparing af ubundne driftsmidler på ca. 22 mill. kr. Samlet har der således i forhold til forventet været et merforbrug i 1999 på 6 mil. kr.

Opsparingen skal ses i lyset af, at finanslovsbevillingen i 2000 falder med ca. 20 mill. kr. i forhold til 1999. Opsparingen modvirker således delvis faldet i bevillingen.

Miljøstyrelsens opgaveportefølje er yderst kompleks, og eksterne forhold nødvendiggør en fleksibel ressource- og økonomistyring med løbende budgetmæssige tilpasninger. I lyset af den betydelige uforudsigelighed i de økonomiske betingelser, vurderes resultatet for 1999 derfor at være tilfredsstillende.

1.5. Forventninger til de kommende år

Forventningerne til de kommende år afspejles bl.a. i Miljøstyrelsens institutionsmål for 2000, der er en del af Miljøstyrelsens arbejdsprogram. Der er opstillet 7 overordnede institutionsmål for 2000, jf. tabel 2.

I forbindelse med de enkelte institutionsmål er opstillet en række "målepunkter" med henblik på at kunne vurdere målopfyldelsen. Samlet er der formuleret 40 målepunkter.

Målopfyldelsen vil blive nærmere vurderet i Virksomhedsregnskab 2000.

Tabel 2.
Institutionsmål 2000.

<i>Institutionsmål</i>	<i>Hovedmål</i>
Bæredygtighedsstrategier	Miljøstyrelsen skal sikre, at arbejdet med bæredygtig udvikling styrkes indenfor styrelsens arbejdsområder. Miljøstyrelsen skal aktivt bidrage til udarbejdelsen af en national strategi for bæredygtig udvikling, og styrelsen skal bidrage til udarbejdelsen af bæredygtighedsstrategier i nordisk- EU- og OECD-regi.
Kommunikationstrategi	Miljøstyrelsen skal bidrage til at sætte beskyttelsen af miljø og mennesker på dagsordenen i Danmark og internationalt. Styrelsen skal kendes for at arbejde seriøst med beskyttelsen af miljøet, og at give hurtig og omfattende adgang til alle miljøinformationer.
Miljø- og økonomivurderinger	De mest omkostningseffektive og miljøvenlige løsninger såvel samfundsøkonomisk som privatøkonomisk skal identificeres og dokumenteres i alle større sager. Der gennemføres et projekt om metoder og tilgange til miljøvurdering af finansloven, og der skal ske en øget fokusering på integration af miljøhensyn i andre sektorpolitikker gennem øget og bedre anvendelse af metoderne til miljøkonsekvensvurderinger.
Styrket sagsbehandling	Der opstilles kvalitetskrav og -mål og opbygges ledelses- og styringssystemer, der løbende kan tilvejebringe overblik over verserende og afsluttede sager og overholdelse af tidsfrister.
Internationalt samarbejde	Den internationale tankegang styrkes i hele Miljøstyrelsen, således at reguleringstiltag fra starten tænkes ind i såvel et nationalt som EU/internationalt perspektiv. Sammenhængen mellem Miljøstyrelsens internationale samarbejde i internationale fora og de internationale miljøbistandsordninger styrkes.
Miljøstyring og grøn indkøbspolitik	Miljø- og Energiministeriet fremstår som et godt eksempel indenfor miljøstyring og grøn indkøbspolitik for andre offentlige og private virksomheder.
En styrket indsats på produkt-, kemikalie- og affaldsområdet	Der sættes danske præg på det internationale arbejde på produkt-, kemikalie- og affaldsområderne. Kemikalieområdet prioriteres højt i de danske miljøbistandsprogrammer.

The background of the slide is a teal color with a white grid pattern that resembles a honeycomb or cellular structure. The grid lines are of varying thickness and form irregular polygons. A white rectangular border is positioned in the upper left quadrant of the slide, framing the title text.

2. Driftsregnskab

2.1. Driftsregnskab¹

Miljøstyrelsens regnskab for 1999 udviste et overskud på 11,0 mill. kr. Overskuddet var et resultat af samlede indtægter på 352,0 mill. kr. og udgifter på 341,0 mill. kr., *jf. tabel 1.*

2.1.1. Indtægter

Knap 95 pct. af Miljøstyrelsens driftsudgifter m.v. blev finansieret via finanslovsbevilling. Finansbevillingen for 1999 var på 328,3 mill. kr., og den resterende finansiering hidrørte fra indtægter på 23,7 mill. kr.

Miljøstyrelsen oppebærer ordinære driftsindtægter bl.a. fra diverse gebyrordninger og salg af publikationer samt refusioner fra Øresundskonsortiet vedr. vandmiljøovervågning. De ordinære driftsindtægter udgjorde ca. 3,2 mill. kr. af de samlede driftsindtægter. Hertil kommer indtægter på 3,6 mill. kr. vedr. indtægtsdækket virksomhed, dvs. fra salg af konsulentbistand m.v. i ind- og udland.

I forhold til budgettet for 1999 har der været merindtægter på 13,9 mill. kr., som hovedsageligt skyldtes indtægter fra Det Danske Temacentret for Affald. Temacentret for Affald er en selvejende institution, som finansieres ved tilskud fra Det Europæiske Miljøagentur, Københavns Kommune og Miljøstyrelsen. Temacentret henhører regnskabs-

mæssigt under Miljøstyrelsen. Tilskuddet for 1999 beløb sig til i alt 10,4 mill. kr., som ikke var indbudgetteret på finansloven. Derudover har der bl.a. været indtægter som følge af tilbagebetaling af mindreudgifter til en miljøattachéordning i tidligere år (1,5 mill. kr.) samt et beløb til dækning af udgifter vedr. udsendelse af egne medarbejdere til rådgivningsopgaver vedr. institutionsopbygning indenfor miljøområdet i det sydlige Afrika og Thailand (0,5 mill. kr.). Sidstnævnte beløb finansieredes via miljøbistandsordningerne⁷. Endvidere har der været indtægter som følge af tilbagebetaling af et mindreforbrug vedr. tidligere udbetalt miljøstøtte (0,5 mill. kr.)⁸.

2.1.2. Udgifter

De samlede udgifter i 1999 på 341,0 mill. kr. bestod af lønudgifter for 162,8 mill. kr. og øvrige udgifter for 178,3 mill. kr. Lønudgifterne steg med 4,7 mill. kr. i forhold til 1998, mens øvrige udgifter steg med 16,1 mill. kr.⁹

Der har i 1999 bl.a. været ekstraordinære udgifter til statslig medfinansiering af fjernelse af kemikalieaffald fra Prom Kemi ApS (6,8 mill. kr.), ligesom udgifter til refusion af kommunernes udgifter til strandsanering i forbindelse med olieforurenninger har været ekstraordinært høje (6,2 mill. kr.). Derudover har udgifterne bl.a. på kemikalieområ-

Tabel 1.
Driftsregnskab. Mill. kr. 1999².

(årets pl-niveau)	1998	1999			2000
	Regnskab	Budget	Regnskab	Afvigelse	Budget
Indtægter:	338,2	338,1	352,0	13,9	327,4
Finanslovsbevilling (netto)	318,1 ³	328,3	328,3	-	308,5
Driftsindtægter	20,1 ⁴	9,8	23,7	13,9	18,9
Udgifter:	320,3	338,1	341,0	-2,9	327,4
Lønninger	158,1 ⁵	161,2	162,8	-1,6	165,8
Øvrige driftsudgifter	162,2 ⁶	176,9	178,3	-1,4	161,6
Overskud	17,9	-	11,0	11,0	-

1. Konto 23.21.01.

2. For alle tabeller i virksomhedsregnskabet, hvor tallene er afrundet f.eks. til mill. kr., er de bagvedliggende opgørelser foretaget uden afrunding, hvorfor eventuelle afvigelser ved sammenlægninger m.v. skyldes afrunding.

3. For at skabe sammenlignelighed i forhold til 1999 er bevillingen reduceret med 16,9 mill. kr., som udgør de anslåede udgifter vedr. opgaver, der pr. 1/1 1999 er overført til Skov- og Naturstyrelsen og Energistyrelsen.

4. I forhold til statsregnskabet for 1998 er indtægten reduceret med 0,3 mill. kr., som vedrører opgaver, der pr. 1/1 1999 er overført til Skov- og Naturstyrelsen og Energistyrelsen.

5. Lønudgifterne er reduceret med 9,2 mill. kr., som vedrører opgaver, der pr. 1/1 1999 er overført til Skov- og Naturstyrelsen og Energistyrelsen.

6. Udgifterne til øvrig drift er reduceret med 8,0 mill. kr., som vedrører opgaver, der pr. 1/1 1999 er overført til Skov- og Naturstyrelsen og Energistyrelsen.

7. Jf. konto 23.29.01. Miljøbistand til udviklingslande m.v.

8. Beløbet vedrører ikke Miljøstyrelsens drift og videreføres derfor ikke, jf. Akt 313 31/5 95.

9. I beløbet er indeholdt udgifter vedr. Temacentret for Affald for i alt 10,2 mill. kr., heraf 3,6 mill. kr. til lønninger.

det været stigende, ligesom der har været ekstra udgifter i forbindelse med ombygning og til IT-området. Hertil kommer udgifter afholdt af Tema-centret for Affald, jf. ovenfor. Omvendt har der været mindredgifter bl.a. som følge af, at udbygning af Miljøstyrelsens tilskudsadministrative system samt etablering af ventilationssystem i Miljøstyrelsens kantine er blevet forsinket. Endvidere er en række aktiviteter bl.a. på grundvands- og pesticidområdet blevet iværksat senere end forventet. Hertil kommer, at Miljøstyrelsen i 1999 blev tilført 10,0 mill. kr. med henblik på finansiering af bevilling til en ny Pesticid-handlingsplan i 2000.

I afsnit 3 gøres nærmere rede for udgifter og indtægter og for de opnåede resultater på de enkelte driftsområder.

Derudover har Miljøstyrelsen i 1999 finansieret en række udgifter, som er afholdt ved en tilsvarende reduktion af styrelsens driftsbevilling, hvorfor udgifterne ikke direkte fremgår af driftsregnskabet. Det drejede sig om nettoudgifter på 5,5 mill. kr. i form af øgede bloktilskud til kommuner og amter til dækning af merudgifter som følge af ny lovgivning m.v. på miljøområdet. Ændringer af bloktilskudsrefusionen fastlægges ved forhandling med de kommunale organisationer på grundlag af de lovændringer mv., der vedtages i løbet af året og er generelt vanskelige at budgettere, idet såvel lovændringer mv. som de skønnede udgifter ikke fuldt ud kan forudses. Til sammenligning kan nævnes, at merudgiften til bloktilskud i 1998 udgjorde 3,2 mill. kr., og at udgifterne til bloktilskudsrefusioner generelt har været stigende igennem de senere år. Derudover blev til Fødevarerministeriet overført en bevilling på 3,5 mill. kr. til dækning af udgifter som følge af en ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

2.2. Akkumuleret resultat

Den akkumulerede opsparing primo 1999 udgjorde 33,5 mill. kr. Af overskuddet for 1999 videreføres 10,3 mill. kr., således at opsparingen ultimo 1999 udgjorde 43,8 mill. kr., jf. tabel 2.

Tabel 2.
Akkumuleret overskud . Mill. kr. 1996-1999.

Mill. kr.	1996	1997	1998	1999
Primo saldo	47,2	29,0	15,6	33,5
Resultat	-18,0	-3,2	17,9	11,0
Overskud som bortfalder ¹⁰	-	-10,2	-	-0,6
Ultimo saldo	29,0	15,6	33,5	43,8

Af opsparingen udgør 1,8 mill. kr. lønsum, mens 42,0 mill. kr. vedrører øvrig drift, jf. bilag 5. Beløbene videreføres til anvendelse i kommende år.

2.3. Vurdering af resultatet for 1999

Opsparingen ultimo 1999 på 43,8 mill. kr. indeholder videreførte beløb, der er bundet til en række konkrete aktiviteter, jf. tabel 3.

Tabel 3.
Bunden opsparing ultimo 1999.

Aktiviteter	Mill. kr.
<i>Driftudgifter:</i>	
Ventilation, kantinekøkken	1,0
Udbygning af tilskudsadministrativt EDB-system	2,1
Restbetaling vedr. IT-udgift i 1999	1,5
<i>Øvrige bundne udgifter:</i>	
Etablering af hydraulisk model (havbøje)	1,5
Styrkelse af sagsbehandling vedr. godkendelsesordning for pesticider	1,0
Konsekvensvurdering af pesticidforurening for vandværker	3,2
Reserve til ny Pesticidhandlingsplan	10,0
Overvågning og forebyggelse af forurening af små vandforsyninger med bekæmpelsesmidler	4,0
<i>Andet:</i>	
Opsparing, Temacentret for Affald	2,2
Akkumuleret opsparing, indtægtsdækket virksomhed	0,9
I alt	27,4

10. Vedrører tilbagebetalt restbeløb fra Københavns Kommune fra tidligere udbetalt miljøstøtte.

Aktiviteterne på grundvands- og pesticidområdet er blevet forsinket, idet et betydeligt arbejdspress på disse områder har nødvendiggjort en ændret prioritering. Det skyldes bl.a. lovforberedende samt internationalt arbejde på grundvandsområdet, og på bekæmpelsesområdet bl.a. udarbejdelse af en ny Pesticidhandlingsplan II samt en række konkrete sager. De udskudte aktiviteter vil blive iværksat i 2000.

Det resterende beløb – 16,4 mill. kr. – udgør “ubundne” midler til finansiering af udgifter i kommende år, herunder lønsum. Resultatet skal sammenholdes med et forventet akkumuleret overskud ultimo 1999 på ca. 22 mill. kr. Samlet har der således været et merforbrug i 1999 på 5,6 mill. kr.

Den akkumulerede opsparing skal ses i lyset af, at finanslovsbevillingen i 2000 falder med ca. 20 mill. kr. i forhold til 1999. Opsparingen modvirker således delvist faldet i bevillingen.

Miljøstyrelsens opgaveportefølje er yderst kompleks, og eksterne forhold nødvendiggør en fleksibel ressource- og økonomistyring med løbende budgetmæssige tilpasninger. I lyset af den betydelige uforudsigelighed i de økonomiske betingelser, vurderes resultatet for 1999 derfor at være tilfredsstillende.

3. Resultatanalyse, driftsområdet

3.1. Oversigt over hovedformål

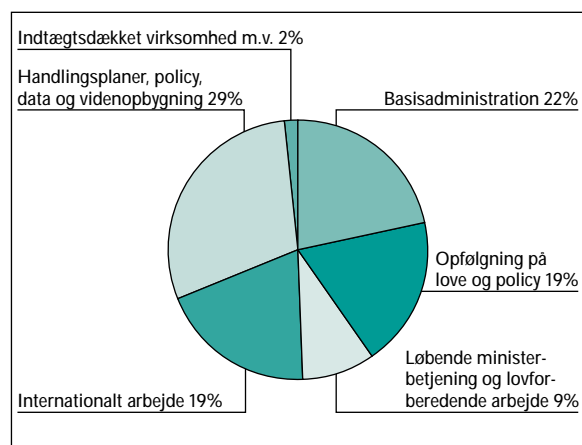
Miljøstyrelsen varetager et bredt spekter af opgaver. Det drejer sig om traditionelle "styrelsesopgaver": basisadministration og opfølgning på lovgivning og policy, samt traditionelle "departementale" opgaver: løbende ministerbetjening og lovforberedende arbejde. Hertil kommer et omfattende internationalt arbejde, strategiarbejde og udvikling af policy samt data og videnopbygning, som både indeholder styrelses- og departementale opgaver. Derudover udføres i begrænset omfang indtægtsdækket virksomhed samt eksportfremmeaktiviteter.

Af de samlede udgifter i 1999 på 341 mill. kr. er ca. 75 pct. anvendt til de nævnte udadrettede opgaver, mens ca. 25 pct. er anvendt til generel ledelse og administration samt hjælpefunktioner.

Aktivitetsområder	Opgaver
Basisadministration	Klagesagsbehandling, godkendelser, forespørgsler og tilskudsadministration.
Opfølgning på lovgivning og policy	Informationsformidling samt tilsyn og kontrol.
Løbende ministerbetjening og lovforberedende arbejde	Løbende betjening af ministre, herunder lovforberedende arbejde, udarbejdelse af bekendtgørelser, vejledninger m.v.
Internationalt arbejde	Forberedelse af og deltagelse i internationalt samarbejde i EU, FN, OECD, WTO m.v.
Policy, handlingsplaner, data og videnopbygning	Strategiarbejde og udvikling af policy og handlingsplaner samt data og opbygning af viden bl.a. med henblik på forvaltningsmæssige opgaver.
Indtægtsdækket virksomhed m.v.	Konsulentvirksomhed og eksportfremmeaktiviteter.
Generel ledelse og administration	Ledelse på tværs samt intern personale- og økonomiadministration.
Hjælpefunktioner	Husleje, journal, omstilling, betjentstue og IT m.v.

Af udgifterne til de udadvendte opgaver skønnes det, at ca. 60 pct. vedrører traditionelle "styrelsesopgaver", mens ca. 40 pct. vedrører overvejende "departementale" opgaver, *jf. figur 1*. Der er taget højde for, at det internationale arbejde og udarbejdelsen af handlingsplaner, policy og videnopbygning både indeholder styrelsesopgaver og departementale opgaver.

Figur 1.
Udgifter fordelt på udadrettede aktiviteter. Pct. 1999.

Fordelingen af indtægter og udgifter fremgår af *tabel 1*.

I *afsnit 3.2-3.9* gøres nærmere rede for ressourceanvendelsen, aktiviteter og resultater indenfor de enkelte områder, herunder for målopfyldelsen for Miljøstyrelsens institutionsmål for 1999. I *afsnit 3.10* gøres rede for den samlede målopfyldelse af institutionsmålene for 1999.

I overensstemmelse med Miljø- og Energiministeriets handlingsplan for mål- og resultatstyring fastlægger de enkelte styrelser efter aftale med Departementet i størrelsesordenen 5-15 institutionsmål for det enkelte år. Institutionsmålene angiver områder, der i det pågældende år forventes at være særligt vigtige.

Tabel 1.
Indtægter og udgifter fordelt på aktivitetsområder. Mill. kr. 1999¹.

Mill. kr.	Indtægter	Udgifter			Nettoudgift
		Lønudgifter ²	Driftsudgifter ³	Udgifter i alt	
Basisadministration	4	41	14	54	50
Opfølgning på lovgivning og policy	3	10	37	47	44
Løbende ministerbetjening og lovforberedende arbejde	0	22	1	23	23
Internationalt arbejde	12	24	25	49	36
Policy, handlingsplaner, data og videnopbygning	0	23	52	74	74
Indtægtsdækket virksomhed m.v.	4	4	0	4	0
Generel ledelse og administration	0	21	2	22	22
Hjælpefunktioner	0	20	47	66	66
I alt	24	163	177	340	317
Renter	0	-	1	1	1
I alt	24	163	178	341	317
Udgiftsbevilling	328	-	-	-	328
Årets resultat	352	163	178	341	11

Ved fastlæggelsen af institutionsmålene inddrages såvel ministeriets egne prioriteringer som vurderinger af forventninger fra det politiske system, væsentlige samarbejdspartnere og fra den bredere omverden.

Miljøstyrelsen har opstillet 11 institutionsmål for 1999.

3.2. Basisadministration

Som central statslig myndighed behandler Miljøstyrelsen en række konkrete godkendelses- og klagesager og rådgiver de kommunale myndigheder, virksomheder og borgere om miljølovgivningen. Miljøstyrelsen administrerer endvidere en række tilskudsordninger, samt miljøbistandsordninger til Østeuropa, udviklingslande og Arktis.

Der er i 1999 afholdt udgifter for 54 mill. kr. til basisadministration, hvoraf 4 mill. kr. modsvares af indtægter, *jf. tabel 2.*

Tabel 2.
Driftsregnskab for basisadministration.
Mill. kr. 1996-1999.

Mill. kr. (1999-niveau)	1996 ⁴	1997	1998	1999
<i>Bevillingsfinansieret område</i>				
Udgifter	45	46	50	52
Indtægter	9	16	3	3
Nettoudgifter	36	30	47	50
<i>Omkostningsdækket område</i>				
Udgifter	3	3	4	2
Indtægter	3	3	3	2
Dækningsbidrag	0	-1	-1	-1
Udgifter i alt	48	49	54	54
Nettoudgifter i alt	36	31	48	50

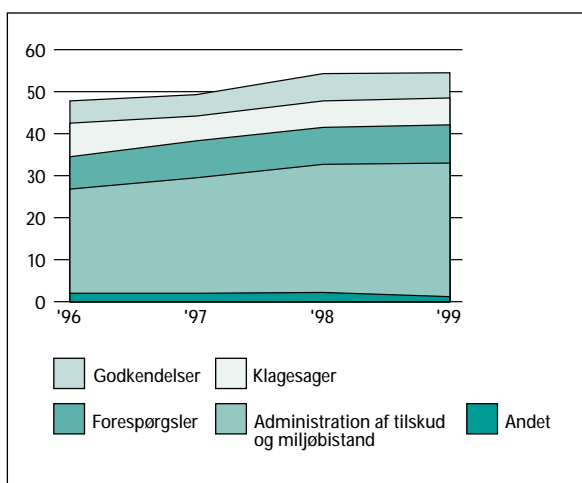
1. Der er foretaget en række ændringer i Miljøstyrelsens kontoplan for 1999 i forhold til tidligere år. For at skabe sammenlignelighed i forhold til regnskabstallene for tidligere år, er der foretaget visse justeringer i fordelingen af udgifter og indtægter for 1999 imellem de enkelte aktivitetsområder.
2. Opgørelsen omfatter de samlede lønudgifter (inkl. refusioner), herunder lønudgifter under den indtægtsdækkede virksomhed og andre tilskudsfinansierede aktiviteter.
3. Ekskl. ikke-refusionsberettiget købsmoms.
4. Regnskabstallene for tidligere år i dette og i de følgende afsnit er reduceret i konsekvens af den ressortændring, der fandt sted pr. 1. januar 1999 og for visse andre mindre ressortændringer. Korrektionerne af regnskabstallene er baseret på skøn.

Indtægterne på det bevillingsfinansierede område i 1999 vedrører hovedsageligt tilsyn og kontrol med Øresundsforbindelsen. Det omkostningsdækkede område omfatter visse godkendelses- og klagesager, der er belagt med gebyr.

Af de samlede udgifter i 1999 er anvendt 32 mill. kr. til administration af tilskudsordninger og miljøbistand, 12 mill. kr. til behandling af godkendelses- og klagesager og 9 mill. kr. til besvarelse af henvendelser og forespørgsler, *jf. figur 2*. Udgifterne til administration af tilskud- og miljøbistand har været stigende, hvilket hovedsageligt skyldes væksten i miljøbistanden.

Figur 2.
Bruttoudgifter til forskellige former for basisadministration. Mill. kr. 1996-1999.

3.2.1. Godkendelser og klagesager

Miljøstyrelsen er godkendelses- og klageinstans i sager efter miljøbeskyttelses-, vandforsynings- og havmiljøloven samt i sager efter lov om kemiske stoffer og produkter.

Indenfor de større sagsgrupper er der i 1999 indkommet ca. 580 sager. Det skønnes, at der er medgået 29 årsværk til sagsbehandlingen, *jf. tabel 3*.

Tabel 3.
Godkendelses- og klagesager.
Antal nye sager og årsværksforbrug, 1996-1999⁵.

	1996 ⁶	1997	1998	1999
Nye sager	-	530	740	580
Årsværksforbrug	37	30	30	29

3.2.2. Administration af tilskud

Miljøstyrelsen administrerer en række tilskudsordninger hovedsageligt inden for jordforurenings- og affalds- og renere produktområdet samt en række mindre ordninger bl.a. indenfor vandforsynings-, spildevands- og industriområdet. Derudover administrerer styrelsen Den Grønne Fond og Jobpulje samt bevillinger indenfor bekæmpelsesmiddelområdet og trafik/miljø. Tilskudsbevillingerne anvendes generelt i kombination med administrativ regulering. Miljøstyrelsen administrerer derudover miljøbistandsordninger til Østeuropa, udviklingslande og Arktis.

Der i 1999 givet tilsagn om tilskud til 597 projekter og iværksat 368 miljøbistandsprojekter, *jf. tabel 4*.

Tabel 4.
Tilskud. Antal. 1996-1999.

	1996	1997	1998	1999
Projekttilskud ⁷	424	585	616	597
Miljøbistand ⁸	209	235	290	368

Det skønnes, at der i 1999 samlet er anvendt ca. 55 årsværk til administration af tilskud og miljøbistand. Der har i perioden 1996-99 været en stigning i såvel antallet af tilskudsordninger og tilskud som i årsværksforbruget, *jf. tabel 5*.

5. Opgørelsen omfatter de sagsgrupper, hvor der er fastsat målsætninger vedr. sagsbehandlingstider, jf. afsnit 3.2.3.

6. Antal indkomne og afgjorte sager er ikke opgjort for 1996.

7. Opgørelsen omfatter tilskud under følgende konti: 23.22.08. Teknologipulje, 23.23.11. Renere produkter, 23.23.12. Miljøstyring og -revision m.v. i virksomheder, 23.24.31. Aktiviteter vedr. bekæmpelsesmidler, 23.27.03. Puljen til Grøn Beskæftigelse, 23.27.04. Den Grønne Fond samt 23.28.02.10. Aktionsplan for økologisk omstilling m.v.

8. Opgørelsen omfatter tilskud under følgende konti: 23.26.11. Miljøstøtte til Østlandene samt 23.29.01. Miljøbistand til udviklingslande og Arktis m.v.

Tabel 5.
Administration af tilskud og miljøbistand.
Årsværksforbrug, 1996-1999⁹.

	1996	1997	1998	1999
Projekttilskud	16	22	29	30
Miljøbistand	16	18	24	25
I alt	32	40	53	55

I afsnit 5 og 6 er gjort nærmere rede for anvendelsen af tilskud og miljøbistand og for de opnåede resultater.

3.2.3. Sagsbehandlingstider

Miljøstyrelsen indførte med virkning fra 1. januar 1998 tidsfrister for sagsbehandlingstiden for borger- og virksomhedsrettede sager, dvs. godkendelses- og klagesager m.v. samt for behandling af ansøgninger om tilskud. Tidsfristen varierer fra sagsgruppe til sagsgruppe bl.a. afhængigt af sagernes kompleksitet¹⁰.

Det er Miljøstyrelsens generelle målsætning, at mindst 95 pct. af de sager, der indkommer i løbet af året, skal besvares indenfor de fastsatte tidsfrister.

Der er i 1999 indkommet 580 godkendelses- og klagesager. En opgørelse pr. 1. april 2000 viste, at 390 sager, svarende til 67 pct. af sagerne, var afgjort indenfor tidsfristen. De resterende 190 sager var på dette tidspunkt enten ikke afgjort eller afgjort efter udløbet af de fastsatte tidsfrister, *jf. tabel 6*.

Tabel 6.
Antal godkendelses- og klagesager behandlet indenfor tidsfristerne, 1996-1999.

	1996 ¹¹	1997	1998	1999
Indkomne sager	-	530	740	580
Besvaret indenfor tidsfristen	-	370	490	390
Målopfyldelse (pct.)	-	70	66	67

De fastsatte tidsfrister for særligt "tunge" sager er op til 6 mdr. og for visse sager på kemikalie- og bekæmpelsesmiddelområdet op til 2 år. Tidsfristen for de sager, der ikke var afgjort pr. 1. april 2000, er ikke i alle tilfælde udløbet. Det må derfor forventes, at målopfyldelsen vil stige noget.

Selvom overholdelsen af de fastsatte tidsfrister ikke i alle tilfælde er indenfor Miljøstyrelsens kontrol – idet der i forbindelse med sagsbehandlingen i mange tilfælde foretages høring og indhentes bidrag fra eksterne parter – er målopfyldelsen for godkendelses- og klagesager ikke fuldt ud tilfredsstillende. Baggrunden for den manglende målopfyldelse kan i et vist omfang hænge sammen med bl.a. med en stigning i antallet af sager og/eller personaleudskiftning indenfor afgrænsede faglige områder, hvor en tilførsel af ekstra/nyt mandskab forudsætter en vis oplæringstid. Generelt vurderes det dog, at den forholdsvis lave målopfyldelse primært skyldes, at de afsatte ressourcer til godkendelses- og klagesagsbehandling har været uændret i de senere år samtidig med, at antallet af sager er vokset.

På tilskudsområdet er i 1999 indkommet 770 ansøgninger. Pr. 1. april 2000 var 730 ansøgninger, svarende til 95 pct., afgjort indenfor tidsfristen, *jf. tabel 7*. Resultatet er således tilfredsstillende.

Tabel 7.
Antal tilskudsansøgninger behandlet indenfor tidsfristerne, 1996-1999¹².

	1996 ¹³	1997	1998	1999
Indkomne ansøgninger	-	1.130	1.030	770
Besvaret indenfor tidsfristen	-	1.060	980	730
Målopfyldelse (pct.)	-	94	95	95

9. Opgørelsen omfatter også årsværksforbrug vedr. ordninger, der ikke er omfattet af opgørelsen i tabel 5. Det drejer sig om administration af konto 23.22.05. Afhjælpende foranstaltninger, affaldsdepoter, 23.22.09. Gasværksrestatninger, 23.23.01. Genbrugsprojekter, 23.23.03. Tilskuds til bortskaffelse af spildolie, 23.23.04. Indsamlingsordninger vedr. dæk og blyakkumulatore, 23.23.11.20. Miljømærkeordninger, 23.26.31. Sektorintegreret miljøindsats på energiområdet i Østersøregionen, 23.27.02. Indsats vedr. trafik og miljø samt 23.28.02.10. Støtte til foreningsstruede vandindvindinger.

10. Jf. Justitsministeriets cirkulære af 4. juni 1997 vedrørende sagsbehandlingstider og målsætninger herfor. Målsætningerne er offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside.

11. Det er ikke muligt at opgøre sagsbehandlingstider for sager indkommet i 1996.

12. Opgørelsen for 1999 omfatter følgende tilskudsordninger, hvor der alle helt eller delvis er baseret på en ansøgningsmodel: 23.23.03. Tilskud til bortskaffelse af spildolie, 23.23.05. Indsamlingsordning vedr. nikkel-cadmium-batterier, 23.23.12. Miljøstyring og -revision m.v. i virksomheder, 23.27.03. Den Grønne Jobpulje og 23.27.04. Den Grønne Fond.

13. Det er ikke muligt at opgøre sagsbehandlingstider for tilskudssager i 1996.

Delmål	Målopfyldelse
9.1 ¹⁴ : Sagsbehandlingstiderne for sager, der modtages fra og med 1. januar 1998, skal i mindst 95 pct. af sagerne ligge indenfor de udmeldte tidsfrister.	67 pct. af godkendelses- og klagesagerne var afgjort indenfor tidsfristen. 95 pct. af tilskudssagerne var afgjort indenfor tidsfristen, se afsnit 3.2.3. Delmålet er delvis opfyldt.
9.2: Direktionen får forelagt en status for sagsbehandlingstiderne hvert kvartal efter forudgående kommentering i kontorerne.	Opgørelser af sagsbehandlingstiderne har ikke været forelagt direktionen. Problemerne imødegås gennem en omlægning af journaliseringen, som forventes afsluttet maj 2000. Delmålet er ikke opfyldt.
9.4: Muligheden for at udarbejde frister for et større antal sager er undersøgt.	Der er ikke taget yderligere skridt til fastsættelse af målsætninger. Delmålet er opfyldt.

3.3. Opfølgning på lovgivning og policy

Sammen med amter og kommuner har Miljøstyrelsen ansvar for at sikre gennemførelsen af lovgivning og policy på miljøområdet. Dette omfatter bl.a. information og vejledning om lovgivning og miljøforhold i forhold til amter og kommuner og en bredere offentlighed, mens den konkrete vejledning og information til borgere og virksomheder varetages af amter og kommuner. Endvidere udfører Miljøstyrelsen tilsyn og kontrol på kemikalieområdet, mens tilsyn og kontrol på det øvrige miljøområde varetages af amter og kommuner. Miljøstyrelsen udarbejder desuden en årlig redegørelse vedr. amter og kommuners miljøtilsyn.

Der er i 1999 afholdt udgifter for 47 mill. kr. til opfølgning på lovgivning og policy, hvoraf 3 mill. kr. modsvares af indtægter, *jf. tabel 8*.

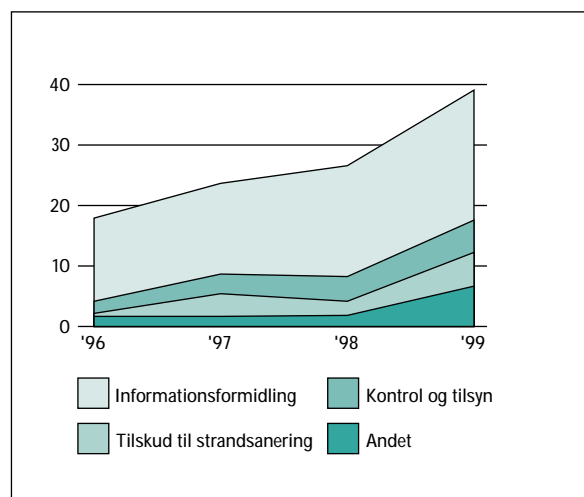
Tabel 8.
Driftsregnskab for opfølgning på lovgivning og policy. Mill. kr. 1996-1999.

Mill. kr. (1999-niveau)	1996	1997	1998	1999
<i>Bevillingsfinansieret område</i>				
Udgifter	19	26	29	45
Indtægter	0	0	0	2
Nettoudgift	19	26	29	43
<i>Omkostningsdækket område</i>				
Udgifter	2	2	3	2
Indtægter	2	2	2	2
Dækningsbidrag	0	-1	-1	0
Udgifter i alt	21	28	32	47
Nettoudgift i alt	19	27	30	44

På det bevillingsfinansierede område er der indtægter fra salg af styrelsens publikationer. Det omkostningsdækkede område omfatter bl.a. miljøgodkendelse og -tilsyn med enkelte meget store virksomheder (DONG og Københavns Lufthavn).

Af de samlede udgifter i 1999 er 26 mill. kr. anvendt til informationsformidling, mens der har været udgifter for 6,2 mill. kr. til kontrol og tilsyn på kemikalieområdet, *jf. figur 3*. Derudover har der været udgifter for 6 mill. kr. til refusion af kommunernes udgifter til strandsanering i forbindelse med olieforurening af kysten. Mens Miljøstyrelsen tidligere refunderede halvdelen af kommunernes udgifter, omfatter refusionen nu hele udgiften. Kategorien "andet" vedrører hovedsageligt en statslig udgift på 6,8 mill. kr. vedr. fjernelse af affald på Prom Kemi ApS.

Figur 3.
Udgifter til opfølgning på lovgivning og policy. Mill. kr. 1996-1999.

14. Delmålens numre henviser til bilag 2. Institutionsmål 1999.

Tabel 9.
Informationsaktiviteter. Antal 1996-1999¹⁵.

	1996	1997	1998	1999
Pjecer og hæfter ¹⁶	12	12	52	48
Tidsskrifter	12	18	14	16
Betalende abonnenter MiljøDanmark	4.105	3.658	4.081	3.981
Faglige rapporter – elektroniske	2	8	72	91
Heraf danske	2	6	64	74
Heraf engelske	2	2	8	17
Faglige rapporter – trykte	177	206	141	98
Heraf danske	151	163	105	75
Heraf engelske	26	43	36	23
Besøgende på hjemmesiden	-	-	-	ca. 250.000
Pressemeddelelser – danske	21	37	55	53
Pressemeddelelser – engelske	0	1	8	10
Henvendelser til Miljøbutikken på Miljøstyrelsens område ¹⁷	-	25.284	29.299	38.590
Henvendelser til styrelsens bibliotek ¹⁸	1.330	952	1.160	721

3.3.1. Informationsformidling.

Som central statslig myndighed har Miljøstyrelsen til opgave at bidrage med information om reguleringen på miljøområdet og om generelle miljøspørgsmål. Informationsindsatsen er rettet mod kommuner, amter, borgere, virksomheder, interesseorganisationer, medier, undervisere, forskere og konsulenter. Indsatsen er primært rettet mod danske målgrupper, men i stigende grad arbejder styrelsen også med en international informationsindsats.

Informationsindsatsen er styrket de senere år. Det beror dels på, at efterspørgslen efter informationer om miljøregulering og generelle miljøforhold har været stigende, dels på at styrelsen har

lagt øget vægt på en aktiv informationsindsats som et middel til adfærdsregulering.

I 1998 blev Miljøstyrelsens hjemmeside lanceret, og i 1999 slog den for alvor igennem med et antal besøgende på ca. 250.000. I løbet af året blev en lang række dokumenter gjort elektronisk tilgængelige. Det gælder f.eks. hovedparten af de faglige rapporter, som Miljøstyrelsen offentliggjorde i løbet af året, samt ældre publikationer. Samlet er der i 1999 givet gratis adgang til ca. 1.100 publikationer.

I starten af 1999 lancerede Miljøstyrelsen tidskriftet "Ny Viden fra Miljøstyrelsen", som fire gange om året udkommer med projektartikler, der gør resultaterne af Miljøstyrelsens projekter til-

Institutionsmål 1999

Delmål	Målopfylde
3.10: Der er etableret en hjemmeside om affald.	Der er etableret en sektion om affald på Miljøstyrelsens hjemmeside, som opdateres løbende. Delmålet er opfyldt.
6.2: Der er udarbejdet et udkast til en samlet informationsstrategi på produktområdet, som er sendt i høring blandt relevante aktører ultimo 1999.	Arbejdet med informationsstrategien blev mere langvarigt end forudsat. Arbejdet støttes af flere udredningsprojekter samt et projekt under Nordisk Ministerråd. Projekterne forventes afsluttet i foråret 2000, derefter udarbejdes et udkast til samlet informationsstrategi, som sendes i ekstern høring i 2000. Delmålet er ikke opfyldt.

15. Ved opgørelsen af tallene har det ikke været muligt at tage højde for overførslen af landbrugs-, bioteknologi-, ferskvands- og klimaområdet pr. 1. januar 1999 til Skov- og Naturstyrelsen og Energistyrelsen. Informationsaktiviteter på disse områder er indeholdt i tallene for 1996-1998, men ikke i opgørelsen for 1999. Dette indebærer, at stigningen i aktivitetsniveauet ikke fuldt ud fremgår af tabellen.

16. Derudover bliver der hvert år produceret enkelte videoer, CD-rom'er, plakater mv.

17. Miljøbutikken er Miljø- og Energiministeriets fælles servicecenter, der betjener henvendelser fra offentligheden i samarbejde med styrelserne og på baggrund af styrelsernes informationsmateriale. Tallene er baseret på stikprøver.

18. Opgørelsen omfatter alene telefoniske og personlige henvendelser.

gængelige. I løbet af året voksede antallet af betalende abonnenter, så det ved årsskiftet var på godt 1.000. Projektartiklerne offentliggøres på styrelsens hjemmeside, og også på engelsk for at kunne informere internationale målgrupper om projektresultaterne.

Blandt de områder, hvor indsatsen i særlig grad blev styrket i 1999, skal nævnes information om kemikalier og affald samt information om miljøbistand.

I 1998 ændrede Miljøstyrelsen kurs i informationsarbejdet. Målet var at trykke færre faglige rapporter, men til gengæld styrke den elektroniske offentliggørelse af rapporter og formidlingen gennem pjecer og hæfter, som er lettere tilgængelige, samt formidling af projektresultater gennem projektartikler i Ny Viden og på hjemmesiden. I det hele taget har det været planen at styrke formidlingen gennem internettet, hvilket har resulteret i et stadig stigende antal besøg på styrelsens hjemmeside. Det har ligeledes været målet at styrke serviceringen af medierne – såvel danske som internationale medier. Kursændringen er blevet fastholdt og styrket i 1999, *jf. tabel 9*.

3.3.2. Kemikalieinspektionen

Miljøstyrelsen skal informere om og føre tilsyn med overholdelsen af lov om kemiske stoffer og produkter. Målet med kemikalielovgivning er at sikre og forbedre beskyttelsesniveauet for mennesker og miljø. Overfor de fleste borgere og virksomheder nås dette gennem oplysning og vejledning om reglerne. Hvor dette ikke virker, må det sikres, at reglerne håndhæves hurtigt og effektivt.

Målsætningerne for indsatsen er fastlagt i "Strategi- og handlingsplan for Kemikalieinspektionen 1997-2001"¹⁹. Indsatsen omfatter dels forebyggende arbejde i form af informationsformidling, dels kontrol og tilsyn m.v. i form af giftkontrol og kontrolkampagner. Endvidere behandles løbende et stort antal indberetninger samt advarsler (notifikationer) fra andre EU-lande.

Den forebyggende indsats i form af informationsformidling er især i de seneste år blevet prioriteret højt. I 1998 oprettede Miljøstyrelsen således en særlig telefonservice, Kemitelefonen. Der var i

1999 i gennemsnit 8 henvendelser pr. arbejdsdag, *jf. tabel 10*. Henvendelserne vedrørte især kosmetik samt klassificering og mærkning, og kom overvejende fra virksomheder, men også fra myndigheder, borgere, konsulenter, advokater o.lign.

Tabel 10.
Antal henvendelser til Kemitelefonen. 1998-1999.

	1998	1999
Henvendelser	2.022	1.943

Som et led i den styrkede informationsindsats indførte Miljøstyrelsen endvidere i 1999 en ny type informationsmateriale – "Faktaark om Kemi" – som på 1-2 sider beskriver reglerne for anvendelse af udvalgte kemiske stoffer og produkter. Der er foreløbigt udgivet 24 Faktaark. Derudover udsendes pjecen "Hvad siger loven om kemiske stoffer og produkter" i en ny udgave. Faktaarkene og pjecen blev distribueret ved en særlig kampagne overfor producenter og importører af kemiske stoffer og produkter.

På kontrolsiden udførte Kemikalieinspektionen i 1999 107 tilsynsbesøg ("giftkontrol") hos brugere og sælgere af giftige og meget giftige kemiske stoffer og produkter, *jf. tabel 11*. Formålet er at undersøge, om virksomhederne har indhentet de nødvendige tilladelser, indsendt de nødvendige meddelelser til Miljøstyrelsen, om bogføringspligten overholdes og om opbevaringen er lovlig. Tilsynsbesøgene resulterede i 5 henstillinger, mens der blev udstedt 9 påbud og forbud. Bl.a. fordi de enkelte sager er blevet mere komplicerede, er antallet af tilsynsbesøg faldet i forhold til de foregående år.

Tabel 11.
Antal tilsynsbesøg hos sælgere af giftige og meget giftige kemiske stoffer og produkter. 1996-1999.

	1996	1997	1998	1999
Tilsynsbesøg	157	176	207	107
Henstillinger	24	29	8	5
Påbud og forbud	3	18	30	9

19. Planen kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside.

I 1999 blev der endvidere gennemført 10 kontrolkampagner i form af en målrettet tilsynsindsats indenfor udvalgte områder, *jf. tabel 12*. I overensstemmelse med handlingsplanen retter kampagnerne sig mod områder, der har væsentlig betydning for sundhed og miljø. Kampagnerne har i 1999 bl.a. omfattet forbudte og ikke-godkendte bekæmpelsesmidler, tungmetaller i grillkul, indhold af hormoner og konserveringsmidler i hudcremer samt børnekosmetik, metalafgivelse fra kridt og kemisk legetøj. Kampagnerne omfatter bl.a. besøg hos forhandlere og analyser af vareprøver m.v.

Tabel 12.
Antal kontrolkampagner. 1996-1999.

	1996	1997	1998	1999
Kampagner	-	11	13	10

I konsekvens af den udbredte anvendelse og salg af kemiske stoffer og produkter, er Kemikalieinspektionen i vidt omfang afhængig af indberetninger fra borgere, virksomheder, myndigheder m.v. for at sikre overholdelsen af lovgivningen. I 1999 modtog Kemikalieinspektionen 181 indberetninger om mulige lovovertrædelser, *jf. tabel 13*. Hovedparten af sagerne vedrørte kosmetiske produkter, bekæmpelsesmidler samt overholdelse af regler om klassificering og mærkning. Derudover har inspektionen selv taget 40 sager op om mulige lovovertrædelser.

Tabel 13.
Antal indberetninger til Kemikalieinspektionen. 1996-1999.

	1996	1997	1998	1999
Indberetninger	108	160	210	181
Sager af egen drift	19	64	43	40
Afsluttede sager om indberetning	-	-	217	182
Afsluttet med påbud, forbud, henstilling, advarsel el.lign.	74	335	137	118

Note: Opgørelsen af det samlede antal afsluttede sager er først fra og med 1998.

Mange af de rejste sager resulterer i videre foranstaltninger. Af 182 afsluttede sager i 1999, resulterede 86 sager således enten i udstedelse af påbud, forbud, påtale, henstilling eller overdragelse til anklagemyndigheden. Yderligere 32 sager blev afsluttet på anden måde, f.eks. ved advarsel til forbrugere eller videresendelse til anden myndighed end anklagemyndigheden.

Kemikalieinspektionen behandler også advarsler om farlige produkter fra andre EU-lande. Hvis et EU-land begrænser eller standser markedsføringen af et produkt, skal de øvrige EU-lande underrettes herom. Kemikalieinspektionen modtog i 1999 16 advarsler bl.a. vedrørende bestemte kosmetiske produkter og legetøj. Efterfølgende undersøgelser viste, at de omhandlede genstande ikke blev solgt i Danmark, men at nogle af de kosmetiske produkter blev solgt via internettet. Miljøstyrelsen udsendte derfor via pressemeddelelse en advarsel til forbrugere.

For en mere uddybende beskrivelse af indsatsen henvises til Kemikalieinspektionens årsberetning. Årsberetningen for 1999 vil blive offentliggjort i foråret 2000.

3.4. Løbende ministerbetjening og lovforberevende arbejde

Miljø- og Energiministeriet har et forholdsvis lille departement, som styrer sagsgangen mellem ministeren og de underliggende institutioner. Sagerne færdigbehandles og forelægges af styrelserne. Udover den løbende, direkte ministerbetjening – udarbejdelse af udkast til besvarelser af folketings-spørgsmål og af henvendelser fra borgere, virksomheder m.v. – forestår Miljøstyrelsen det lovforberevende arbejde på miljøområdet og udarbejder udkast til bekendtgørelser samt vejledninger og andre administrative forskrifter m.v. Derudover indeholder det internationale arbejde og strategi- og policyarbejdet samt erhvervsfremmeaktiviteterne ligeledes et betydeligt element af ministerbetjening.

Der er i 1999 afholdt udgifter for 23 mill. kr. til ministerbetjening m.v., *jf. tabel 14*.

Tabel 14.
Driftsregnskab for løbende ministerbetjening m.v.
Mill. kr. 1996-1999.

Mill. kr. (1999-niveau)	1996	1997	1998	1999
<i>Bevillingsfinansieret område</i>				
Udgifter	19	23	24	23
Indtægter	0	0	0	0
Nettoudgifter	19	23	24	23

Udgifterne er stort set ligeligt fordelt mellem løbende ministerbetjening og lovforberedende arbejde, *jf. tabel 15*.

Tabel 15.
Udgifter til løbende ministerbetjening fordelt på formål. Mill. kr. 1996-1999.

Mill. kr. (1999-niveau)	1996	1997	1998	1999
Udarbejdelse af love og bekendtgørelser	11	12	11	12
Betjening af departement og ministre	9	10	13	11
I alt	19	22	24	23

3.4.1. Lovforberedende arbejde

I 1999 blev udarbejdet 8 lovforslag, 19 bekendtgørelser og 6 vejledninger. Det skønnes, at der er anvendt 26 årsværk hertil, *jf. tabel 16*.

Tabel 16²⁰.
Antal Love, bekendtgørelser m.v. 1996-1999.

	1996	1997	1998	1999
Love, herunder lovændringer	7	12	8	8
Bekendtgørelser	28	39	32	19
Cirkulærer	1	2	0	0
Vejledninger	2	3	13	6
Årsværksforbrug	21	26	24	26

3.4.2. Løbende ministerbetjening

En væsentlig del af den løbende ministerbetjening består i udarbejdelse af udkast til besvarelse af spørgsmål fra medlemmer af Folketinget (§ 20-

spørgsmål stillet i henhold til Folketingets forretningsorden) samt spørgsmål fra Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg (FMPU) indenfor miljøområdet.

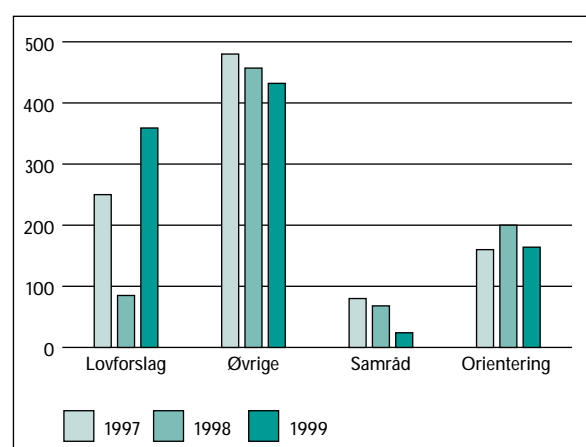
Miljøstyrelsen har i 1999 udarbejdet udkast til ministerens besvarelser af 120 § 20-spørgsmål. Antallet af spørgsmål varierer meget fra år til år, *jf. tabel 17*.

Tabel 17.
Antal folketingsspørgsmål. 1996-1999²¹.

	1996	1997	1998	1999
§ 20-spørgsmål	212	160	194	120

Udover § 20-spørgsmålene behandles løbende et stort antal spørgsmål fra FMPU. Antallet varierer ligeledes meget fra år til år. I 1999 er der besvaret i alt 979 spørgsmål fra FMPU, og især antallet af spørgsmål i forbindelse med behandling af lovforslag har været højt, *jf. figur 5*. I forbindelse med behandlingen af lovforslag vedr. PVC-afgift er således besvaret 80 spørgsmål, mens der i forbindelse med behandling af lovforslag vedr. jordforurening og lovforslag vedr. implementering af IPPC-direktivet er besvaret hhv. 60 og 30 spørgsmål. Derudover har der i 1999 været 164 skriftlige orienteringer af udvalget f.eks. som opfølgning på samråd.

Figur 5.
Antal spørgsmål m.v. fra FMPU. 1996-1999^{22/23}.

20. Ved opgørelsen af tallene har det ikke været muligt at tage højde for overførslen af en række områder pr. 1. januar 1999 til Skov- og Naturstyrelsen og Energistyrelsen. Aktiviteter på disse områder er indeholdt i tallene for 1996-1998, men ikke i opgørelsen for 1999.

21. Jf. noten til tabel 16.

22. Jf. noten til tabel 16.

23. Kategorien "Øvrige" vedrører generelle spørgsmål fra FMPU, som ikke kan henføres til et lovforslag, samråd eller lignende.

Institutionsmål 1999

<i>Delmål</i>	<i>Målopfylde</i>
1.1: Der er i første halvår af 1999 afholdt en offentlig konference om Århuskonventionens gennemførelse.	Konferencen blev gennemført i september 1999. Delmålet er opfyldt.
1.2: Der er udarbejdet forslag til nye lovregler om offentlighedens adgang til miljøoplysninger til fremsættelse i folketingssamlingen 1999/2000.	Lovforslaget blev sendt i ekstern høring november 1999 og fremsat januar 2000. Delmålet er opfyldt.
1.3: Der er udarbejdet nye administrative regler og rutiner om implementering af Århuskonventionen ultimo 1999.	Udarbejdelse af nye regler og rutiner forventes gennemført i 2000. Delmålet er ikke opfyldt.
2.3: Der er forberedt et godkendelsessystem for biocider, og bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler er ændret ultimo 1999 med henblik på ikrafttræden primo 2000.	Lovændringen er vedtaget i april 2000. En revideret bekendtgørelse forventes at træde i kraft i maj 2000. Delmålet er opfyldt.
2.8: Kemikalieloven er ændret m.h.t. producent/leverandøransvar.	Forslag til lovændring blev ikke fremsat. Der er arbejdet videre med producenters/leverandørers medansvar for regleres overholdelse i form af kontrolgebyr for udvalgte produktgrupper. Bestemmelser om kontrolgebyr indgår i den ændring af kemikalieloven, som blev vedtaget i april 2000. Delmålet er delvis opfyldt.
3.4: Der er sket en udbygning af kravene til indberetning af affaldsdata på et mere detaljeret niveau (herunder ændring af affaldsbekendtgørelsen).	Kravene til indberetning af affaldsdata er udbygget i den ændring af affaldsbekendtgørelsen. Bekendtgørelsen forventes udstedt i 2000. Delmålet er ikke opfyldt.
3.5: Der er indført krav om indsamling af papir ved henteordninger fra husholdninger fra 2000.	Kravet til indsamling af papir er indarbejdet i det endelige udkast til affaldsbekendtgørelsen, som forventes udstedt i 2000. Delmålet er ikke opfyldt.
3.8: Der er udstedt en bekendtgørelse om håndtering af kasserede biler med krav om udsortering med henblik på genanvendelse og miljømæssig forsvarlig bortskaffelse samt certificering af behandlingsvirksomheder.	Bekendtgørelsen er udstedt i november 1999. Delmålet er opfyldt.
3.9: Der er udstedt en bekendtgørelse om håndtering af affald i form af elektriske og elektroniske produkter.	Bekendtgørelsen er udstedt i december 1998. Delmålet er opfyldt.
4.1: Der er fremsat lovforslag om forurenede jord primo 1999.	Lovforslaget blev fremsat i februar 1999 og vedtaget i maj 1999. Delmålet er opfyldt.
5.1: Der er fremsat lovforslag om ændring af miljøbeskyttelsesloven i Folketinget, der implementerer IPPC-direktivet.	Lovforslaget blev vedtaget i juni 1999. Delmålet er opfyldt.
5.2: Lov og bekendtgørelse om IPPC-direktivet træder i kraft.	Bekendtgørelsen trådte i kraft i november 1999. Delmålet er opfyldt.

Delmål	Målopfylde
8.1: 90 pct. af ministersagerne skal være afsendt fra Miljøstyrelsen senest på den fastsatte oversendelsesdato.	Ca. 60 pct. af sagerne er oversendt inden for den fastsatte dato. De resterende 40 pct. er oversendt efter den fastsatte dato. Blandt de "for sent" oversendte er en stor del sendt 1-3 dage efter tidsfristen og kun ganske få er sendt meget sent. Delmålet er delvis opfyldt.
8.3: Der er etableret og afprøvet et simpelt kvalitetsmålesystem med henblik på at vurdere sammenhængen mellem graden af mål-opfyldelse og kvaliteten af ministersagerne.	Kvalitetsmålesystemet er stadig under afprøvning. Status på systemet foretages i 2000. Delmålet er ikke opfyldt.
8.4: Registreringssystemet for ministersager er forbedret og udbygget, og der foretages kvartalsvis opgørelse af graden af målopfylde.	Der er ikke arbejdet videre med selve registreringssystemet og de kvartalsvise opgørelser pga. ressourcemangel. Arbejdet med registreringssystemet genoptages i 2000. Delmålet er ikke opfyldt.

3.5. Internationalt arbejde

Internationalt samarbejde om beskyttelsen af miljøet er i dag en nødvendighed, og den internationale dimension er central i løsningen af de fleste af Miljøstyrelsens opgaver. Det internationale miljøarbejde formidles gennem en række organisationer som EU, OECD og UNEP, ligesom løsningen af en række globale miljøproblemer varetages gennem særlige konventioner og aftaler.

Udgifterne til internationalt samarbejde udgjorde i 1999 49 mill. kr., *jf. tabel 18*. Heri er medregnet udgifterne til koordineringen af ministeriets EU-arbejde, som forestås af Miljøstyrelsen, mens udgifter til administration af international miljøbi-stand og til international miljørådgivning ikke er medregnet.

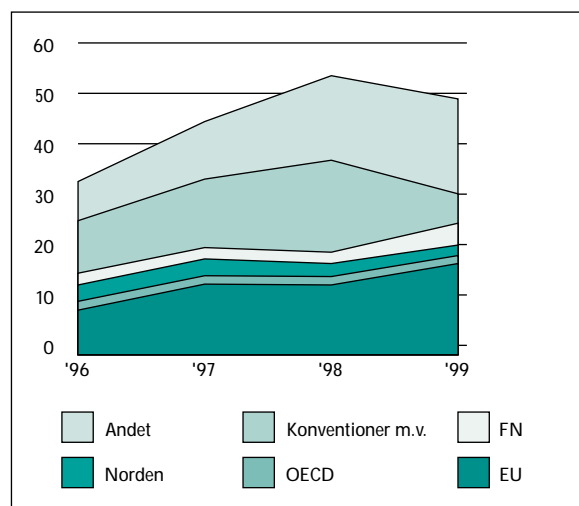
Tabel 18.
Driftsregnskab for internationalt arbejde.
Mill. kr. 1996-1999.

Mill. kr. (1999-niveau)	1996	1997	1998	1999
<i>Bevillingsfinansieret område</i>				
Udgifter	32	44	53	49
Indtægter	0	6	9	12
Nettoudgift	32	38	45	36
Udgifter i alt	32	44	53	49
Nettoudgift i alt	32	38	45	36

Indtægterne vedrører hovedsageligt Det Danske Temacenter for Affald.

Af de samlede udgifter i 1999 er anvendt 22 mill. kr. til arbejde i EU-regi, 7 mill. kr. til konventionsarbejde og 5 mill. kr. til FN-relateret arbejde, *jf. figur 6*. Stigningen i udgifterne til konventionsarbejdet i 1998 skyldes forberedelse og afholdelse af den fjerde fælleseuropæiske miljøministerkonference (Århus-konferencen)²⁴. Kategorien "andet" omfatter hovedsageligt Temacentret for Affald.

Figur 6.
Udgifter til internationalt arbejde fordelt på formål.
Mill. kr. 1996-1999.

24. Udgifterne til forberedelse og afholdelse af konferencen er afholdt ved bevillingsoverførsel fra konto 23.26.11. Det endelige regnskab forventes at kunne afsluttes i 2000, og der vil på baggrund heraf ske en regulering af overførslen fra konto 23.26.11.

3.5.1. EU

Arbejdet i EU med beskyttelsen af natur og miljø har fået en stigende betydning. Miljøstyrelsen arbejder derfor generelt på at sætte grønne danske fingeraftryk på EU's miljøarbejde med udgangspunkt i nationale handlingsplaner og strategier. Det sker dels i forhold til udarbejdelsen af EU-strategier og handlingsprogrammer, dels i forbindelse med konkrete regler for kemikalier, industri, vand, luft, affald m.v. Og det sker ikke mindst ved at få miljøhensyn integreret i gennemførelsen af EU's "Agenda 2000" om udvidelse af EU med Øst- og Centraleuropa og i forbindelse med reformerne af Den Fælles Landbrugspolitik og Strukturfondspolitikken. Endelig sker det i forbindelse med det globale miljøsam arbejde, først og fremmest om handel og miljø og regulering af farlige kemikalier.

Der er i 1999 forberedt 4 ordinære rådsmøder

og 2 uformelle rådsmøder, herunder hjemlig koordination og løbende koordination af arbejdet i Bruxelles, samt forhandling af en lang række kommissionsretsakter. Herudover har der været ydet en væsentlig indsats i forhold til arbejdet med integration af miljøhensyn i andre rådsformationer, først og fremmest på områderne landbrug, trafik og energi. Endelig har arbejdet med miljøaspekterne af EU's kommende udvidelse, herunder formuleringen af indspil til Agenda 2000, haft vægt i 1999.

Der er i 1999 behandlet 62 EU-retsakter på miljøområdet, *jf. tabel 19*.

Tabel 19.
Antal EU-retsakter på miljøområdet. 1996-1999.²⁵

	1996	1997	1998	1999
I alt	56	44	52	62

Institutionsmål 1999

Delmål	Målopfylde
11.1: Der sker en konkretisering af EU-råd rapporter om integration af miljøhensyn i landbrug, transport og energi, således at de indeholder miljømæssige mål, midler og tidsfrister, og rapporterne fra rådene indre marked, industri og udvikling konkrete og handlingsorienterede.	I efteråret 1999 blev der vedtaget miljøintegrationsstrategier i ministerråd for transport, energi og landbrug. Tre andre ministerråd for indre marked, industri og udvikling har fremlagt strategirapporter. Yderligere tre ministerråd: fiskeri, ECOFIN og almindelige anliggender skal i 2000 begynde arbejdet med indledende rapporter. Det er herefter en betydelig opgave for Danmark at overvåge og påvirke strategiernes omsætning i praksis. Delmålet er opfyldt.
11.2: Der skal udarbejdes bidrag til EU's "Global Assessment". Bidraget forventes at medføre, at der defineres klare miljømålsætninger for det videre arbejde med bæredygtig udvikling.	Global Assessment (GA) er præsenteret af kommissæren på rådsmødet i december. GA er på dagsordenen i marts 2000. Delmålet er opfyldt.
11.3: EU politikken skal følges, herunder økonomi og finans, handel, indre marked og fiskeri. På disse områder skal mulighederne i det danske beslutningssystem udnyttes med henblik på at sikre, at der ikke vedtages retsakter med et lavere beskyttelsesniveau end det danske.	I samarbejde med Udenrigsministeriet er der ydet en aktiv indsats i "handelspolitisk specialudvalg" og over for "133-komiteen" samt i WTO-forhandlingerne. Særligt efter den 3. WTO-ministerkonference i Seattle i december 1999 fremstår de miljø-politiske prioriteringer som en integreret del af EU's fremtidige forhandlingsmandat. Delmålet er delvis opfyldt.
11.4: Danske miljøsynspunkter skal gøres gældende i vedtagelserne om udvidelsen, landbrugsreformen og revisionen af strukturfondene. I forbindelse med udvidelsen skal der ydes maksimal finansiel støtte til miljøformål, og eventuelle overgangsordninger på miljøområdet skal være så korte som muligt. I forbindelse med vedtagelsen af landbrugsreformen skal danske krav om cross-compliance og våde enge tilgodeses. I forbindelse med strukturfondene skal det sikres, at der ikke uddeles støtte uden gennemførelse af miljøkonsekvensvurderinger.	Danmark fik ikke fik opbakning til at forøge størrelsen af den samlede bistandspulje i forhandlingerne om størrelsen af førtiltrædelsesbistanden. For landbrugsreformen er der opnået resultater i form af krav om obligatoriske miljøbestemmelser knyttet til de direkte støtteordninger. For strukturfondsreformen er der også opnået resultater, idet samtlige programmer skal indeholde en forhåndsvurdering af miljøkonsekvenserne. Delmålet er delvis opfyldt.
11.6: I EU regi er der opstillet indikatorer for integration på udvalgte områder.	Headline-indikatorer blev fremlagt på Det Europæiske Råds møde i december 1999. Et første udkast for landbrug og energi forventes i 2000. Delmålet er delvis opfyldt.

25. Jf. noten til tabel 16.

Delmål	Målopfylde
1.4: Der er udarbejdet en endelig afrapportering til Economic Commission for Europe (ECE) om Århuskonventionens implementering ultimo 1999.	Ratificeringen forventes at ske senest 1. oktober 2000 og den endelige afrapportering umiddelbart efter. Delmålet er ikke opfyldt.
1.5: Der er deltaget i forberedelsen af den første partskonference om opfølgning på Århuskonventionen ultimo 1999 og primo 2000.	Det første signatarmøde blev afholdt i april 1999 med dansk deltagelse. Det andet signatarmøde forventes afholdt medio 2000. Delmålet er opfyldt.
11.5: Integrationstankegangen, herunder opstilling af miljømæssige mål, midler og tidsplaner, vinder indpas i de regionale samarbejdsfora, Østersøsamrådet, Barentssamarbejdet og det arktiske samarbejde.	I Baltiske Agenda 21 er der opstillet indikatorer for en bæredygtig udvikling inden for sektorerne: energi, industri, landbrug, fiskeri, skovbrug, transport og turisme. Det overvejes at gøre HELCOM til en bæredygtighedskommission for Østersøregionen. Det er besluttet at udarbejde en lokal Agenda 21 for Barentshavet. Delmålet er opfyldt.

3.5.2. Øvrigt internationalt arbejde.

På flere og flere områder arbejdes der i dag for globale løsninger på de globale miljøproblemer. Danmark deltager i dette arbejde direkte og gennem EU. Det gælder arbejdet med miljø og handel i WTO og OECD, Baselkonventionen om transport af affald, Montrealprotokollen om beskyttelse af ozonlaget, internationale aftaler på kemikaliområdet, havkonventionerne samt det nordiske miljøsamarbejde.

I 1999 har Miljøstyrelsens indsats på det øvrige internationale område bl.a. været koncentreret om løbende koordination af OECD-arbejdet og deltagelse i EU-arbejdet med handel og miljø, koordination af miljøindsatsen i Norden og Arktis, forhandling af en særlig ansvarsprotokol i tilknytning til Basel-konventionen, femte partsmøde under klimakonventionen, forhandling om en særlig protokol under biodiversitetskonventionen vedr. international handel med modificerede organismer, forhandlingsmøder i tilknytning til en kommende POP-konvention²⁶ samt tredje ministerkonference under WTO.

3.6. Handlingsplaner, policy, data og videnopbygning

Som et led i betjeningen af minister og Folketing forestår Miljøstyrelsen i et tæt samspil med departementet et omfattende arbejde med henblik på at foreslå løsninger på miljøproblemer i form af handlingsplaner m.v. Hertil kommer løbende opgaver

vedr. indsamling, bearbejdning og rapportering af miljødata samt vidensopbygning bl.a. med henblik på lovforberedende arbejde, udarbejdelse af vejledninger og andre forvaltningsmæssige opgaver.

Der er i 1999 afholdt udgifter til strategiarbejde, udarbejdelse af handlingsplaner m.v. samt data og videnopbygning for 74 mill. kr., *jf. tabel 20*. Beløbet indeholder også udgifter til videreuddannelse og kompetenceudvikling af medarbejderne.

Tabel 20.
Driftsregnskab for udarbejdelse af handlingsplaner, policy, data og videnopbygning. Mill. kr. 1996-1999.

Mill. kr. (1999-niveau)	1996	1997	1998	1999
<i>Bevillingsfinansieret område</i>				
Udgifter	66	65	65	74
Indtægter	0	0	0	0
Nettoudgifter	66	65	65	74
Udgifter i alt	66	65	65	74
Nettoudgifter i alt	66	65	65	74

3.6.1. Handlingsplaner og policy

Miljøstyrelsen har i 1999 haft et omfattende arbejde med udarbejdelse eller revision af policy og handlingsplaner. Det drejer sig bl.a. om arbejdet med Affald 21, Pesticidhandlingsplan II, PVC-, Phthalat- og Kemikaliestrategier og Natur- og Miljøpolitisk Redegørelse 1999.

26. Persistent Organic Pollutants.

Institutionsmål 1999

Delmål	Målopfylde
2.1: Der er primo 1999 offentliggjort en strategi for en styrket indsats på kemikalieområdet.	Regeringens strategi blev offentliggjort januar 1999. Delmålet er opfyldt.
2.2: Rapport fra pesticidudvalget (Bichel-udvalget) er offentliggjort 1. marts 1999.	I marts 1999 blev rapporten offentliggjort og derefter drøftet ved en forespørgselsdebat i maj 1999. Delmålet er opfyldt.
2.4: Medio 1999 præsenteres et dansk computer-program til identifikation af ikke-vurderede kemiske problemstoffer.	De danske computerprogrammer er blevet præsenteret internationalt og bl.a. anvendt i nordisk regi i forbindelse med arbejdet med identifikation af farlige stoffer vedrørende internationalt konventionsarbejde. Delmålet er opfyldt.
2.5: Udkast til ny pesticidhandlingsplan foreligger ultimo 1999.	Regeringens Pesticidhandlingsplan II er oversendt Folketinget og offentliggjort i 2000. Delmålet er opfyldt.
2.7: Der udsendes opdateret liste over uønskede kemiske stoffer, dels på baggrund af nye klassificeringer og opdaterede data, dels på baggrund af status for anvendelsesbegrænsningsarbejdet for de særligt prioriterede stoffer.	Det har taget længere tid end forudsat at indhente informationer til opdatering af listen, herunder især opdaterede mængdetal fra Produktregistret. Den opdaterede liste sendt i offentlig høring maj 2000. Delmålet er ikke opfyldt.
2.9: Mulighederne for at koble metoder for risikovurdering af kemikalier med metoder for miljøvurdering af produkter er analyseret.	Der blev i september 1999 afholdt en nordisk workshop om risikovurdering og livscyklusvurdering. Workshop-rapporten er under udgivelse og forventes at blive en vigtig reference i det nordiske arbejde for at integrere forskellige vurderingsprincipper. Delmålet er opfyldt.
3.1: Affald 21 er færdiggjort i forbindelse med Folketingets forespørgselsdebat.	Affald 21 blev behandlet i Folketinget i januar 1999. Den endelige udgave af Affald 21 blev udsendt i maj 1999. Delmålet er opfyldt.
3.2: Der er gennemført en undersøgelse af virkningerne af affaldsafgiftsforhøjelsen pr. 1. januar 1997.	Undersøgelsen er afsluttet med en anbefaling om, at datagrundlaget for beregning af afgiften forbedres. Undersøgelsens empiriske grundlag var for begrænset til, at man kan sige noget generelt om affaldsafgiftens virkning. Delmålet er opfyldt.
3.3: Der er gennemført en vurdering af indførelse af affaldsafgift på farligt affald.	Miljøstyrelsen og Skatteministeriet har nedsat en gruppe, som i øjeblikket forbereder en revision af affaldsafgiften. Der givet tilskud til en ex. post analyse af afgift på farligt affald. Projektet forventes afsluttet maj 2000. Delmålet er ikke opfyldt.
3.7: Det er – sammen med By- og Boligministeriet – undersøgt, om der skal indføres krav til anvendelse af miljørigtig projektering. Såfremt det viser sig muligt, vil kravet om tvungen anvendelse af miljørigtig projektering blive implementeret i 1999.	Der er sammen med By- og Boligministeriet udarbejdet et idékatalog over mulig gennemførelse af krav til anvendelse af miljørigtig projektering. By- og Boligministeriet har herefter besluttet ikke at indføre krav om tvungen miljørigtig projektering. Delmålet er opfyldt.
6.1: Der er, i forbindelse med den nye tilskudsordning for renere produkter, igangsat to standardordninger for henholdsvis miljømærker og miljøkompetence medio 1999, og der er gennemført en informationskampagne.	De to standardordninger er offentliggjort i 1999. Der er gennemført en informationskampagne for de to ordninger, og der er udarbejdet en pjece om programmet m.v. Delmålet er opfyldt.
6.3: Der er vedtaget handlingsplaner for 3 produktpaneler.	Der er i juni 1999 vedtaget handlingsplaner for produktpaneler vedr. tekstiler, godstransport og elektronikprodukter. Handlingsplanerne præsenteredes i august i nyhedsbrevet Renere Teknologi. Delmålet er opfyldt.
6.5: Der er foretaget en konkretisering af rammeaftalen mellem amter og kommuner om miljø- og energihensyn ved indkøb i kommuner og amter med hensyn til mål, indikatorer samt rapporteringsforpligtelser.	Der er gennemført et forprojekt med en oversigt over mulige indikatorer til opgørelse af grønne indkøb. Der er igangsat et hovedprojekt om dokumentation af miljø- og energibevidst indkøb i det offentlige. Der er udgivet en informationspjece <i>Indkøberens genveje til et bedre miljø</i> . Endelig har Koordinationsgruppen, der er nedsat i henhold til aftalen mellem miljø- og energiministeren og de kommunale parter, rapporteret deres indsats. Delmålet er opfyldt.

Delmål	Målopfylde
7.2: En hydrodynamisk model med tilhørende målebøjer er funktionsklar.	Modelberegningerne for 1998 er gennemført, og der foreligger udkast til rapporter om modeletableringen og de gennemførte beregninger. 2 af 4 målebøjer leverer data. De sidste 2 bøjer er forsinket pga. diverse tekniske vanskeligheder. Delmålet er delvis opfyldt.
7.4: Der foreligger ultimo 1999 rapportering af det nationale overvågningsprogram for vandmiljøet for 1998 i henhold til rapporteringsproceduren.	Vandmiljø-99 udkom den 1. december 1999. Delmålet er opfyldt.
7.5: Der er foretaget rapportering i forhold til EU-direktiver, herunder direktiv om rapportering på vandområdet, samt diverse konventioner.	Rapportering af vanddata til kommissionen var rettidig. Drikkevandsdata og grundvandsdata for et enkelt amt for 1998 er ved at blive færdigbehandlet og forventes eftersendt i 2000. Rapporteringen til OSPAR er stort set foretaget, dog blev tidsfristen overskredet. Rapporteringen til HELCOM var rettidig. Delmålet er opfyldt.
7.6: Der er gennemført præstationsprøvninger for forskellige stoffer i henhold til planerne i det nationale overvågningsprogram for vandmiljøet (NOVA).	Præstationsprøvningerne er afholdt for at forbedre analysekvaliteten i miljølaboratorierne. Af praktiske grunde blev antallet af prøvninger i 1999 reduceret til at omfatte ca. 3/4 af de planlagte prøvninger. Delmålet er opfyldt.

3.6.2. Miljødata og statistik

Miljøstyrelsen varetager opgaver i forbindelse med overvågningsprogrammer og dataindsamlings-systemer, der skal belyse udviklingen i miljøtilstanden og resultaterne af den miljømæssige indsats, herunder lagring af data i databaser bl.a. med henblik på præsentation af miljødata på internettet. Ressourceanvendelsen har været stigende i de seneste år. Det skyldes bl.a., at styrelsen i samarbejde med ministeriets sektorforskningsinstitutioner har gennemført en omfattende revision af overvågningsprogrammet for vandmiljøet. Styrelsen har endvidere ændret og tilpasset databaser som følge af det ændrede overvågningsprogram som led i år-2000 sikring m.v. Samtidig har den stigende internationalisering af miljøpolitikken betydet, at der i stigende omfang skal indrapporteres miljødata og andre oplysninger om efterlevelse af EU-direktiver, internationale konventioner og aftaler.

3.6.3. Øvrig vidensopbygning

Der er i 1999 afsluttet 136 udrednings- og udviklingsprojekter, som er finansieret over styrelsens drift, jf. tabel 21.

Tabel 21.

Antal afsluttede udrednings- og udviklingsprojekter, 1996-1999.²⁷

	1996	1997	1998	1999
Afsluttede projekter	131	133	99	136

Der er i 1999 anvendt ca. 38 mill. kr. til konsulentbistand i forbindelse med udrednings- og udviklingsprojekter m.v. Heraf er ca. 20 pct. anvendt til understøttelse af løbende driftsopgaver, herunder vedligeholdelse af databaser, referencecentre, standardiseringsarbejde og produktregister. De øvrige midler er anvendt til understøttelse af styrelsens forvaltningsmæssige opgaver samt tilvejebringelse af særlig viden og oplysninger med henblik på udvikling af handlingsplaner og policy. Det drejer sig bl.a. om konsulentbistand i forbindelse med udarbejdelse af branchevejledninger, vurderinger af erstatningsstoffer vedr. stoffer, der ønskes udfases, samt udarbejdelse af kemikalie- og affaldsstrategi m.v.

27. Jf. noten til tabel 16. Opgørelsen omfatter ikke projekter, hvortil der er ydet tilskud under Miljøstyrelsens tilskudsbevillinger.

Delmål	Målopfylde
2.6: Der er igangsat begrænsningsinitiativer for de særligt prioriterede kemiske stoffer, hvor der allerede er tilstrækkelig viden. For de øvrige særligt prioriterede stoffer er igangsat vidensopbygningsaktiviteter i 1999.	Initiativer og aktiviteter er iværksat for de prioriterede stoffer (26 stoffer/-grupper). Delmålet er opfyldt.
3.6: Der er udsendt en vejledning til kommunerne om indsamling af papir og pap fra erhverv, herunder indskærpelse af kommunernes ansvar for at øge affaldssortering.	Udkast til vejledningen er udarbejdet. Udsendelsen afventer udstedelsen af affaldsbekendtgørelsen. Delmålet er ikke opfyldt.
4.2: Der er udarbejdet udkast til vejledninger om kortlægning af jordforurening og om rådgivning af beboere i let forurenede områder og vejledninger er sendt i ekstern høring ultimo 1999.	Vejledningerne er udarbejdet og sendt i høring ultimo 1999, men ikke forhandlet færdig med de kommunale parter. Delmålet er ikke opfyldt.
6.4: Der er offentliggjort yderligere 24 nye indkøbsvejledninger for indkøbere.	Der er i 1999 udsendt 16 miljøvejledninger til de offentlige indkøbere. I starten af 2000 udsendes yderligere 7 vejledninger. Der vil herefter medio 2000 være udsendt ca. 50 miljøvejledninger. Delmålet er delvist opfyldt.
7.1: Der er udarbejdet oversigter over nationale og internationale overvågnings- og rapporteringsforpligtelser samt over den eksisterende nationale overvågning af natur og miljø primo 1999.	Der er udarbejdet oversigter over nationale og internationale overvågnings- og rapporteringsforpligtelser samt over den eksisterende nationale overvågning af natur og miljø. De vil blive indlagt i en database i 2000. Delmålet er opfyldt.
7.3: Der foreligger medio 1999 en opgørelse over samtlige rapporteringsforpligtelser samt et forslag til, hvorledes disse imødekommes.	Der er udarbejdet opgørelse over samtlige rapporteringsforpligtelser, og det er besluttet, at de samles i en database. Der er udarbejdet statusnotater, der sammenfatter, hvilke rapporteringsforpligtelser Danmark har, og hvorledes de imødekommes. Delmålet er opfyldt.

3.7. Indtægtsdækket virksomhed og eksportfremme

Miljøstyrelsen udfører i begrænset omfang indtægtsdækket virksomhed ved salg af den ekspertise, som styrelsen har opbygget. Derudover udfører Miljøstyrelsens aktiviteter med henblik på at fremme eksporten af dansk miljøteknologi og know-how.

3.7.1. Indtægtsdækket virksomhed

Der har i 1999 været udgifter vedr. indtægtsdækket virksomhed for 3 mill. kr. og indtægter for 4 mill. kr., jf. tabel 22.

Tabel 22.

Driftsregnskab for indtægtsdækket virksomhed. Mill. kr. 1996-1999.

Mill. kr. (1999-niveau)	1996	1997	1998	1999
<i>Markedsstyret område</i>				
Udgifter	6	4	4	3
Indtægter	5	4	3	4
Dækningsbidrag	-1	0	-1	1

Den indtægtsdækkede virksomhed omfatter hovedsageligt projekter vedr. international miljørådgivning som et led i det internationale miljø samarbejde. Ved deltagelse i internationale miljørådgivningsopgaver nyttiggøres den viden om miljøadministration, som Miljøstyrelsen har opbygget.

Opgaverne omfatter bl.a. institutionel kapacitetsopbygning, lovforberedende arbejde, regulativer, handlingsplaner samt rådgivning vedr. administration, håndhævelse og miljøovervågning. Fagligt udføres bl.a. opgaver indenfor områderne renere teknologi, vandforsyning, spildevand, affald,

pesticider og kemikalier. Der er hovedsageligt tale om mindre projekter, hvor styrelsen er underleverandør til Danida eller private konsulentfirmaer, *jf. tabel 23.*

Tabel 23.
Internationale miljørådgivningsprojekter.
Antal. 1997-1999.

	1997	1998	1999
Antal projekter	12	16	10
Årsværksforbrug	2,2	2,2	2,8

I de seneste år har indsatsen især omfattet institutionsopbygningsprojekter i Gaza og Egypten i samarbejde med de centrale miljømyndigheder. Begge projekter er finansieret af Danida. Derudover har der i 1999 været tale om projekter bl.a. i Rusland, Botswana, Sydafrika, Zambia, Bangladesh og Malaysia samt flere studiebesøg i Danmark fra bl.a. Botswana og Malaysia.

Det forventes, at aktivitetsniveauet vedr. international miljørådgivning fremover vil forblive på det nuværende forholdsvis beskedne niveau. Dette skyldes primært, at behovet i stigende grad tilgodeses via stigende bevillinger til international miljøbistand. Det forventes derfor, at indsatsen primært vil omfatte miljøadministrativt strategiske opgaver.

Udover international miljørådgivning omfatter Miljøstyrelsens indtægtsdækkede virksomhed sekretariatsopgaver for Oliebranchens Miljøpulje. Oliebranchens Miljøpulje blev stiftet i 1992, og er baseret på, at benzinselskaberne betaler et fast øreløb pr. liter solgt benzin, som anvendes til at finansiere oprydning af tidligere benzingrunde. Sekretariatsopgaverne omfatter bl.a. indstilling vedr. prioritering af grunde til oprydning samt behandling af henvendelser fra borgere, virksomheder og offentlige myndigheder.

Samlet vurderes regnskabsresultatet for den indtægtsdækkede virksomhed i 1999 at være tilfredsstillende, omend driftssituationen som følge af et forholdsvis stort underskud for 1998 – udviser et mindre underskud, *jf. bilag 1.*

3.7.2. Eksportfremme

Der har i 1999 været udgifter til eksportfremmeaktiviteter for 1 mill. kr., *jf. tabel 24.*

Tabel 24.
Driftsregnskab for eksportfremmeaktiviteter.
Mill. kr. 1996-1999.

Mill. kr. (1999-niveau)	1996	1997	1998	1999
<i>Bevillingsfinansieret område</i>				
Udgifter	2	3	2	1
Indtægter	0	0	0	0
Nettoudgifter i alt	2	3	2	1

Aktiviteterne udføres hovedsageligt i tilknytning til miljø- og energiministerens rejser i udlandet med erhvervsdelegationer samt i forbindelse med besøg i Danmark af udenlandske miljøministre og myndighedsdelegationer.

3.8. Generel ledelse og administration

Området omfatter udgifter i forbindelse med den overordnede styring og ledelse af Miljøstyrelsen samt støttefunktioner for styrelsens generelle ledelse og drift, herunder central personale- og økonomiadministration.

Der er i 1999 anvendt 22 mill. kr. til generel ledelse og administration svarende til 7 pct. af de samlede udgifter, *jf. tabel 25.*

Tabel 25.
Driftsregnskab for generel ledelse og administration. Mill. kr. 1996-1999.

Mill. kr. (1999-niveau)	1996	1997	1998	1999
<i>Bevillingsfinansieret område</i>				
Udgifter	25	24	25	22
Indtægter	0	0	0	0
Nettoudgifter	25	24	25	22
Pct. af bruttoudgifter	9	8	7	7

3.8.1. Økonomiadministration

I Miljøstyrelsens centrale økonomiadministration er der i 1999 håndteret ca. 8.600 kreditorbilag, ca. 5.300 kassebilag og ca. 500 udlandsbetalinger. Det svarer til i gennemsnit ca. 230 betalinger pr. arbejdsdag. Antallet af bilag/betalinger har været stigende set over en 4-årig periode, *jf. tabel 26*.

Tabel 26.
Regnskabsbilag. Antal 1996-1999.

	1996	1997	1998	1999
Kreditorbilag ²⁸	4.577	5.410	7.037	8.582
Kassebilag	5.316	5.228	5.241	5.310
Udlandsbetalinger	452	487	477	526
Bilag i alt	10.345	11.125	12.755	14.418

Vedrørende personaleledelse og -administration henvises til *afsnit 4*.

3.8.2. Mål- og resultatstyring

Miljøstyrelsens ledelse og medarbejdere har i 1999 arbejdet på at videreudvikle styrelsens arbejdsplanlægning, hvilket har resulteret i et nyt koncept for Miljøstyrelsens årlige arbejdsprogram. Der er endvidere opbygget et tidsregistreringssystem, som er taget i brug i 2000.

Der må forventes at ske en vis videreudvikling af såvel arbejdsprogram som tidsregistrering på baggrund af de indhøstede erfaringer. Indsatsen i 2000 vil dog primært blive fokuseret på løbende at omsætte resultaterne i aktuel og relevant ledelsesinformation.

Institutionsmål 1999

Delmål	Målopfylde
9.3: Sagsbeskrivelserne i journalssystemet "ScanJour" er optimeret med henblik på at forbedre opgørelsen af sagsbehandlingstiderne.	Optimeringerne er foretaget løbende. Delmålet er opfyldt.

3.9. Hjælpefunktioner

Hjælpefunktionerne omfatter tværgående udgifter, der ikke direkte kan henføres eller fordeles på de udadrettede aktiviteter. Det drejer sig bl.a. om husleje, bygningsdrift og -vedligeholdelse og om journal, omstilling, betjentstue og IT, dvs. funktioner der muliggør løsningen af Miljøstyrelsens udadvendte arbejdsopgaver.

Der er i 1999 afholdt udgifter for 66 mill. kr. til hjælpefunktioner, *jf. tabel 27*.

Tabel 27.
Driftsregnskab for hjælpefunktioner.
Mill. kr. 1996-1999.

Mill. kr. (1999-niveau)	1996	1997	1998	1999
<i>Bevillingsfinansieret område</i>				
Udgifter	64	60	68	66
Indtægter	0	0	0	0
Nettoudgifter	64	60	68	66

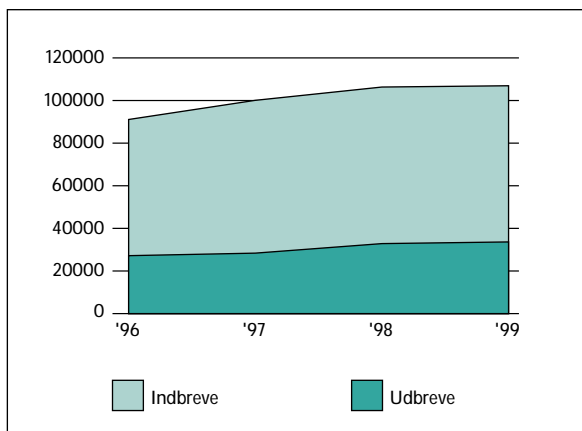
3.9.1. Journalisering

Brevvekslingen til og fra Miljøstyrelsen har igenem en årrække været stigende. I 1999 modtog Miljøstyrelsens journal ca. 74.000 indgående breve og ca. 34.000 afsendte breve til journalisering, hvilket er en svag stigning i forhold til de foregående år, *jf. figur 7*.

28. Jf. noten til tabel 16. Det vurderes, at et kreditorbilag i gennemsnit omfatter 8-10 regninger.

Figur 7.
Ind- og udgående post. Antal. 1996-99²⁹.

3.9.2. IT-området

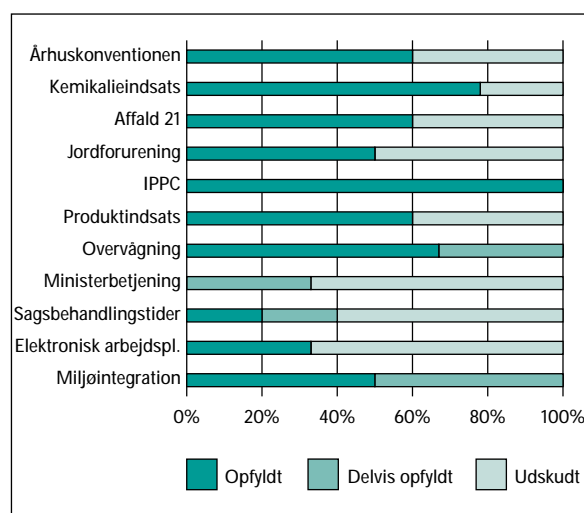
Der har i 1998 og 1999 været afholdt ekstraordinære IT-udgifter til nyt server-anlæg og udskiftning af arbejdsplads til PC'ere. Der er i 1999 foretaget en ekstern konsulentundersøgelse af den drifts- og sikkerhedsmæssige opsætning af Miljøstyrelsens interne IT-netværk. Det konkluderes, at driftssikkerheden/-stabiliteten stort set er tilfredsstillende. Der forventes i 2000 at blive foretaget en opfølgning på den eksterne gennemgang og en videreudvikling af drifts- og sikkerhedsmæssige rutiner.

3.10. Status for institutionsmål 1999

Miljøstyrelsens institutionsmål for 1999 omfatter 56 delmål, jf. det foranstående. Heraf vurderes 55 pct. at være opfyldt, mens 13 pct. er delvist opfyldt. De resterende 32 pct. er ikke opfyldt i 1999, jf. figur 8.

For en samlet beskrivelse af resultatet for de enkelte institutionsmål henvises til *bilag 2*.

Figur 8.
Opfyldelse af institutionsmål for 1999.

Institutionsmål 1999

Delmål	Målopfylde
9.5: Muligheden for at forbedre den elektronisk opgørelse af sagsbehandlingstiderne er undersøgt. Målet er en fuldstændig elektronisk opgørelse af sagsbehandlingstiderne indenfor de prioriterede områder.	Visse programforbedringer er foretaget, men målet er endnu ikke nået. Det er endnu ikke lykkedes at etablere en elektronisk opgørelse af sagsbehandlingstiderne. Målet forventes nået i løbet af første halvår 2000. Delmålet er ikke opfyldt.
10.1: Indscanning af indgående post er sat i drift i løbet af 1. kvartal 1999.	Indscanning sker på grund af softwareproblemer alene for et kontor i styrelsen. Indscanningen forventes udbredt i styrelsen i 2000. Delmålet er ikke opfyldt.
10.2: Et pilotprojekt vedr. "Projekt Elektronisk Arbejdsplads" (PEA) er afviklet og evalueret i løbet af 1. halvår 1999.	Det samlede pilotprojekt blev evalueret november 1999. Delmålet er opfyldt, men senere end forventet.
10.3: Implementeringen af PEA er påbegyndt i yderligere 2-4 kontorer i løbet af 1999.	Implementeringen blev ikke påbegyndt pga. udstrækningen af pilotprojektet. Strategien for udbredelse af PEA blev revideret ultimo 1999. Udbredelse til umiddelbart relevante målgrupper forventes gennemført i løbet af 2000. Delmålet er ikke opfyldt.

29. Der er foretaget en skønsmæssig korrektion af tallene som følge af ressortændringen pr. 1. januar 1999. Det har dog ikke været muligt fuldt ud at korrigere herfor, hvorfor den faktiske stigning i antallet af ind- og udgående akter vurderes at være noget større end hvad der fremgår af figuren. Derudover er der foretaget en skønsmæssig korrektion som følge af ændringer i journaliseringsreglerne.

Sammenfattende kan det konstateres, at institutionsmålene for 1999 har været relativt ambitiøse, og at en række opgaver har en længere tidshorison end oprindeligt forventet. Ved fastlæggelsen af institutionsmålene er der ikke i tilstrækkelig grad taget højde for eksterne forhold, der er udenfor Miljøstyrelsens kontrol, ligesom udviklingen i Miljøstyrelsens arbejdsopgaver nødvendiggør løbende prioriteringer og justeringer af ressourceanvendelsen, idet det kan være vanskeligt at forudse den nationale og internationale dagsorden for længere tid ad gangen.

Styrelsen vurderer dog, at opstillingen af institutionsmål er nyttigt som et redskab for den løbende planlægning og prioritering af ressourceanvendelsen.

The background of the slide is a teal color with a white grid pattern that resembles a honeycomb or cellular structure. The grid lines are of varying thickness, with some being significantly thicker than others, creating a sense of depth and texture. The overall appearance is clean and modern.

4. Personale, organisation og grønt regnskab

4.1. Indledning

Målsætningen er, at Miljøstyrelsen skal være en attraktiv arbejdsplads, hvor medarbejderne udvikles gennem udfordrende opgaver og en aktiv personalepolitik. Service, samarbejde, kvalitet og faglighed skal stå i centrum for Miljøstyrelsens arbejde.

I det følgende redegøres for, hvilke initiativer der i 1999 har været taget for at støtte op om disse mål.

4.2. Personale.

Jo større trivsel, jo større kvalitet og effektivitet. Formålet med Miljøstyrelsens personalepolitik er at udvikle vilkår, som fremmer medarbejdernes trivsel. Lederudvikling og løn- og kompetenceudvikling har været prioriterede indsatsområder i 1999.

- *Ledelsesudviklingen*, der primært har været tilrettelagt som intern oplæring og gensidig coaching, har koncentreret sig om kommunikation, oprigtige tilbagemeldinger til medarbejderne, den svære samtale og håndtering af individuel løn. Dialogen mellem medarbejdere og chefer er blevet styrket, og cheferne er blevet bedre til at søge råd og vejledning. Projektet fortsætter i 2000 med fokus på uddelegering og lederevaluering.

- *Strategisk løn- og kompetenceudvikling*: De nye løn-systemer har sat øget fokus på kompetenceudvikling og løn. I 1999 vedtog styrelsen en lønpolitik, som indeholder et dialogværktøj om sammenhængen mellem kompetenceudvikling og løn, og som betyder, at løndifferentiering baseres på og forklares ud fra kvalifikationer, kvaliteten af opgavevaretagelsen, opgavernes belastningsgrad og medarbejdernes omstillingsberedskab. Dialogværktøjet har allerede vist sig nyttigt. Der er udarbejdet særlige kompetenceudviklingsplaner for enkelte medarbejdere. Lønpolitikken har været særdeles nyttig i forbindelse med den årlige lønforhandlingsrunde. I 2000 vil indsatsen blive koncentreret om at udvikle et cheflønssystem, der er baseret på tilsvarende principper.

Miljøstyrelsens personaleforbrug har været stigende i perioden 1994-98 som følge af tilførsel af nye opgaver – bl.a. international miljøbistand, direkte betjening af minister og Folketing samt nye lov-bundne opgaver som f.eks. pulje til Grøn Beskæftigelse, *jf. tabel 1*. I 1999 har styrelsen som nævnt gennemført en intern prioriteringsrunde for at få ressourcer til en opprioritering af Kemikalieområdet. Tilpasningerne vil fortsætte og så vidt muligt blive gennemført ved en løbende stram prioritering af opgaver og anvendelse af personaleressourcer.

Tabel 1.
Personaleforbrug. Årsværk. 1996-2000.

	1996	1997	1998 ¹	1999	2000
U.konto 10. Driftsbudg.	357	391	408	417 ²	410
U.konto 81. Jobtræning	2	-	-	-	-
U.konto 90. Indt.dæk.virks.	7	4	6	5	5
U.konto 97. Tilskudsfinansieret aktiviteter ³	2	2	8	9	9
I alt	368	397	422	431	424
Antal ansatte ultimo året	395	434	442	442	

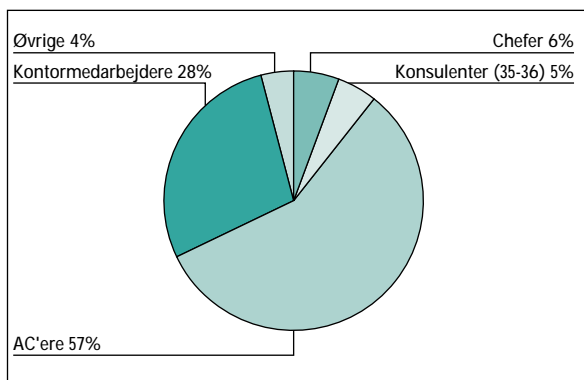
1. Årsværkerne for 1996-1998 er korrigeret for ressortændringen pr. 1.1.1999 til Skov- og Naturstyrelsen og Energistyrelsen. Der er ikke i de øvrige tabeller vedr. personale korrigeret for ressortændringen.

2. Heri medregnet specialattachéer og langtidrådgivere, i alt 6,5 ÅV. Disse indgår fejlagtigt ikke i 1997-98.

3. 8 årsværk i 1998-2000 vedrører det Europæiske Temacenter for Affald og indgår ikke i de efterfølgende opgørelser.

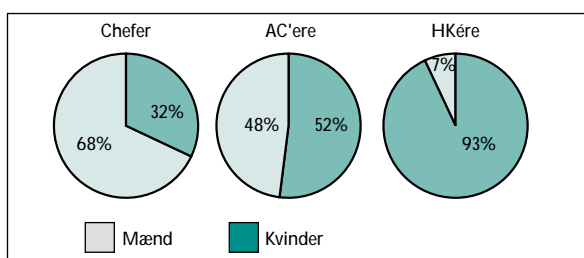
Styrelsens chef / medarbejderratio er 1:20, *jf. figur 1*. Kontorerne er større end i mange andre ministerbetjenende institutioner, hvilket stiller store krav til chefernes ledelse og uddelegering. Der er i 1999 iværksat forsøg med styrkelse af ledelseskapa- citeten. De indhøstede resultater er positive.

Figur 1.
Personalekategorier. Pct. 1999.

Det har i de sidste par år været Miljøstyrelsens li- gestillingsmål at sikre en bedre balance mellem antallet af kvindelige og mandlige chefer samt kvin- delige og mandlige kontormedarbejdere, *jf. figur 2*. Målet er ikke nået, men tendensen går i den rigtige retning.

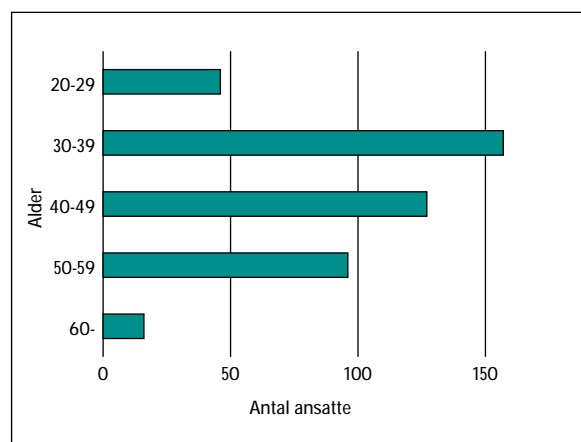
Figur 2.
Kønsfordeling indenfor personalekategorier.
Pct. 1999.

I 2000 vil indsatsen bl.a. blive koncentreret om ændring af funktionsbetingelserne for chefer samt integration af medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk.

Det er Miljøstyrelsens opfattelse, at en jævn al- dersfordeling både i styrelsen som helhed og i de enkelte kontorer er mest rationel på sigt (lønsom, oplæring og kontinuitet), *jf. figur 3*. Styrelsens re- krutteringspolitik er baseret på dette synspunkt. I 1999 er der rekrutteret nyuddannede, erfarne og seniorer, om end de fleste chefer helst vil rekrutte- re erfarne medarbejdere, navnlig teknikere. Det er styrelsens mål at fastholde den jævne aldersforde- ling. Det kan dog blive vanskeligt i en overgangs- periode, hvor personaleomsætningen primært vil være præget af afgang fra Miljøstyrelsen.

Figur 3.
Aldersfordeling. Antal. 1999.

Fratrædelsesprocenten var lidt højere i 1999 end i tidligere år, *jf. tabel 2*. Det skyldes bl.a. at Miljøsty- relsen oplever en stor interesse for styrelsens med- arbejdere i kommuner og private virksomheder, og at der er en stor mobilitet internt i Miljø- og Ener- giministeriet. Ud af de 52 fratrædelser i 1999 skyl- des 12 rokering til andre institutioner inden for ministerområdet. Styrelsen ser det som et tegn på, at kompetenceudviklingen fungerer, og er tilfreds med det grundlag det giver for et positivt samspil med interne og eksterne samarbejdspartnere. Som nævnt har styrelsen i 1999 nedlagt en række stillin- ger i forbindelse med fratrædelser, hvorfor antallet af fratrædelser er større end antallet af nyansættel- ser.

Tabel 2.
Personaleomsætning. Antal og pct. 1996-1999⁴.

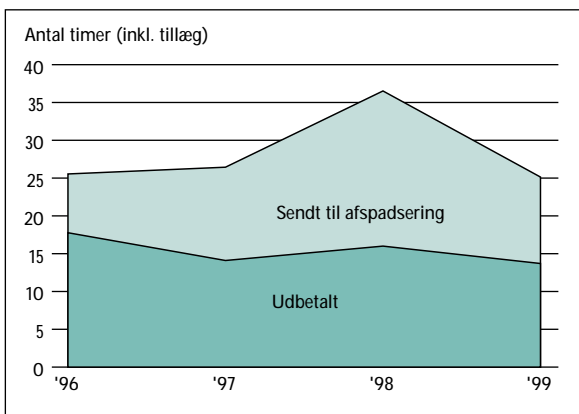
Omsætning	1996	1997	1998	1999
Antal ansættelser ⁵	69	63	45	42
Antal fratrædelser	43	45	41	52
Personaleomsætning i pct.	9	10	9	12

Note: Personaleomsætningen er opgjort som antal fratrådte i pct. af antal ansatte.

Personaleomsætningen bevirker, at der bruges en del ressourcer på at oplære nye medarbejdere. Samlet set er fordelene ved den fornyelse, som mobiliteten på det nuværende niveau bidrager til større end ulemperne (ressourcer til oplæring). Målet er fremover via god ledelse, løn- og kompetenceudvikling at fastholde de medarbejdere, som har de kernekompetencer, styrelsen efterspørger.

Miljøstyrelsens merarbejde stammer især fra ministerbetjening, herunder lovforberedende arbejde, forhandlinger af internationale konventioner m.v. samt tjenesterejser til miljøbistandsprojekter. Der arbejdes på at begrænse merarbejdet mest muligt gennem bedre planlægning, løbende prioriteringer og omfordeling af arbejdsopgaver. I 1999 fik hvert kontor tildelt en samlet pulje til honorering af over- og merarbejde. Initiativerne har båret frugt, idet udgifterne til kontant honorering af merarbejde blev reduceret med en million kroner uden en tilsvarende vækst i afspadseringen, *jf. figur 4*.

Figur 4.
Merarbejde. Antal timer incl. tillæg. 1996-1999.

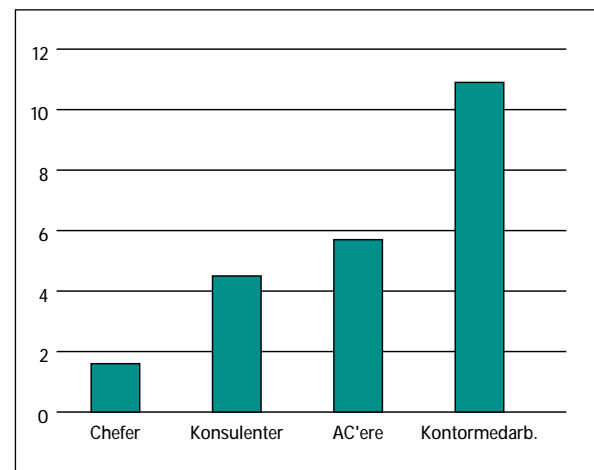
Styrelsens sygefravær var som følge af enkelte meget lange sygdomsperioder højt i 1997 og 1998, *jf. tabel 3*. I 1999 faldt sygefraværet igen til et niveau svarende til det statslige gennemsnit. Styrelsen vil følge sygefraværet og videreudvikle konceptet for sygesamtaler med medarbejdere med et hyppigt sygefravær.

Tabel 3.
Sygefravær. Antal. 1996-1999.

Sygefravær	1996	1997 ⁶	1998	1999
Antal ansatte	423	462	470	442
Antal sygedage ⁷	2.857	3.632	3.674	3.311
Gns. antal syged. pr. ansat	6,8	7,9	7,8	7,5

Miljøstyrelsen vil fremover endvidere sætte øget fokus på det høje sygefravær blandt kontormedarbejderne, som formentlig skyldes funktionsbetingelserne i denne type jobs, *jf. figur 5*. Styrelsen arbejder derfor målrettet med jobindhold og kompetenceudvikling for kontormedarbejdergruppen.

Figur 5.
Gennemsnitligt antal sygedage pr. ansat. 1999.

Medarbejdersamtalen er omdrejningspunktet for kompetenceudvikling. Medarbejdersamtalen afsluttes med, at der udarbejdes en udviklingsplan

4. Opgørelsen omfatter ikke rokering med opgaver som følge af strukturændringer.

5. Ansættelser og fratrædelser af fastansatte indenfor perioden inklusive rokeringer fra og til andre institutioner indenfor ministerområdet.

6. Ved en fejl var en meget lang fraværsperiode, der strakte sig fra 1997 til 1998, i Virksomhedsregnskabet for 1998 indregnet som fravær i 1998. Fejlen er korrigeret i næværende regnskab.

7. Opgjort som antal fraværdsdage på arbejdsdage på grund af sygdom (excl. barns første sygedag).

for den enkelte medarbejder. Planen indeholder konkrete aktiviteter såsom arbejdsopgaver, samarbejdsrelationer, efteruddannelseskurser, udstationering og jobskifte, *jf. figur 6.*

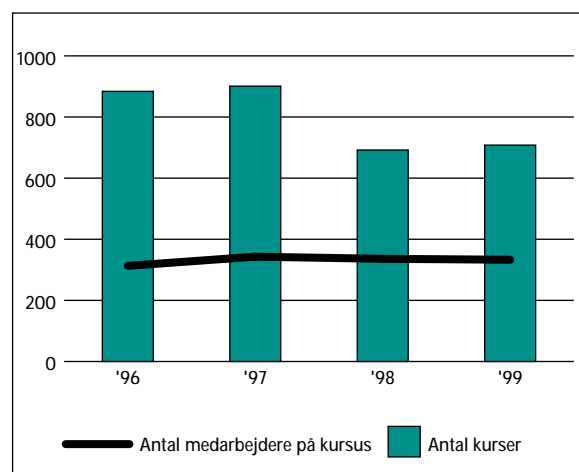
Det er styrelsens erfaring, at man får den mest relevante og udbytterige kompetenceudvikling, når organisationen er med. Derfor er det styrelsens mål i højere omfang end hidtil at basere kompetenceudviklingen på løsning af nye opgaver og intern efteruddannelse.

Som led i denne målopfyldelse er konceptet for medarbejdersamtaler blevet revideret, og overensstemmelsen mellem jobbet, den faglige udvikling og arbejdsprogrammet er blevet synliggjort. Der er i 1999 endvidere iværksat følgende interne kompetenceudviklingsinitiativer:

- *Kampagnen sprogligt serviceeftersyn.* Målet er at styrelsens budskaber skal formidles i et klart, forståeligt og tidssvarende sprog. Sproget skal afspejle, at styrelsen yder en venlig, professionel og effektiv service. Kampagnen resulterede desuden i udarbejdelsen af en sprogpolitik og udpegnings af sprogansvarlige i alle kontorer.
- *Kursusforløb for stedfortrædere, souschefer og sektionsledere.* Målet er at styrke kontorenes ledelse, at gøre stedfortræderne m.fl. til en mere aktiv del af ledelsesteamet og gøre flere – navnlig kvinder – interesserede i ledelsesjobbet.
- *Pc-kørekort til superbrugere.* Målet er at sikre løbende kompetenceudvikling hos superbrugere og dermed et højt IT-niveau i hele styrelsen. I 2000 skal der indføres intranet, og kontormedarbejderne vil få en vigtig rolle i dette projekt.
- *LFA-model til udarbejdelse af arbejdsprogram.* Målet er at effektivisere anvendelsen af styrelsens ressourcer og styrke arbejdsprogramprocessen⁸. Arbejdsprogrammet er blevet mere resultatorienteret. Værktøjet skal videreudvikles i 2000.
- *ERFA-gruppe for medarbejderne i forkontorfunktion.* Målet er at sikre vidensspredning, etablering af netværk og optimal udnyttelse af kompetencer på tværs i styrelsen. Projektet vil i 2000 blive fulgt op med ekstern konsulentbistand.

- *Medietræning for chefer.* Målet er at ruste cheferne til mødet med pressen – såvel den skrevne presse som tv-mediet. Flere chefer har haft stor udbytte af kurset ved efterfølgende kontakt med pressen.

Figur 6.
Kursusaktivitet. Antal. 1996-1999.

I 2000 indfører Miljøstyrelsen tidsregistrering, og dette vil gøre det muligt at opgøre, hvor meget tid der anvendes på kursusdeltagelse. Det vil dog fortsat være vanskeligt at få et overblik over, hvor mange ressourcer der anvendes på kompetenceudvikling i bred forstand, fordi læring på jobbet er en delmængde af den tid, der anvendes på opgaveløsningen.

Der henvises endvidere til *bilag 2.*

4.3. Organisation

I 1999 blev der ved interne omprioriteringer oprettet et nyt kontor, som arbejder med biocid- og kemikalievurdering. For at give bedre faglig koordinering blev styrelsens fire kemikaliekontorer samlet i et kemihus. Samarbejdet startede med et fælles seminar, der er fulgt op af fælles introduktion af nye medarbejder samt ugentlige koordinationsmøder mellem cheferne.

8. LFA står for logical framework approach. Det er en arbejdsmetode, som anvendes i internationalt projektarbejde. LFA sikrer målrettet projektstyring – fra planlægning til udførelse og evaluering af det enkelte projekt.

Tabel 4.
Målsætninger for Miljø- og Energiministeriets interne miljøpolitik.

Indsatsområde	Opstillede mål ⁸	Målopfyldelsesgrad: høj
Grøn indkøbspolitik	Ved indkøb vælges så vidt muligt produkter med anerkendte miljømærker eller EMAS-registrerede/ISO-certificerede virksomheder.	Der indkøbes i vidt omfang miljømærkede produkter og anvendes certificerede leverandører, se nedenfor.
Papir	Mindst 90 pct. af forbruget skal være 100 pct. genbrugspapir.	Styrelsen anvender udelukkende genbrugspapir.
Tryksager	Pr. 1. januar 1998 bruges alene EMAS-registrerede eller ISO-certificerede trykkerier til ministeriets tryksager.	Styrelsen lever op til dette.
Energi	Alle ministeriets centrale institutioner skal i 1997 energimærke deres bygninger. På den baggrund opstilles der primo 1998 præcise mål for indsatsen i de enkelte institutioner.	Miljøstyrelsens hovedbygning energimærkes løbende. Bygningen fik i 1999 mærket "E", hvilket ligger i den øvre ende af skalaen og er en forbedring i forhold til tidligere år. Der arbejdes løbende med energistyring.
Rengøring	Alle ministeriets institutioner skal senest med udgangen af 1998 bruge miljøklude til daglig rengøring.	Styrelsen har siden 1998 anvendt miljøklude til rengøringen.

4.4. Grønt regnskab

Der blev i sommeren 1997 vedtaget en intern miljøpolitik og handlingsplan for hele Miljø- og Energiministeriet for årene 1997-2000. Handlingsplanen indeholder en række konkrete målsætninger, *jf. tabel 4.*

Udover de fælles indsatsområder i ministeriets handlingsplan omfatter Miljøstyrelsens lokale handlingsplan, der trådte i kraft i december 1997, også vandforbrug, kantinedrift, transport samt ombygning af styrelsens lejemål.

Miljøstyrelsen har i tidligere år opnået gode resultater med besparelser på forbruget af energi og vand. I 1999 har indsatsen derfor koncentreret sig om styrelsens indkøb, samtidig med at disse besparelser er fastholdt.

Der købes så vidt mulig miljømærkede produk-

ter og anvendes miljøcertificerede leverandører, når der i styrelsen købes møbler, belysning, kontorartikler, papir, kontormaskiner, tryksager og bortskaffes affald. Styrelsen arbejder løbende på at finde miljøvenlige produkter, *jf. tabel 5.*

Miljøstyrelsens papirforbrug var ekstraordinært stort i 1998, primært fordi styrelsen afholdt den fjerde fælleseuropæiske miljøministerkonference (Århus-konferencen), men faldt i 1999 til samme niveau som i tidligere år, *jf. figur 7.* Det vurderes, at det vil være vanskeligt at nedbringe forbruget yderligere, bl.a. fordi styrelsen modtager stadig stigende mængder af elektronisk post, der efterfølgende udskrives. Hensynet til det interne arbejdsmiljø betyder, at et stigende papirforbrug må accepteres, for at medarbejderne ikke skal sidde foran edb-skærme hovedparten af arbejdstiden.

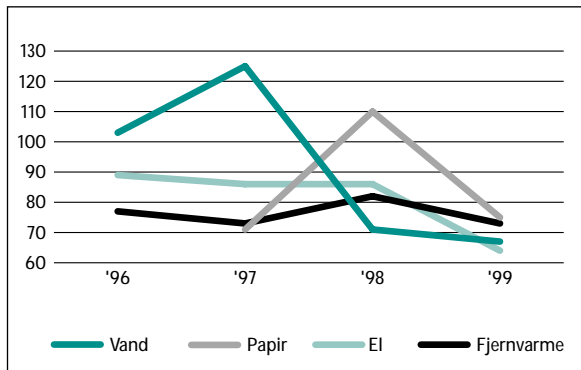
Tabel 5.
Indkøb af kontorartikler og inventar i Miljøstyrelsen 1999.

Produktgruppe	Leverandør	Miljøforhold
Store kopimaskiner (trykkeri)	Rank Xerox	ISO 14001-certificeret og EMAS-registreret
Kontormøbler	Bondo Gravesen	ISO 14001-certificeret og EMAS-registreret
	Kinnarps	ISO 14001-certificeret og EMAS-registreret
	HÅG	ISO 14001-certificeret og EMAS-registreret
Papir	Rank Xerox	Styrelsen køber svanemærket papir
Kontorartikler	NSK	Arbejder på at blive miljøcertificeret
Affald	Henrik Tofteng	Arbejder på at blive miljøcertificeret

8. Miljømål for kontorvirksomhed i den interne miljøhandlingsplan for 1997-2000.

Figur 7.

Forbrug af fjernvarme, el, vand og papir.
Indeks. 1996-1999 (1993=100).

Styrelsen har i 1999 desuden arbejdet på at nedbringe miljøbelastningen som følge af transport. Som forberedelse til arbejdet med en egentlig transporthandlingsplan har styrelsen kortlagt medarbejdernes bolig-arbejdsstedsrejser. Kortlægningen viste, at ca. halvdelen af medarbejderne cykler til og fra arbejde, mens ca. 1/3 benytter kollektiv transport. Kun ca. 15 pct. benytter bil. Styrelsen har udvidet antallet af tjenestecykler og er ved at forbedre bedefaciliteterne for cyklister. Ledelsen har meldt ud, at styrelsen kun i særlige tilfælde betaler for taxa-transport i det centrale København.

Der henvises endvidere til *bilag 2*.

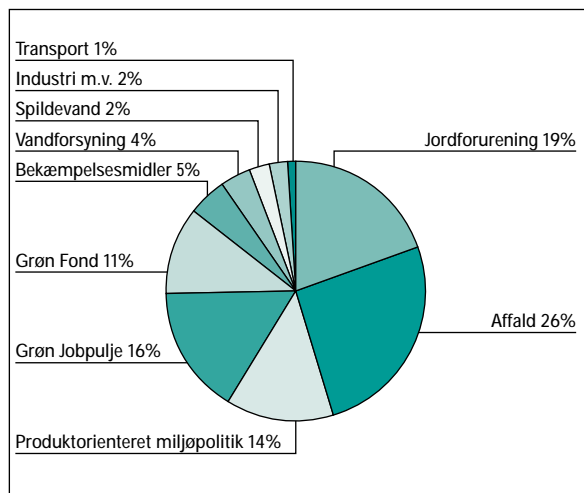

5. Tilskudsordninger

5.1. Indledning

Miljøstyrelsen administrerer en bred vifte af tilskudsordninger på miljøområdet. Tilskudsordningerne er især koncentreret om 4 større områder: Jordforurening, affald, produktorienteret miljøpolitik samt Grøn Jobpulje/Grøn Fond. Derudover ydes i mindre omfang tilskud indenfor områderne: Bekæmpelsesmidler, vandforsyning, spildevand, industri og transport, *jf. figur 1*. Der er i 1999 samlet udbetalt tilskud for knap 400 mill. kr.

Figur 1.
Udgifter til tilskud fordelt på indsatsområder.
Procentvis fordeling, 1999.

I det følgende gøres nærmere rede for anvendelsen af tilskudsmidlerne og for de opnåede resultater¹.

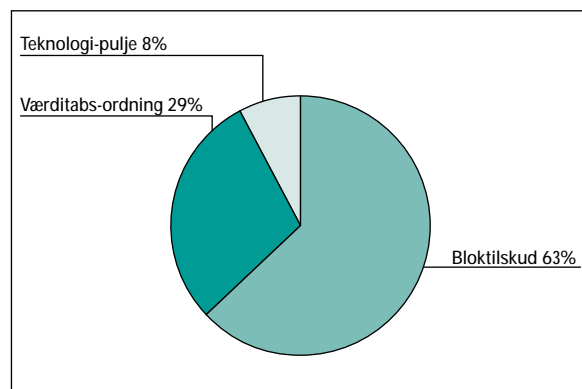
5.2. Jordforurening.

Siden starten af 1980'erne har det været kendt, at tidligere lossepladser, industrivirksomheder og andre erhvervsvirksomheder (f.eks. benzinstationer og rensier), har forurenet jorden, indtil der i starten af 1970'erne blev gennemført generelle regler om affaldsbortskaffelse.

Den offentlige tilskudsaktivitet vedrørende jordforurening samler sig særligt om tre indsatsområder: Amternes indsats, værditabsordningen og tek-

nologipuljen, *jf. figur 2*. Dertil kommer mindre udgifter til øvrige opgaver, herunder udgifter til dækning af tidligere af kommuner og amter afholdte udgifter til oprydning på kommunale gasværksgrunde².

Figur 2.
Statslige tilskudsbevillinger.
Procentvis fordeling, 1999.

I 1996 blev den offentligt finansierede oprydningsindsats udlagt fra Miljøstyrelsen til amterne. I konsekvens heraf overføres årligt i størrelsesordenen 130 mill. kr. som bloktilskud til amterne til delvis finansiering af amternes kortlægnings- og oprydningsindsats.

I forbindelse med udlægningen af oprydningsindsatsen til amterne i 1996, fik Miljøstyrelsen ansvaret for at igangsætte et teknologiudviklingsprogram for afprøvning af rensnings- og afværgeteknologier på området jord- og grundvandsforurening, *jf. afsnit 5.2.1*.

Amternes oprydningsindsats administreres på grundlag af en miljømæssig prioritering om mest miljø for pengene.

Som et supplement hertil blev der i 1993 etableret en særlig ordning – værditabsordningen – for boligejere, som indebærer, at boligejere kan få fremrykket oprydningen af deres ejendom af det offentlige mod at yde en egenbetaling, *jf. afsnit 5.2.2*.

Udover den offentlige indsats gennemføres et stort antal oprydninger af private grundejere. Der gennemføres også mange oprydninger efter tidli-

1. For oplysninger om regnskabstal henvises til bilag 4. Generelle oplysninger om tilskudsordningerne findes på Miljøstyrelsens hjemmeside på adressen: www.mst.dk/tilskud.
2. Jf. konto 23.22.05. og konto 23.22.09 i bilag 4.

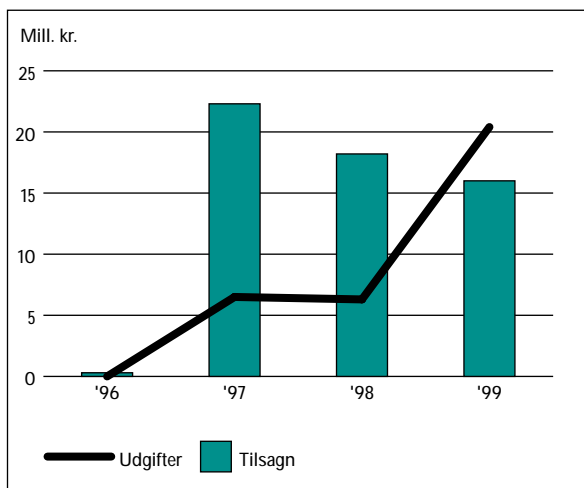
gere benzinstationer som led i ordningen om Oliebranchens Miljøpulje, ligesom både DSB/Banestyrelsen og Forsvaret gennemfører oprydning af egne arealer.

5.2.1. Teknologipulje³

Teknologipuljen er en tilskudsordning for udvikling af rensnings- og afværgeteknologier på jordforureningsområdet. Formålet med ordningen er at effektivisere og billiggøre oprensning efter jordforureninger samt bidrage til udvikling og anvendelse af teknologier overfor jord- og grundvandsforureninger. Ordningen administreres af Miljøstyrelsen i samråd med Depotrådet, som består af repræsentanter for de kommunale parter, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Industri, Danske Entreprenører, vandværksforeninger samt landbrugets organisationer.

Der er i 1999 igangsat nye aktiviteter for 16 mill. kr. og afholdt udgifter, herunder til tidligere igangsatte aktiviteter, for 20 mill. kr., *jf. figur 3.*

Figur 3.
Tilsagn samt udgifter. Mill. kr. 1996-1999.

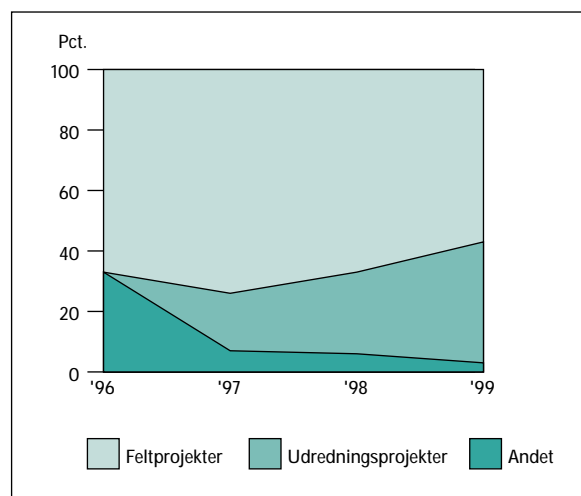

I forhold til de senere år er der i 1999 tale om et fald i afgivne tilsagn. Det afspejler, at der på finanslovene i årene forud for 1999 ekstraordinært blev tilført øgede bevillinger til ordningen. Udgifterne til programmet har været stigende i konsekvens af stigningen i antallet af afsluttede projekter.

Administrationen af ordningen er baseret på en programbeskrivelse samt på Depotrådets anbefalinger af principper og programområder⁴. Der lægges vægt på, at puljen anvendes til udvikling og dokumentation af teknologier, der under danske forhold kan anvendes på typiske forureningskomponenter samt til projekter, der afprøver grænser for det teknisk mulige indenfor bl.a. oprensningsniveauer, behandlingsteknologi, billiggørelse og dokumentation. Endvidere lægges vægt på formidling af de opnåede resultater til alle interesserede parter, herunder særligt til de myndigheder, som skal vurdere afværge- eller oprydningsprojekter.

Godt halvdelen af tilsagnsbeløbet – 9 mill. kr. – er i 1999 bevilget til 12 feltprojekter, *jf. figur 4.*

Figur 4.
Tilsagn fordelt på indsatsområder.
Procentvis fordeling. 1996-1999.

Hidtil er der primært fokuseret på håndtering af forureninger med klorerede opløsningsmidler og olie/benzinforureninger. Derudover er i 1999 iværksat 14 udredningsprojekter for et samlet beløb på 6,4 mill. kr. Der er især lagt vægt på beskrivelse af optagelsen af metaller og tjærestoffer (PAH'ere) i grøntsager og frugt.

Samlet vurderes det, at Teknologipuljen opfylder formålet. I de forløbne 3 år har Teknologipuljen således primært fokuseret på afværgeteknologier overfor klorerede opløsningsmidler og olie/benzinforureninger, som udgør to af de væsentligste

3. Konto 23.22.08.

4. Se Depotredøgørelse for 1996.

kilder til jord- og grundvandsforurening. Puljen har medvirket til udvikling af flere nye teknologier til håndtering af forurening med klorerede opløsningsmidler. Desuden er der via puljen udviklet en billig metode til rensning af krom(VI) forurenede grundvand.

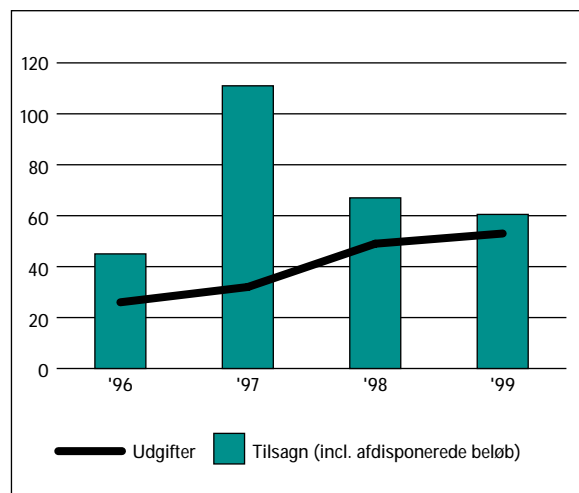
Endelig er der i den forløbne periode fremkommet et godt overblik over metoder til håndtering af bl.a. tungmetallforureninger og MTBE forurenede grundvand. Specifikke teknikker som vakuumventilering, termisk assisteret oprensning og naturlig nedbrydning er nærmere beskrevet og vurderet.

5.2.2. Værditabsordning⁵

Værditabsordningen har til formål at løse de særlige problemer, der opstår for boligejere, der uforvarenet har erhvervet en forurenede grund. Ordningen giver mulighed for, at boligejere kan få fremrykket oprensningen af deres ejendom af det offentlige mod at yde en egenbetaling. Amterne foretager en vurdering af ansøgningerne, og forestår den praktiske gennemførelse af oprensningerne. Den økonomiske administration af ordningen varetages af Finansstyrelsen på vegne af Miljøstyrelsen.

I 1999 blev der givet tilsagn om finansiering af nye undersøgelser og oprydninger for 60,5 mill. kr. Der er i 1999 afholdt udgifter, herunder vedr. tidligere iværksatte projekter for 53 mill. kr., *jf. figur 5*. I gennemsnit er ca. 10 pct. af de samlede udgifter anvendt til undersøgelsesudgifter forud for oprensningen.

Figur 5.
Tilsagn og udgifter under Værditabsordningen.
Mill. kr. 1996-1999

Det forholdsvis store tilsagnsbeløb i 1997 skyldes, at der i forbindelse med finanslovsaftalen for 1997 ekstraordinært blev tilført ordningen en forøget bevilling.

Værditabsordningen administreres efter et "først til mølle"-princip. Dette indebærer, at amterne, efter at have vurderet ansøgningerne, videresender disse til Finansstyrelsen, hvor de skrives på en venteliste og imødekommes i takt med, at der er bevillinger hertil. I 1999 er der ansøgt om finansiering af 230 undersøgelses- og oprydningssprojekter. Der er givet tilsagn til 61 projekter, *jf. tabel 1*.

Tabel 1.
Ansøgninger og igangsatte undersøgelser og oprydninger. 1996-1999.

Antal	1996	1997	1998	1999
Ansøgninger	113	103	121	230
Nye oprydninger og undersøgelser	61	103	78	61
Behovsdækning	54%	100%	65%	27%

Note: Behovsdækning er beregnet som antal oprydninger og undersøgelser i pct. af ansøgninger.

Antallet af ansøgninger i 1999 er det højeste siden ordningens ikrafttræden i 1993. Det høje antal skyldes især, at der i 1999 er indgivet et meget

5. Konto 23.22.06.

stort antal ansøgninger om oprydninger af tjære- forurenede grunde i Nordjyllands amt. Det har derfor i 1999 kun været muligt at imødekomme 27 pct. af ansøgningerne mod 65 pct. i 1998.

Generelt vurderes det, at resultatet for 1999 har været positivt. Antallet af ansøgninger har været stigende, hvilket bl.a. afspejler et generelt øget kendskab til ordningen.

Der er ultimo 1999 iværksat en evaluering af ordningen. Evalueringen forventes at foreligge medio 2000.

5.3. Affald

I den nationale affaldsplan for perioden 1998-2004 – *Affald 21* – er det overordnede mål at øge kvaliteten i affaldsbehandlingen, at udnytte resourcerne i affaldet bedre, at begrænse de miljøbelastende stoffer i affaldet samt at mindske stigningen i affaldsmængderne. Endvidere er målet at forbedre produkterne, så der bl.a. tages højde for affaldshåndteringen som en del af produkternes livscyklus i forbindelse med produktdesign.

For nogle genanvendelige fraktioner er der indført indsamlingssystemer med kildesortering, som borgere og virksomheder deltager i. Kildesortering af affaldet er et centralt element i den danske affaldsmodel.

Der er indført indsamlingsordninger for brugte dæk, blyakkumulatorer og NiCd-batterier, hvor der via statslige tilskud er skabt økonomisk incitament for indsamling, *jf. afsnit 5.3.1-3*. Endvidere ydes under Renere Produkt-ordningen tilskud til udviklings- og demonstrationsprojekter om affald og genanvendelse, *jf. afsnit 5.4*.

Der er i 1999 vedtaget nye regler om håndtering af udtjente biler. Genanvendelige og miljøbelastende fraktioner skal udsorteres med henblik på genanvendelse eller miljømæssigt forsvarlig bortskaffelse. De nye regler indebærer, at ejere af person- og varebiler får godtgjort omkostningerne ved affaldshåndteringen. Ordningen finansieres gennem opkrævning af et miljøbidrag hos alle bilejere.

Der er også fastsat rammer for affaldshåndtering af bilerne, som betyder, at virksomheder, der modtager person- og varebiler til affaldshåndtering, skal have et certificeret miljø- og kvalitetsstyringssystem.

Derudover har Miljøstyrelsen i 1999 afholdt udgifter til færdiggørelse af projekter under en tidligere ordning om anlægstilskud til genbrugsprojekter⁶.

Der har også i 1999 været ydet tilskud til indsamling af spildolie, som er blevet forbrændt med henblik på energiudnyttelse⁷. Tilskudsordningen for spildolie er i 1999 blevet vurderet, og det er besluttet at ophæve ordningen pr. 1. juli 2000. Derefter skal indsamlingen finansieres af private midler.

5.3.1. Indsamling af dæk⁸

Der ydes tilskud til virksomheder, der indsamler og leverer dæk fra personbiler m.v. til fremstilling af genanvendeligt gummipulver. Formålet er at sikre en effektiv indsamling og genanvendelse af kasserede dæk og herved undgå, at kasserede dæk tilføres lossepladser eller affaldsforbrændingsanlæg. Tilskuddet finansieres ved opkrævning af gebyr for dæk. Ordningen trådte i kraft medio 1995, og administreres af Miljøstyrelsen i samarbejde med Dækbranchens Miljøfond samt Told- og Skattestyrelsen.

Det var forventet, at ordningen i 1999 ville blive udvidet fra at omfatte dæk fra person- og varebiler til at omfatte alle dæktyper (f.eks lastbiler og arbejds køretøjer). Udvidelsen af ordningen er blevet forsinket, således at ændringen er sket pr. 1. april 2000.

Der har i 1999 været udgifter til indsamling m.v. for 20 mill. kr. og indtægter fra gebyrer på dæk for 22 mill. kr., *jf. tabel 2*. Der er i de seneste to år opnået større overensstemmelse mellem indtægter og udgifter. Det skyldes i vidt omfang, at tilskudsbeløbet i 1998 blev forhøjet fra 1200 kr. pr. tons til 1500 kr. pr. tons. Tilskudsforhøjelsen var begrundet i en afgørelse fra Told- og Skattestyrelsens om, at tilskuddet er momspligtigt.

6. Konto 23.23.01.

7. Konto 23.23.03.

8. Konto 23.23.04.10.

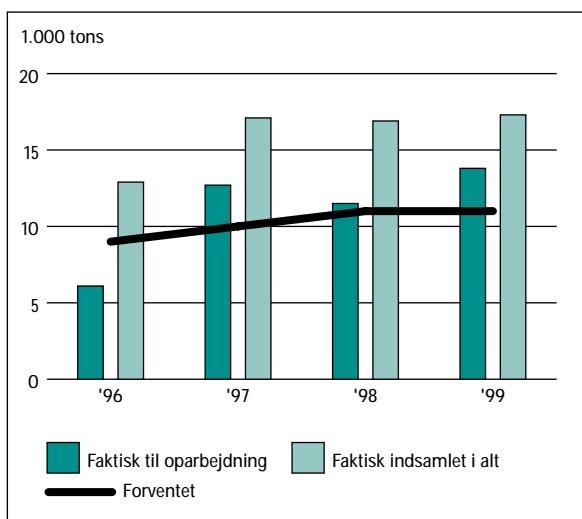

Tabel 2.
Udgifter og indtægter ved indsamling af dæk.
Mill. kr. 1996-1999.

Mill. kr.	1996	1997	1998	1999
Udgifter	9,0	15,1	20,0	20,0
Indtægter	19,1	19,7	21,1	22,2

Målsætningen var i 1999, at der skulle indsamles og leveres 11.000 tons dæk til oparbejdning. Der blev indsamlet ca. 17.300 tons svarende til ca. 87 pct. af den samlede affaldsmængde. Heraf blev 3.500 tons leveret til genbrug uden tilskud. 13.800 tons dæk er leveret til oparbejdning med tilskud. Dette udgør 25 pct. mere end forventet, og resultatet betragtes som yderst tilfredsstillende, jf. figur 6. Stigningen i antal dæk, der er blevet oparbejdet, er ca. 20 pct. i forhold til 1998., og skyldes primært, at der er sket et fald i mængden af dæk, der blev genbrugt.

Figur 6.
Indsamlede dæk. 1.000 tons. 1996-1999.

5.3.2. Indsamling af blyakkumulatorer⁹

Der ydes tilskud til indsamling af blyakkumulatorer. Formålet er at sikre en effektiv genanvendelse af bly, og herved undgå at det tilføres lossepladser og affaldsforbrændingsanlæg til skade for miljøet. Tilskuddet finansieres af et gebyr på blyakkumulatorer. Ordningen administreres af Miljøstyrelsen i

samarbejde med Told- og Skattestyrelsen og Returbat (Foreningen til indsamling af blyakkumulatorer i Danmark).

Der har i 1999 været udgifter til indsamling m.v. for 6 mill. kr. og indtægter fra gebyrer på blyakkumulatorer for 14 mill. kr. Den forholdsvis store forskel mellem indtægter og udgifter har været kendetegnende fra ordnings start i 1996. Udgifterne til tilskud har således været væsentligt mindre end forventet, jf. tabel 3.

Tabel 3.
Indtægter og udgifter ved indsamling af blyakkumulatorer. Mill. kr. 1996-99.

Mill. kr.	1996	1997	1998	1999
Udgifter	0,9	1,7	4,1	6,2
Indtægter	6,3	11,7	14,6	13,6

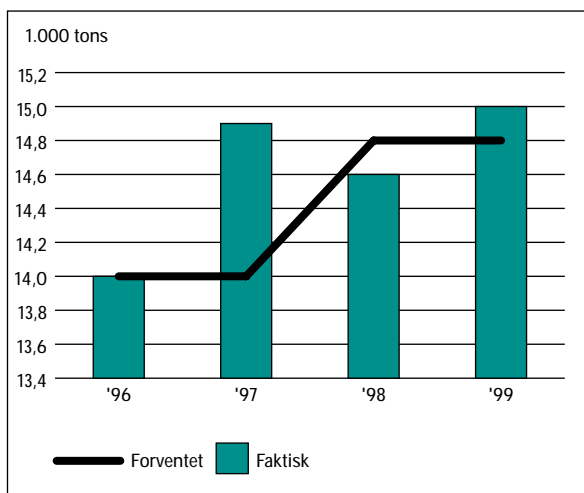
Tilskuddet er fastsat som et maksimumsbeløb, hvor indsamlernes indtægt ved salg af bly fra akkumulatorerne fraregnes ved udbetaling af tilskud. Da indsamlerne har fået høje priser for blyet, har statens udbetaling af tilskud ikke været så højt som forventet.

Med henblik på at skabe større overensstemmelse mellem tilskud og gebyrindtægter, er der i 2000 udarbejdet udkast til ændring af bekendtgørelsen. Ændringen indebærer, at gebyrerne halveres, samt at tilskudssatsen forhøjes, således at tilskuddet dækker forøgede omkostninger for indsamlerne samt indsamlernes moms af tilskuddet.

Det var målsætningen, at der i 1999 skulle indsamles 14.800 tons blyakkumulatorer. Der er indsamlet og afleveret 15.231 tons blyakkumulatorer, hvilket er den største mængde siden ordningens indførelse i 1996, jf. figur 7.

9. Konto 23.23.04.30.

Figur 7.
Indsamlede mængder blyakkumulatorer.
1.000 tons. 1996-1999.

Returbat udarbejder en årsberetning for ordningen.

5.3.3. Indsamling af NiCd-batterier¹⁰

Der udbetales godtgørelse til private og offentlige virksomheder og foreninger m.v., der indsamler brugte nikkell-cadmium batterier og afleverer dem til genanvendelse med henblik på oparbejdning. Formålet med ordningen er at tilskynde til indsamling og genanvendelse af disse tungmetallholdige batterier.

Godtgørelsen skal ses i sammenhæng med afgiften på hermetisk forseglede nikkell-cadmium-batterier. Det er tilstræbt, at indtægterne fra afgiftsprovenuet og udgifterne til godtgørelsesordningen over en årrække stort set svarer til hinanden.

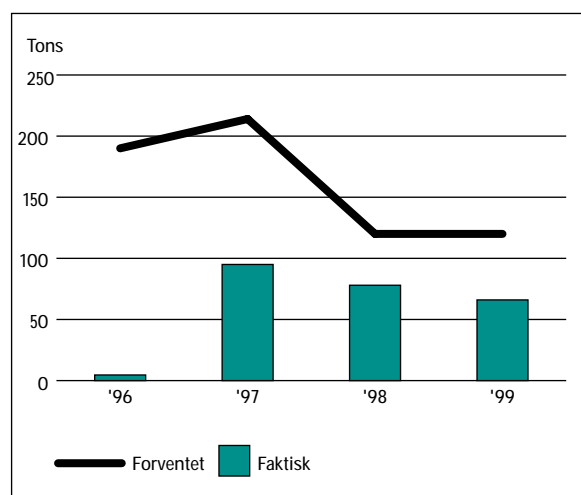
Der har i 1999 været udgifter til indsamling m.v. for 10 mill. kr. ud af en bevilling på knap 26 mill. kr., *jf. tabel 4*. Mindreforbruget skyldes, at der er indsamlet færre batterier end forventet.

Tabel 4.
Bevilling og udgifter til indsamling af NiCd batterier. Mill. kr. 1996-1999.

Mill. kr.	1996	1997	1998	1999
Udgifter	1	11,2	9,4	9,9
Bevilling	25	25,7	19,9	25,6

De lavere indsamlingsmængder i 1999 skyldes, at det har været svært at få de brugte batterier samlet ind hos forbrugerne, *jf. figur 8*. Formodningen er, at forbrugerne opbevarer de udslidte batterier længere end forventet, før de kasseres. Det vurderes således, at der er lagre af udslidte batterier hos forbrugerne, som det endnu ikke er lykkedes at få indsamlet.

Figur 8.
Indsamlede mængder nikkell-cadmium batterier.
Tons. 1996-1999.

De lave indsamlede mængder kan endvidere have en sammenhæng med, at der i 1999 er etableret en indsamlingsordning for elektronikaffald. Da mange nikkell-cadmium batterier er indbygget i elektroniske produkter, vil en del batterier blive indsamlet via denne affaldsstrøm, og her skal der først ske en demontage af elektronikaffaldet, før de bliver indsamlet. Det indebærer en vis forsinkelse i indsamlingen af batterierne.

Der er i 2000 igangsat et udredningsarbejde for at få bedre overblik over de kommende års affaldsmængder.

5.3.4. Udviklings- og demonstrationsprojekter om affald og genanvendelse¹¹

Ordningen for Renere Produkter erstattede i 1999 de to tidligere ordninger for Renere Teknologi samt Affald og Genanvendelse. Det overordnede formål med tilskudsprogrammet er at nedsætte

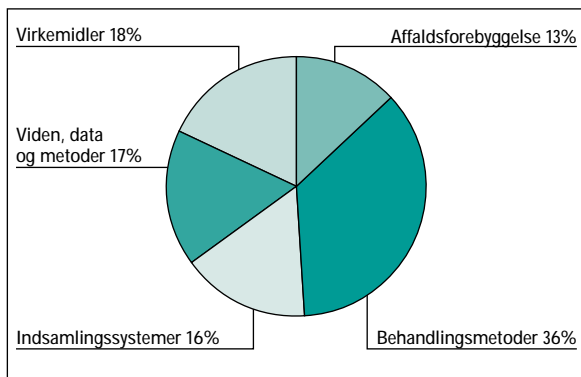
10. Konto 23.23.05.
11. Konto 23.23.11.10.

miljøbelastningen fra produkter i forbindelse med udvikling, produktion, markedsføring, afsætning og anvendelse, herunder håndtering af det affald, der opstår i hele produktets livscyklus, *jf. afsnit 5.4.*

Som en del af Renere Produktordningen ydes der tilskud til udviklings- og demonstrationsprojekter om affald og genanvendelse. Tilskud understøtter den øvrige politik og lovgivning på området.

Der er i 1999 givet tilsagn om tilskud for 17 mill. kr. til 27 projekter indenfor indsatsområderne affaldsforebyggelse, behandlingsmetoder, indsamlingssystemer, videns- og dataudvikling samt virkemidler, *jf. figur 9.*

Figur 9.
Tilsagn fordelt på indsatsområder.
Procentvis fordeling, 1999.

Indenfor *affaldsforebyggelse* har projekterne til formål af forebygge affaldsproduktionen, og de indebærer en konkret affaldsforebyggelse.

Projekterne om *behandlingsmetoder* har haft fokus på kemisk bundet støberisand, affaldsprodukter til jordbrugsformål samt tungmetalholdigt affald og restprodukter.

Projekterne om *indsamlingssystemer* er udredning, udvikling og demonstration af teknikker til indsamling og sortering af affald. I 1999 har der været fokus på plast og organisk dagrenovation.

Projekterne om *udvikling og udredning af viden, data og metoder* har i 1999 haft fokus på kortlægning af affald indenfor handel og kontor, vurdering af genanvendelse af pap og papir samt udvikling af indikatorer til effektvurdering.

Projekterne om *virkemidler* har haft fokus på gebyrer, afgifter, erhvervsaffaldskonsulenter og im-

plementering af miljørigtig projektering.

Der endvidere givet tilsagn om tilskud til projekter om fuldskalforsøg med indsamling og bioforgasning af organisk dagrenovation i 3 kommuner.

Da der er tale om en nyetableret ordning, vil der tidligst i 2000 foreligge resultater af projekterne.

Der blev i 1999 afsluttet 29 projekter vedr. affald og genanvendelse under den gamle tilskudsordning. Af resultaterne kan nævnes:

- Der er foretaget en videreudvikling af PVC-kabelfaffaldsprocessen med henblik på behandling af andre typer af PVC-byggeaffald, herunder gulvbelægninger, tagrender/nedløbsrør og kabelrør. PVC-holdigt byggeaffald udgør ca. 1/3 af den samlede mængde PVC-affald i Danmark, og er tidligere blevet forbrændt med deraf følgende miljømæssige problemer.
- Der er udviklet en metode til efterbeluftning af slam. Metoden er demonstreret i fuldskala.
- Der er udarbejdet en publikation – “Råd og Vink – om gebyrfastsættelse på affaldsområdet” – som kan hjælpe kommuner og kommunale fællesskaber til at skabe en gebyrstruktur, som er hensigtsmæssig at administrere og som sikrer størst mulig gennemskuelighed.
- Der er foretaget afprøvning af, hvordan bl.a. trykimprægneret træ, shredder-affald, elektronikskrot og kromaffaldsspåner kan omsættes i et forgasningsanlæg under lav temperatur.
- Der er udarbejdet information i form af et standardiseret “Produktblad” for kompost til jordbrugsformål. Det forventes, at produktbladet vil blive benyttet af de fleste komposteringsanlæg.

5.4. Renere produkter

Udvikling af renere produkter er en af hjørneste-
nene i arbejdet for at fremme en miljømæssig
bæredygtig udvikling såvel nationalt som internati-
onalt. Målet er at styrke udvikling og afsætning af
renere produkter, så den samlede miljøbelastning i
produkternes levetid fra produktion til bortskaffel-
se bliver nedbragt. Indsatsen skal ses i sammen-
hæng med, at det bærende element i miljøbeskyt-
telsesloven er at forebygge, at forurening opstår.

Målet søges opfyldt gennem en bred vifte af vir-

kemidler, herunder bl.a. tilskudsprogrammet for Renere Produkter, *jf. afsnit 5.4.1*. Tilskudsordningen erstatter de tidligere ordninger for Renere Teknologi samt Affald og Genanvendelse.

For at fremme udvikling, afsætning og anvendelse af produkter, som er mindre miljøbelastende end andre lignende produkter, ydes tilskud til miljømærkeordningerne "Blomsten" og "Svanen". Miljømærkeordningerne, som er delvist gebyrfinansieret, har til formål at stimulere til et mere miljøvenligt forbrug ved vejledning af forbrugere og indkøbere, som ønsker at handle miljøbevidst, *jf. afsnit 5.4.2*.

Derudover ydes under Aktionsplan for Økologisk Omstilling tilskud til udvikling af økologiske byggematerialer og konstruktioner for at forebygge, at byggeriet giver anledning til en række belastninger af arbejdsmiljø, indeklima og ydre miljø¹².

5.4.1. Program for Renere produkter¹³

Det overordnede formål med tilskudsordningen for Renere Produkter er at nedsætte miljøbelastningen fra produkter i forbindelse med udvikling, produktion, markedsføring, afsætning og anvendelse, herunder håndtering af det affald, der opstår i produkternes livscyklus. Dette sker ved at tilskynde til, at produkternes miljøegenskaber bliver en del af markeds- og konkurrencebetingelserne, og at de enkelte aktørgrupper medvirker til at reducere miljøbelastningen ved fremstilling og brug af produkter samt ved affaldshåndtering.

Tilskudsordningen administreres af Miljøstyrelsen efter retningslinier, der er fastsat i samspil med Miljørådet for Renere Produkter. Miljørådet er udpeget af miljø- og energiministeren og er sammensat af repræsentanter for de kommunale parter, ministerier, grønne organisationer, forbrugere, arbejdsmarked og erhvervsliv samt affaldsbranchen.

Ved etableringen af ordningen blev der udarbejdet en programbeskrivelse, der fastlægger de overordnede rammer for ordningen. Af programbeskrivelsen fremgår det, at indsatsen er opdelt i delprogrammer for affald/genanvendelse, miljøkompetence, fremme af miljømærkeordninger samt udvikling af renere produkter.

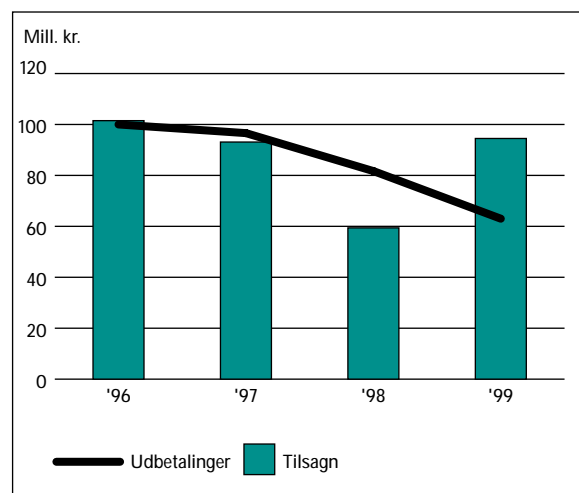
Ny procedure under programmet for Renere Produkter

Med etablering af tilskudsordningen for renere produkter er der samtidig indført nye procedurer. I forhold til den tidligere ordning behandles der ikke længere projekter løbende. Sammen med ansøgningsfristerne meddeles det, hvordan der kan ansøges inden for de forskellige emner. Der kan være tale om enten udbud (efter EU's eller Finansministeriets regler), eller indkaldelse af ansøgninger ved annoncering. Hvis der er tale om mindre projekter, kan Miljøstyrelsen henvende sig direkte til én eller flere rådgivere/virksomheder for at få indsendt projektforslag. Procedurerne er ændret for at sikre en sund konkurrence om midlerne.

Miljørådet vedtager en årlig prioriteringsplan, hvor årets indsatsområder udpeges. Miljørådet har derudover til formål at rådgive om aktiviteter, der har til formål at styrke den produktorienterede miljøindsats og fremme den tekniske udvikling vedr. affaldshåndtering.

Der er i 1999 givet tilsagn om tilskud til 184 projekter for et samlet beløb på 95 mill. kr. Der har været udgifter, herunder til tidligere igangsatte projekter, for 63 mill. kr., *jf. figur 10*.

Figur 10.
Tilsagn og udbetalinger. Mill. kr. 1996-1999.

12. Konto 23.28.02.20.
13. Konto 23.23.11.10.

Der har været stor interesse for det nye tilskudsprogram. I 1999 nåede antallet af ansøgninger således op over 330. Heraf modtog lidt over halvdelen tilsagn om tilskud, *jf. tabel 5.*

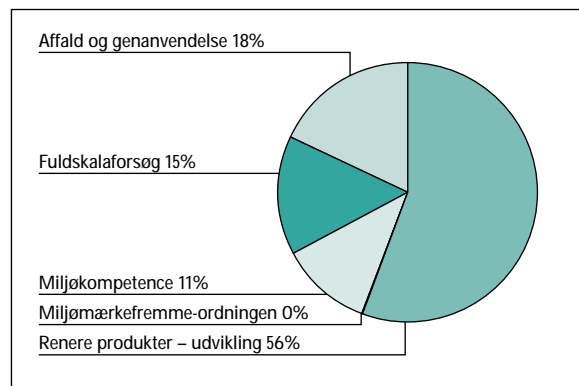
Tabel 5.
Ansøgninger og igangsatte projekter. 1996-1999.

	1996	1997	1998	1999
Ansøgninger	239	215	101	338
Igangsatte projekter	167	141	58	184
Gennemførelsesprocent	70	66	57	54

Note: Gennemførelsesprocenten viser igangsatte projekter i pct. af ansøgninger.

I overensstemmelse med prioriteringsplanen er indsatsen i 1999 fordelt på en række delområder, *jf. figur 11.* Tilskud til *miljøkompetence* har givet en række virksomheder mulighed for at arbejde med videregående initiativer i forhold til grønne indkøb og miljøledelse. *Miljømærkefremmeordningen* forventes først at komme rigtigt i gang i 2000. Under *udviklingsordningen* er der givet støtte til en lang række projekter, som alle bidrager til renere produkter. Bl.a. er der inden for kemikalieområdet ydet en indsats rettet mod stoffer fra Listen over uønskede stoffer, herunder PVC, Phtalater og kraftige drivhusgasser. Desuden ydes en målrettet indsats inden for de tre produktområder elektronik, tekstiler og godstransport. Endelig er der iværksat metodeudvikling i forhold til livscyklusvurderinger samt en indsats rettet mod offentlige grønne indkøb. Der er endvidere givet tilsagn til *Affald og Genanvendelse* og *fuldskalaforsøg* med bioforgasning, *jf. afsnit 5.3.4.*

Figur 11.
Tilsagn fordelt på indsatsområder.
Procentvis fordeling, 1999.

Der er i 1999 foretaget evaluering af indsatsområderne tekstiler, elektronik, godstransport og produkter¹⁴. Evalueringsrapporterne vil blive udgivet i år. Evalueringerne har overvejende været positive. Det er blevet påpeget, at spredning af resultaterne og inddragelse af relevante aktører kan forbedres. Det nye program for Renere Produkter indeholder initiativer med henblik på forbedring af disse forhold.

Der vil i 2000 blive igangsat en samlet evaluering af Renere Teknologi-ordningen for perioden 1993-1997.

5.4.2. Miljømærkeordninger¹⁵

Der ydes tilskud til EU-miljømærket "Blomsten" og det nordiske miljømærke "Svanen". Formålet med miljømærkeordningerne er at fremme udvikling, afsætning og anvendelse af produkter, som er mindre miljøbelastende end andre lignende produkter, gennem vejledning af forbrugere og indkøbere, som ønsker at handle miljøbevidst. Administrationen af miljømærkeordningerne varetages af Miljømærkenævnet og et tilknyttet sekretariat.

Udgifterne modsvares delvis af indtægter fra gebyrer på de to ordninger.

Der har i 1999 været udgifter og indtægter for hhv. 12 og 5 mill. kr., hvilket skal sammenholdes med budgetterede udgifter og indtægter for hhv. 10 og 1 mill. kr., *jf. tabel 6.* Stigningen i såvel indtægter som udgifter skyldes, at miljømærkeordning-

14. Miljøprojekt nr. 504 1999: "Renere teknologi i elektronikbranchen", Miljøprojekt nr. 505: "Renere teknologi i transportsektoren".

15. Konto 23.23.11.20.

gerne – især det nordiske miljømærke Svanen – hurtigere end forventet er blevet en succes.

Tabel 6.
Indtægter og udgifter. Mill. kr. 1997-1999.

	1997	1998	1999
Udgifter	0,6	8	11,6
Indtægter	0	2,8	5,1

Miljømærkesekretariatet tildelte i 1999 81 miljømærkelicenser og behandlede derudover 68 ansøgninger om udvidelser og ændringer af licenser.

Ved etableringen af Miljømærkesekretariatet i 1998 var det målsætningen, at der inden udgangen af år 2000 skulle være mere end 1.000 miljømærkede produkter på det danske marked. Allerede sidst i 1998 var der ca. 975 miljømærkede produkter på det danske marked. Ved udgangen af 1999 var antallet steget til ca. 1.300, hvilket vurderes at være særdeles tilfredsstillende.

5.5. Den Grønne Jobpulje¹⁶

Formålet med Den Grønne Jobpulje er at forbedre miljøet ved at fremme skabelsen af nye arbejdspladser inden for miljøområdet. Jobpuljen ledes af en bestyrelse, som er udpeget af miljø- og energiministeren, og administreres af Miljøstyrelsen.

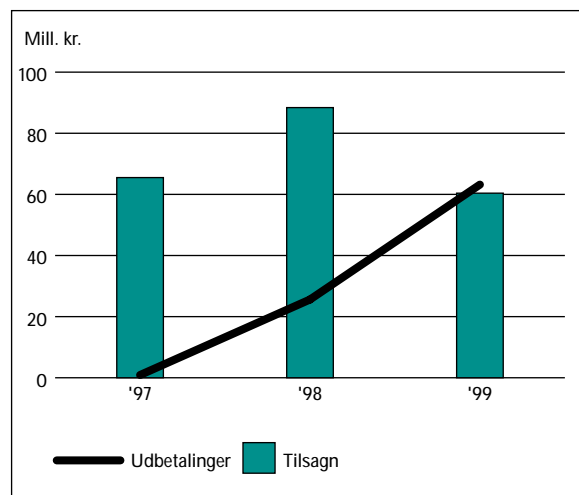
Ved etableringen af Jobpuljen i 1997 blev der afsat en samlet ramme på ca. 295 mill. kr. til iværksættelse af projekter i perioden 1997-2000.

Ved forvaltningen af Jobpuljen lægges bl.a. vægt på at skabe miljøarbejdspladser, som ikke ville blive realiseret uden et økonomisk tilskud til iværksættelsen, at der er tale om varige arbejdspladser samt at beskæftigelseseffekten er betydeligt større, end hvad der svarer til puljens midler¹⁷.

Der er i 1999 givet tilsagn om tilskud til 116 projekter for et samlet beløb på 62 mill. kr., *jf. figur 12*. Et udisponeret beløb på 23 mill. kr. videreføres til anvendelse i 2000, idet der ikke har været modtaget nok kvalificerede ansøgninger inden for de

prioriterede områder. Der er udbetalt tilskud, herunder til tidligere igangsatte projekter, for 63 mill. kr.

Figur 12.
Tilsagn om tilskud og udbetalinger.
Mill. kr. 1997-1999.

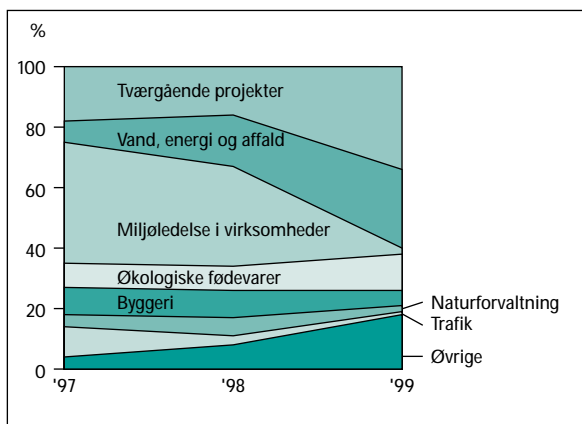
Udbetalinger af tilskud har siden etableringen af Jobpuljen i 1997 været stigende i takt med, at stadig flere projekter afsluttes og nye igangsættes. Der er i 1999, *jf. figur 13*, især givet tilskud til:

- Projekter indenfor områderne "Vand, energi og affald". Dette har ikke mindst drejet sig om affaldsmedarbejdere – dels erhvervsaffaldskon-sulenter hos affaldsselskaberne, dels affaldsmedarbejdere i lokale boligområder.
- Tværgående projekter – eksempelvis til realisering af tværgående planer for grøn jobskabelse i kommunerne. Dette skal ses i lyset af, at Jobpuljen i 1999 afholdt en konkurrence om planer for grøn jobskabelse i kommuner.

16. Konto 23.27.03.

17. "Programbeskrivelse for Den Grønne Jobpulje 1999-2000".

Figur 13.
Tilsagn om tilskud fordelt på indsatsområder.
Procentvis fordeling, 1997-1999.

I december 1998 besluttede Jobpuljen at ophøre med at give tilskud til miljøledelse i virksomheder. Dette er den væsentligste årsag til, at det samlede antal bevilgede projekter i 1999 stort set er halveret i forhold til 1998, *jf. tabel 7*. Tilskudsmuligheden for disse projekter er imidlertid blevet videreført gennem den såkaldte Miljøkompetenceordning inden for tilskudsordningen for Renere Produkter, *jf. afsnit 5.4.1*.

Tabel 7.
Antal ansøgninger samt bevilgede projekter.
1997-1999.

	1997	1998	1999
Ansøgninger	261	510	253
Bevilgede projekter	123	215	116
Gennemførelsesprocent	47	42	46

Note: Gennemførelsesprocenten viser igangsatte projekter i pct. af ansøgninger.

Samlet vurderes det, at resultatet for 1999 er i overensstemmelse med målsætningerne og succeskriterierne for ordningen. Der er skabt et rimeligt antal job i forhold til de disponerede midler og de igangsatte aktiviteter forbedrer miljøet. Sagsbehandlingstiden vurderes ligeledes som tilfredstillende med overholdelse af det fastsatte mål om, at 95 pct. af sagerne skal afgøres inden for 9 uger fra de udmeldte ansøgningsfrister.

I en midtvejsevaluering, som forelå ultimo

1999, sammenfattes evalueringen således: "Den Grønne Jobpulje skaber nye grønne job og bidrager til et bedre miljø"¹⁸. Hovedkonklusionen er, at "Den Grønne Jobpulje lever op til målsætningerne med tilskudsordningen", og at "Den Grønne Jobpulje fremstår som en veladministreret, åben og konsekvent tilskudsordning med tilfredse ansøgere og god formidling af støttemulighederne". Evalueringen anbefaler, at Jobpuljen forsøger at få flere projekter med job for kortuddannede, samt overvejer, hvordan bæredygtighedskriterier i højere grad kan indbygges i den ordinære beskæftigelsesindsats.

I konsekvens heraf har Jobpuljen besluttet i 2000 bl.a. at prioritere projekter, der retter sig imod personer, der har vanskeligt ved at finde fodfæste på det almindelige arbejdsmarked.

En afsluttende evalueringsrapport vil foreligge i efteråret 2001. Der henvises i øvrigt til Jobpuljens årsberetning.

5.6. Den Grønne Fond¹⁹

Den Grønne Fond blev etableret i 1994 og har til formål at fremme befolkningens engagement i en miljøvenlig og økologisk udvikling. Fonden ledes af en bestyrelse, som er udpeget af miljø- og energiministeren, og administreres af Miljøstyrelsen.

Den Grønne Fond yder støtte til enkeltpersoner, foreninger og organisationer samt – i begrænset omfang – offentlige institutioner. Fonden må ikke støtte erhvervsvirksomheder.

Der ydes støtte til en mangfoldighed af projekter, der indholdsmæssigt spænder vidt. En stor del af projekterne handler om, hvordan den enkelte borger kan leve mere miljøhensigtsmæssigt i sin hverdag. Fonden støtter også ideudvikling og eksperimenter med mere miljøvenlig levevis. Endelig støttes den kritiske offentlige debat om den statslige miljøpolitik. Fra 1996-98 er ca. halvdelen af fondens midler blevet anvendt som løntilskud til et netværk af lokale miljøvejledere – de grønne guider. I 1999 fik fonden tilført yderligere 20 mill. kr. til forlængelse af Grøn Guide-ordningen.

18. "Ny grøn beskæftigelse i Danmark. Midtvejsevaluering af Den Grønne Jobpulje". Evalueringsrapporten findes på internetadressen <http://www.mst.dk/gronjob>.

19. Konto 23.27.04.

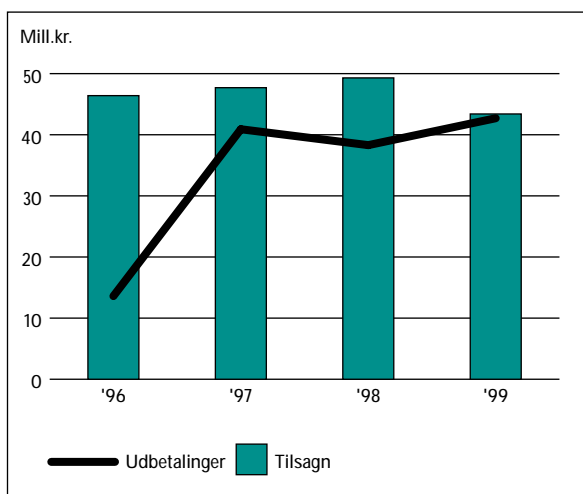
Tabel 8.
Antal ansøgninger samt bevilgede projekter.
1996-1999.

	1996	1997	1998	1999
Ansøgninger	511	510	562	465
Bevilgede projekter	209	259	244	189
Gennemførelsesprocent	41	51	43	41

Note: Gennemførelsesprocenten viser igangsatte projekter i pct. af ansøgninger.

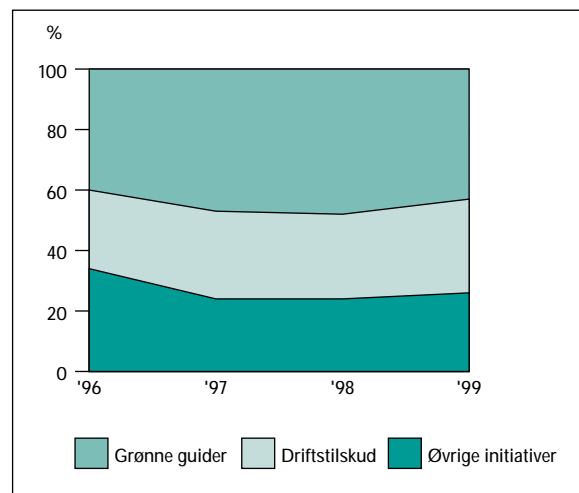
Der er i 1999 givet tilsagn om tilskud til 189 projekter for et samlet beløb på 41 mill. kr. Der er foretaget udbetaling af tilskud, herunder til tidligere igangsatte projekter, og afholdt udgifter for 43 mill. kr., jf. figur 14.

Figur 14.
Tilsagn om tilskud og udbetalinger.
Mill. kr. 1996-1999.

Ca. 13 mill. kr. er anvendt som tilskud til en række uafhængige organisationer, herunder Grøn Information, Det Økologiske Råd og De Grønne Familier. Til Grøn Guide-ordningen er anvendt 20 mill. kr., jf. figur 15.

Figur 15.
Tilsagn om tilskud fordelt på indsatsområder.
Procentvis fordeling. 1996-1999.

De sidste godt 10 mill. kr. er anvendt til en række aktiviteter, der har til formål at sikre et folkeligt engagement i en miljøvenlig udvikling, herunder både nationale og lokale projekter. Der er hovedsageligt tale om formidlingsprojekter, herunder konferencer, udstillinger, kampagner, debatbøger og film, undervisning og andre former for formidlingsaktiviteter og demonstrationsprojekter.

Samlet vurderes det, at resultatet for 1999 har understøttet mulighederne for lokal folkelig deltagelse i miljøarbejdet og kvalificeret det folkelige miljøarbejde generelt.

Fonden blev evalueret i 1998²⁰. Derudover pågår en løbende evaluering af de gennemførte projekter. I forbindelse med evalueringen blev det anført, at fonden i sine projekttilskud burde lægge større vægt på at støtte projekter, der rettede sig mod almindelige danskeres mulighed for at leve miljøvenligt – i stil med hensigten bag de grønne guider. Fondens bestyrelse justerede på baggrund af denne og øvrige anbefalinger bevillingspolitikken i december 1998.

Der henvises i øvrigt til fondens årsberetning.

20. Evalueringen findes på fondens hjemmeside på adressen <http://www.mst.dk/gronfond/>.

5.7. Øvrige tilskudsordninger.

Udover de ovenfor nævnte tilskudsordninger, ydes tilskud indenfor områderne industri og håndværk samt vandforsyning, ligesom der afholdes udgifter til trafik/miljø, *jf. afsnit 5.7.1.-3.*

Derudover administrerer Miljøstyrelsen en bevilling til aktiviteter på bekæmpelsesmiddelområdet²¹. Bevillingen er finansieret af en afgift på bekæmpelsesmidler, og har til formål at understøtte Miljøstyrelsens administration af bekæmpelsesmiddelområdet. Der afholdes bl.a. udgifter til information om bekæmpelsesmidler samt forskning med henblik på at udvikle metoder, der kan nedbringe den samlede miljø- og sundhedsmæssige belastning fra brugen af bekæmpelsesmidler.

Endelig er Miljøstyrelsen i samarbejde med Bølgeministeriet ansvarlig for en Aktionsplan for økologisk omstilling²². I forbindelse hermed ydes bl.a. tilskud til fremme af økologiske spildevandsløsninger, *jf. endvidere afsnit 5.4.*

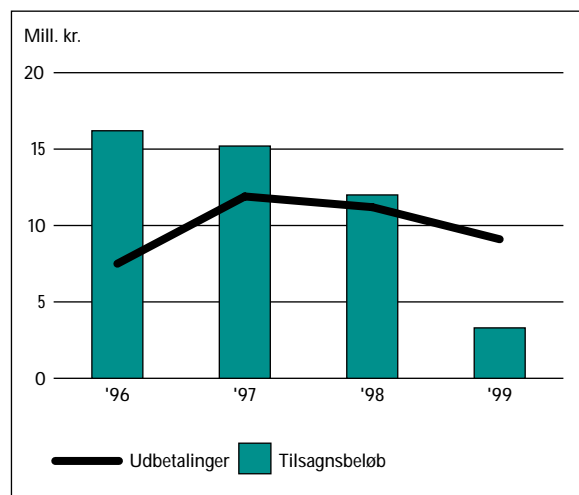
5.7.1. Industri og håndværk m.v.²³

Sammen med Erhvervsfremmestyrelsen har Miljøstyrelsen i perioden 1995-1999 administreret en tilskudsordning vedrørende miljøstyring m.v. Ordningen retter sig især mod små og mellemstore virksomheder, og har til formål at fremme miljøstyring og -revision og derigennem styrke virksomhedernes muligheder for at deltage i en EU-ordning om miljøstyring og -revision (EMAS).

Ved administrationen af tilskudsordningen bistås styrelserne af et Miljøstyringsråd, der er sammensat af repræsentanter fra en lang række erhvervs- og interesseorganisationer.

Der er i 1999 givet tilsagn om tilskud til 25 projekter for et samlet beløb på 3 mill. kr. Der er afholdt udgifter, herunder til tidligere igangsatte projekter, for 9 mill. kr., *jf. figur 16.*

Figur 16.
Tilsagn om tilskud og udbetalinger. 1996-1999.

Tilskudsordningen udløb med udgangen af 1999, og langt de fleste projekter er enten afsluttede eller nærmer sig afslutning.

Indkaldelse af ansøgninger sker ved offentlig annoncering normalt to gange årligt. I 1999 er der dog kun gennemført én ansøgningsrunde på grund af den begrænsede tilsagnsbevilling sammenlignet med de forudgående år, *jf. tabel 9.*

Tabel 9.
Ansøgninger og afgivne tilsagn. 1996-1999.

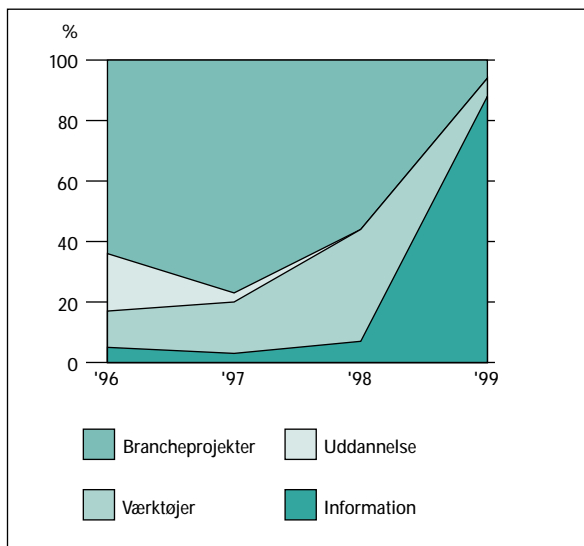
	1996	1997	1998	1999
Ansøgninger	47	33	57	25
Antal afgivne tilsagn	16	14	17	5
Gennemførelsesprocent	34	42	30	20

Note: Gennemførelsesprocenten viser igangsatte projekter i pct. af ansøgninger.

Der er i 1999 primært ydet støtte til at formidle og nyttiggøre de projektresultater, der er opnået gennem hele programperioden, til en så bred kreds af danske virksomheder og andre interessenter som muligt, *jf. figur 17.*

21. Konto 23.24.31.
22. Konto 23.28.02.
23. Konto 23.23.12.

Figur 17.
Tilsagn fordelt på miljømæssige indsatsområder.
Procentvis fordeling, 1996-1999.

Med henblik på at opnå størst mulig spredning af projektresultaterne til danske virksomheder har der siden ordningens start været etableret et tæt samarbejde med en række centrale brancheorganisationer. Hovedparten af tilsagnsbevillingen for perioden 1995-1999 er således anvendt til støtte for projekter, der gennemføres af brancheorganisationer indenfor de 10 brancheområder, hvor Miljøstyringsrådet har besluttet, at Miljøstyrelsen i løbet af den samlede programperiode har skullet gøre en særlig indsats. Et tilsvarende antal brancheområder varetages af Erhvervsfremme Styrelsen.²⁴

De resultater, der er opnået gennem tilskudsordningen i perioden 1995-1999 med hensyn til at fremme især de små og mellemstore danske virksomheders indførelse af miljøstyring, samt tilskudsordningens administration, vil blive eksternt evalueret i løbet af 2000.

5.7.2. Trafik²⁵

Bevillingen vedr. miljøhensyn i den kommunale trafikplanlægning (1996-99) er anvendt til at følge op på resultaterne i forbindelse med Trafik og Miljøpuljen. Begge ordninger har været et centralt element i Miljøstyrelsens *Bytrafikprojekt*.

Formålet med Trafik og Miljøpuljen (1992-95) var at støtte realiseringen af lokale handlingsplaner for trafik og miljø, som udarbejdes af større bykommuner som led i kommuneplanlægningen.

Den samlede bevilling til Trafik- og Miljøpuljen udgjorde 150 mill. kr., og puljen førte til 136 projekter med samlede projektkostninger på 575 mill. kr.²⁶ En evaluering af Trafik- og Miljøpuljen viste, at 58 af alle større bykommuner i dag har en handlingsplan for trafik og miljø. Det svarer til 2/3 af målgruppen, som var alle kommuner med bysamfund med over 10.000 indbyggere.

Af bevillingen til varetagelse af miljøhensyn i den kommunale trafikplanlægning er i 1999 ydet støtte til 15 projekter for et samlet beløb på 4 mill. kr., jf. tabel 10.

Tabel 10.
Udgifter. Mill. kr. 1996-99.

Mill. kr.	1996	1997	1998	1999
Udgifter	0,9	4,3	5,3	4,4

Der har i 1999 især været lagt vægt på at formidle viden til kommuner og amter om muligheder for at begrænse behovet for transport og for skift til mindre forurenende transportmidler. Det har også været prioriteret at formidle viden om muligheder for at påvirke befolkningens transportadfærd. Der er bl.a. afholdt udgifter til medfinansiering af et videnscenter for mobilitet og et center for elbiler med henblik på at forstærke vidensformidlingen og rådgivningen til kommuner og amter.

Der blev i 1999 afholdt en konference, hvor viden og erfaringer fra Trafik- og miljøpuljen og indsatsen vedrørende trafik og miljø blev fremlagt²⁷. Der er i de seneste 5 år formidlet viden om metoder og værktøjer til brug for det kommunale og amtskommunale trafik- og miljøarbejde.

Miljøstyrelsen forbereder udgivelsen af en publikation "Trafik og miljøstatus 1999", som forventes udgivet efteråret 2000. En central konklusion forventes at være, at kommunernes indsats for at reducere trafikskabte miljøproblemer primært er

24. Konto 26.34.01.35

25. Konto 23.27.02.

26. Evaluering af Trafik og Miljøpuljen 1992-95. Hovedrapport. Miljøstyrelsen (1999).

27. Referat og konklusioner fra konferencen kan læses i rapporten "På rette vej - indlæg fra Trafik- og Miljøkonferencen afholdt i marts 1999".

afhængig af økonomiske forhold. Under en tredjedel af de adspurgte kommuner har således anset viden om lokale virkemidler for at være en faktor, der fører til en "mindre" eller "ingen" indsats. Det vurderes, at det relativt store kendskab til kommunale virkemidler blandt andet skyldes Miljøstyrelsens bytrafikprojekt. De virkemidler, som har været prioriteret i 1996-99, har bl.a. omfattet pendlerplaner for virksomheder, samkørsel i biler, delebiler og elbiler i den kommunale forvaltning. Alle disse virkemidler er ved at få større vægt i den generelle trafikdebat om virkemidler, om end det i praksis stadig er et fåtal af kommuner, der arbejder med denne type virkemidler.

Med hensyn til kommunernes kendskab til de trafikskabte miljøproblemer, forventes statusundersøgelsen at pege på, at der har været øget fokus på trafikens energiforbrug. Kommuner og amter mener dog samtidig, at staten har det primære ansvar for reducere energiforbruget fra transporten.

Generelt forventes der i perioden 1999-2005 både i kommuner og amter et højere aktivitetsniveau på transportområdet med hensyn til en række virkemidler. Eksempelvis vil der i september 2000 blive afholdt en miljøtrafikuge.

5.7.3. Vandforsyning²⁸

I 1997 blev etableret en tilskudsordning vedr. vandforsyning²⁹. Formålet med ordningen er at yde tilskud til mindre vandværker og enkeltindvendere, der rammes eller trues af forurening, samt at iværksætte udredningsprojekter m.v. på vandforsyningsområdet.

Der er nedsat et Vandråd, der har det overordnede ansvar for ordningen. Vandrådet består af repræsentanter fra De kommunale organisationer, vandværksforeningerne, Danmarks Naturfredningsforening samt landbrugsorganisationerne. Miljøstyrelsen er sekretariat for Vandrådet og varetager administrationen af ordningen.

Aktivitetsniveauet har både i 1998 og 1999 været relativt lavt, idet der er kommet færre ansøgninger end forventet, *jf. tabel 11*. Forventningerne har været baseret på Drikkevandsudvalgets vurdering af det antal vandværker og private brønde og

boringer, der i perioden 1997-2007 forventedes at blive ramt af forurening. Det skønnes, at ca. 750 almene vandværker og ca. to tredjedele af de i alt ca. 91.000 private brønde eller boringer er forurenede eller vil blive det i nævnte periode.

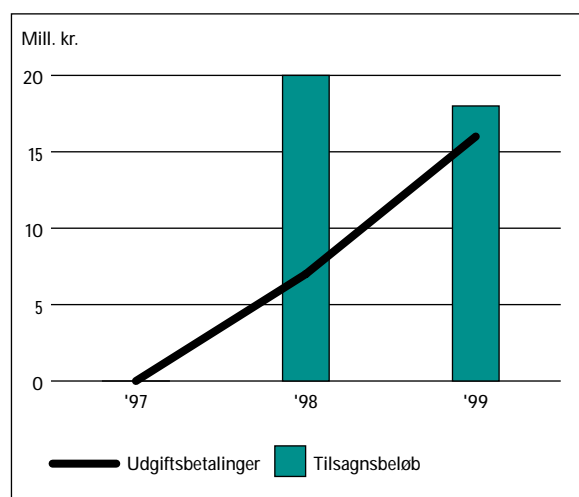
Tabel 11.
Tilsagn om tilskud og udbetalinger. 1997-1999³⁰.

	1997	1998	1999
Ansøgninger	56	854	1044
Antal afgivne tilsagn	43	618	926
Gennemførelsesprocent	77	72	89

Note: Gennemførelsesprocenten viser igangsatte projekter i pct. af ansøgninger.

Der er i 1999 givet tilsagn om tilskud til 926 projekter for et samlet beløb på 18 mill. kr. Der er udbetalt tilskud for i alt 15 mill. kr., *jf. figur 18*.

Figur 18.
Tilsagn om tilskud og udbetalinger. 1997-99.

Der er i 1999 disponeret godt 1 mill. kr. til generelle demonstrations- og udviklingsprojekter til støtte for den decentrale vandforsyning. Vandrådet har prioriteret 5 indsatsområder for perioden 1997-2001. Størstedelen af projekterne vedrører den tekniske side af vandforsyningen, men også information til forbrugere og vandforsyninger er blevet prioriteret.

28. Konto 23.28.02.

29. L. 326 14/5 1997

30. Ordningen blev etableret ultimo 1997. Antallet af ansøgninger og tilsagn i 1997 er folgelig meget små.

Vandrådet har, som følge af, at antallet af ansøgninger har været mindre end man skulle forvente, igangsat en større informationskampagne, som vil finde sted i løbet af år 2000.

Der vil i år 2000 blive foretaget en evaluering af ordningen, som forventes afsluttet ultimo august 2000. Formålet med evalueringen er at undersøge,

- om tilskudsordningen medvirker til at bevare den decentrale vandforsyningsstruktur, herunder at identificere mulige årsagsforklaring på den manglende efterspørgsel,
- om den hidtidige administration og organisering af ordningen med et Vandråd og et centralt sekretariat er effektiv og hensigtsmæssig.

Der vil endvidere blive udarbejdet en årsberetning for ordningen.

The background of the slide is a teal color with a white grid pattern. The grid lines are irregular and form a network of interconnected shapes, resembling a honeycomb or a biological cell structure. The lines vary in thickness and orientation, creating a complex, organic-looking pattern.

6. International miljøbistand

6.1. Indledning.

Som opfølgning på FN's konference i Rio de Janeiro i 1992 om miljø og udvikling, oprettede Danmark i 1993 Miljø- og Katastroferammen – nu Miljø-, Freds- og Stabilitetsrammen (MIFRESTA)¹. Det er målsætningen, at MIFRESTA-rammen skal udgøre 0,5 pct. af bruttonationalindkomsten i år 2005. Rammen fordeles ligeligt mellem miljø- og katastrofeindsatser.

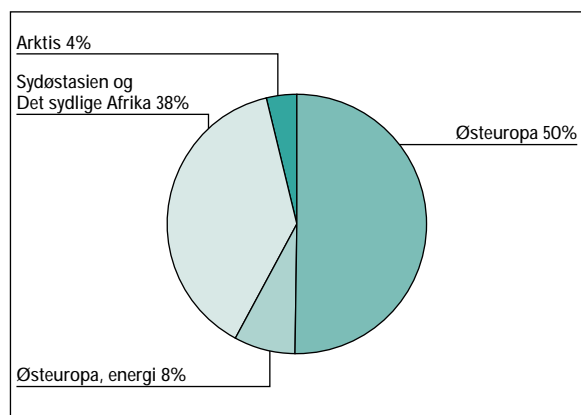
Den overordnede målsætning for miljødelen af MIFRESTA-rammen er en forstærket dansk indsats over for de regionale og globale miljøproblemer gennem en øget miljøbistand til Central- og Østeuropa, udvalgte udviklingslande og til beskyttelse af det arktiske miljø. Miljøindsatsen deles ligeligt mellem miljøbistand til Central- og Østeuropa og miljøbistand til udviklingslandene og Arktis. Den samlede miljøbistand udgjorde i 1999 ca. 2 mia. kr.

Miljøbistanden til Central- og Østeuropa er opdelt i en række ordninger og programmer: *Miljøstøtteordningen*, der administreres af Miljøstyrelsen (Dancee); *den sektorintegrerede miljøindsats*, der administreres af Trafik-, Fødevarer-, Indenrigs-, Erhvervs- og By- og Boligministeriet samt – på energiområdet – af Miljø- og Energiministeriet (Miljø- og Energistyrelsen); *miljøinvesteringsfaciliteten* under Industrialiseringsfonden for Østlandene (IØ-fonden); samt *miljøkreditordningen*, der administreres af Erhvervsfremmestyrelsen i samarbejde med Miljøstyrelsen.

Miljøbistanden til udviklingslandene (det sydlige Afrika og Sydøstasien) administreres af Udenrigsministeriet (Danida) og Miljøstyrelsen (Danced), mens miljøbistanden til Arktis administreres af Miljøstyrelsen (Dancea)².

I 1999 administrerede Miljøstyrelsen samlede bevillinger til miljøbistand for i alt 958 mill. kr. Fordelingen af midlerne fremgår af *figur 1*.

Figur 1.
Fordeling af tilsagnsbevillinger til miljøbistand i Miljø- og Energiministeriet.
Procentvis fordeling, 1999.

I *afsnit 6.2.-6.5.* gøres nærmere rede for den del af miljøbistanden til Østeuropa, udviklingslande og Arktis, der administreres af Miljø- og Energiministeriet³.

6.2. Miljøbistand til Østeuropa⁴

Betænkning 1252/1993 om Danmarks internationale indsats er udmøntet i en delstrategi for miljøindsatsen i Østeuropa. Miljøindsatsen har som overordnet formål

- at bidrage til den størst mulige miljø- og naturbeskyttelse i Østeuropa, herunder at begrænse såvel regional som global forurening,
- at fremme landenes EU-tilnærmelse og opfyldelse af internationale miljøkonventioner,
- at bidrage til, at den politiske og økonomiske udvikling foregår på miljøforsvarlig vis, herunder at en demokratisk og markedsøkonomisk udvikling støttes, således at denne udvikling sker under størst hensyntagen til miljøet,
- at fremme overførsel af miljøviden og -teknologi fra Danmark til Østeuropa både i modtagerlandenes og i dansk interesse.

1. Jf. Betænkning 1252/1993 om Danmarks internationale indsats.

2. Jf. bl.a. regeringens redegørelse af 14. januar 1999 om den hidtidige anvendelse af Miljø- og Katastroferammen og den fremtidige anvendelse af Miljø-, Freds- og Stabilitetsrammen.

3. For oplysninger om regnskabstal henvises til bilag 3. Generelle oplysninger om miljøbistandsordningerne findes på Miljøstyrelsens hjemmeside på adressen: <http://www.mst.dk/tilskud/>

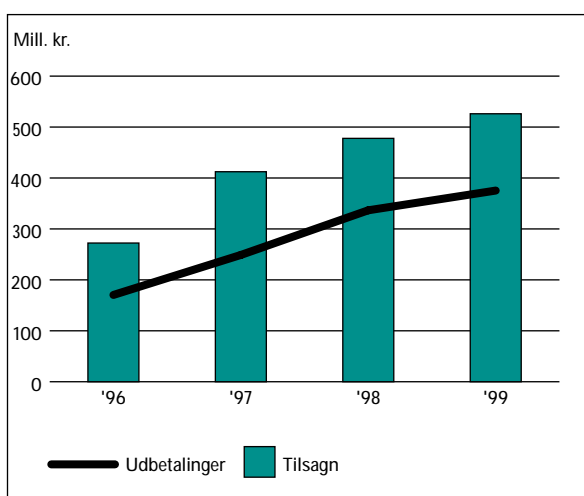
4. Konto 23.26.11.

Der er udarbejdet landeprogrammer for de enkelte samarbejdslande. Disse programmer angiver konkrete strategier og indsatsområder i de enkelte lande, og baserer sig blandt andet på modtagerlandenes miljøhandlingsplaner. Indenfor rammerne heraf lægges særligt vægt på at understøtte EU-ansøgerlandenes opfyldelse af kravene på miljøområdet.

Ved administrationen af miljøstøtteordningen bistås Miljøstyrelsen af Den Rådgivende Komité for Miljøstøtteordningen for Øst- og Centraleuropa.

Der er i 1999 givet tilsagn om tilskud til 230 projekter for et samlet beløb på 526 mill. kr. Der har været udgifter, herunder til tidligere igangsatte projekter, for 375 mill. kr., *jf. figur 2.*

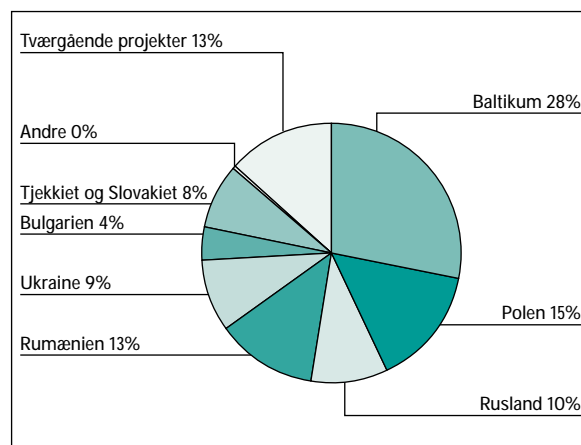
Figur 2. Tilsagn om tilskud og udgifter. Mill. kr. 1996-1999.

Tilskud ydes på baggrund af enten ansøgninger eller udbud. I 1999 har udbudsprojekterne udgjort 255 mill. kr. svarende til ca. 50 pct. af det samlede disponerede beløb.

I henhold til regeringens overordnede strategi for øststøtten fra 1997 skal der lægges særligt vægt på indsatsen i Østersø-regionen, *jf. figur 3.*

Figur 3. Geografisk fordeling af tilsagn. Procentvis fordeling. 1999.

I Østersøregionen er der i 1999 iværksat projekter for 62 mill. kr. i Letland, 57 mill. kr. i Litauen og 31 mill. kr. i Estland. Herefter følger Polen og Rusland med 79 og 51 mill. kr. Af det samlede tilsagnsbeløb er 53 pct. anvendt i Østersøregionen. I det øvrige Østeuropa er i 1999 især givet tilsagn til projekter i Rumænien (67 mill. kr.) og Ukraine (48 mill. kr.), mens der er iværksat projekter for 43 mill. kr. i Tjekkiet og Slovakiet og for 22 mill. kr. i Bulgarien. De resterende 71 mill. kr. er anvendt til tværgående aktiviteter, herunder ligeledes i Østersøregionen, bl.a. som tilskud til Nordisk Miljøinvesteringsfacilitet (NEFCO) samt regionale projekter.

Ved folketingsvedtagelse af 4. maj 1999 blev regeringen bl.a. opfordret til at styrke indsatsen i SNG-landene (sammenslutningen af tidligere Sovjet-republikker) og til at styrke modtagerlandenes egen miljøindsats med inddragelse af det civile samfund. I de tidligere Sovjet-republikker, men også i EU-ansøgerlandene, er der et stort finansieringsbehov på miljøområdet. Miljøstyrelsen har igangsat en række initiativer til kortlægning af dette behov, blandt andet nationale og regionale finansieringsstrategier for udvalgte lande og regioner. Målet er, at disse strategier sammen med miljøhandlingsplaner for de pågældende områder skal kunne bruges til at tiltrække yderligere bistand til afhjælpning af de prioriterede miljøproblemer.

Der er givet støtte til SNG-landene i forbindelse med aktiviteter, der har relation til Environment for Europe-processen, og særligt beslutningerne

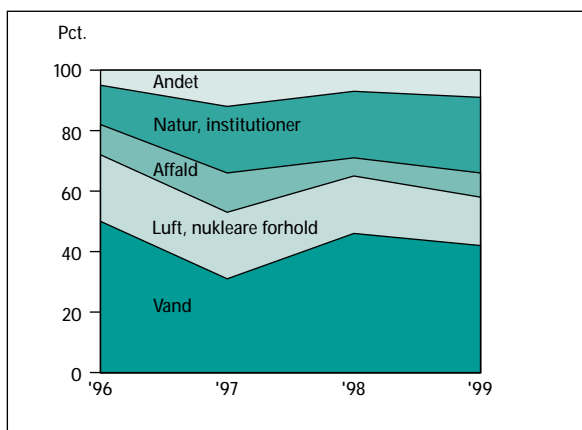

fra den seneste paneuropæiske miljøministerkonference afholdt i Århus i 1998. Det drejer sig bl.a. om støtte til udarbejdelse af ovennævnte finansieringsstrategier og en indsats for at sikre konkret implementering af Århus-konventionen om borgernes miljørettigheder gennem inddragelse af det civile samfund i form af NGO'ere.

Vandområdet tegner sig for ca. 40 pct. af indsatsen i 1999, *jf. figur 4*. Indsatsen har primært til formål at begrænse forureningen af Østersøen i regi af den internationale aftale om Østersøen, Helsingforskonventionen, og til at opfylde EU-direktiverne på vandområdet.

Indsatsen på luftområdet har ligeledes til formål at begrænse den grænseoverskridende forurening samt at reducere udledningen af drivhusgasser, mens indsatsen på affaldsområdet bl.a. har til formål at gøre op med "fortidens synder" i form af kemikaliedepoter m.v. Derudover er løbende sket en opprioritering af naturprojekter og institutionelle projekter. Sidstnævnte skal bl.a. ses i lyset af den institutionelle støtte til EU-ansøgerlandene.

Figur 4.
Tilsagn fordelt på indsatsområder.
Procentvis fordeling, 1996-1999.

Ved forvaltningen af miljøstøtteordningen er der som nævnt lagt stor vægt på bistand til EU-ansøgerlandene i Østeuropa. Danmark støtter et stort antal investerings- såvel som institutionsopbygningsprojekter med fokus på implementering, inspektion og gennemførelse af EUs krav til

ansøgerlandene på miljøområdet. Hovedparten af disse projekter falder ind under direktiverne om luft, vand, affald, og industri, de såkaldte investeringstunge direktiver.

Rigsrevisionen offentliggjorde i 1999 en beretning om den samlede danske, bilaterale øststøtte siden 1994⁵. En af beretningens konklusioner er, at de miljørelaterede programmer samlet har ført til tilfredsstillende resultater. Overordnet bakker beretningen således op om den positive vurdering, som også var konklusionen på den uafhængige evaluering af miljøstøtteordningen fra 1998. Der fremføres dog også kritik af dele af administrationen. Der henvises i den forbindelse til miljø- og energiministerens redegørelse til statsrevisorerne for de foranstaltninger og overvejelser, som beretningen har givet anledning til. Beretningen og de gennemførte evalueringer, særligt den samlede evaluering fra 1998, udgør vigtige redskaber for den løbende proces mod fortsat forbedring af indsatsen.

Miljøstyrelsen har igangsat en række initiativer til opfølgning på anbefalingerne i 1998-evalueringen, *jf. nedenfor*.

Effektivisering af administrationen af miljøbistanden til Østeuropa.

Der er i 1999 offentliggjort en projektmanual, som beskriver de forskellige faser i projektløbet. Manualen beskriver procedurer og retningslinier for projekter under miljøstøtteordningen, og udgør sammen med en intern manual for sagsbehandlere det administrative grundlag for indsatsen. Til implementering af retningslinierne i projektmanualen, herunder vedrørende sagsbehandlingsfrister, projektmonitoring etc., er det endvidere besluttet at udvikle et nyt projektstyringsværktøj. Der er desuden igangsat projekter, der har til formål at tilvejebringe bedre redskaber til vurdering af omkostningseffektivitet og miljøeffekter. Det vurderes, at disse tiltag samlet vil muliggøre en fortsat effektivisering af administration af miljøstøtteordningen.

Informationsaktiviteter om miljøstøtteordningen er prioriteret højt i 1999, både internt i ministeriet og ved deltagelse i den tværministerielle informationsindsats i regi af Det Tværministerielle Østlandeud-

5. Beretning nr. 11/99.

valg. Disse aktiviteter vil blive videreført i den fremtidige indsats. Der er desuden i 1999 afholdt et informationsmøde, hvor projektmanualen blev præsenteret. På mødet blev der desuden indkaldt ansøgninger til miljøstøtteordningen. Særligt for Polen og Rusland har dette initiativ givet gode resultater.

Der henvises i øvrigt til de for ordningen udarbejdede årsberetninger, som indeholder nærmere beskrivelser og vurdering af de opnåede resultater i 1999.

6.3. Sektorintegreret miljøbistand på energiområdet⁶

Formålet med den sektorintegrerede miljøindsats er at bidrage til en miljømæssig bæredygtig vækst i Østersøregionen gennem støtte til restrukturering og renovering af energisektoren og den tilhørende infrastruktur i modtagerlandene.

Energisektoren i Østersøregionen er kendetegnet ved meget store miljøproblemer, som følge af dels nedslidte og kraftigt forurenende, traditionelle kraft- og varmegværker, dels usikre atomkraftværker. Indsatsen skal fremme renere energikilder og -teknologier, øget energieffektivitet i produktion og forsyning, energibesparelser i slutforbruget samt organisationsudvikling og uddannelse. Projekter kan komme i stand enten via ansøgning eller udbud. Der ydes tilskud til såvel demonstrations- som rådgivningsprojekter, herunder planlægning, der peger frem mod investeringsprojekter. Derudover lægges der vægt på samfinansiering med andre donorer eller finansieringsinstitutioner, forankring af projekter i modtagerlandet, sikring af spredningseffekt, miljømæssige fordele og overførsel af dansk viden og teknologi.

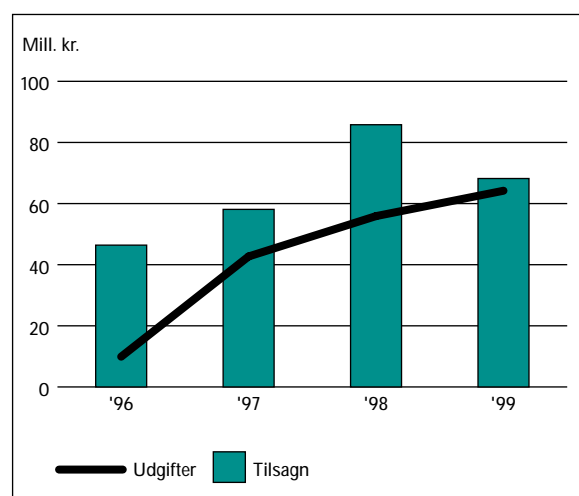
Støtten til projekter gives på baggrund af et landeprogram, der er forhandlet med modtagerlandet inden for rammerne af en aftale om gennemførelse af sektorprogrammet. De årlige bevillinger administreres i overensstemmelse med Finansministeriets generelle retningslinjer for sektorprogrammerne⁷. De årlige bevillinger kan anvendes over en 3-årig periode.

Siden 1994, hvor den sektorintegrerede miljøindsats blev etableret, er der bevilget 407 mill. kr. til energiområdet inkl. administration.

Miljøstyrelsen har ansvar for koordineringen og opfølgning på den samlede indsats under de miljørelaterede sektorprogrammer. Miljøstyrelsen har derudover det bevillingsmæssige ansvar for energisektorprogrammet, mens Energistyrelsen har det faglige ansvar, herunder for forberedelse og gennemførelse af indsatsen. Fra og med 2000 er det bevillingsmæssige ansvar for energisektorprogrammerne overført til Energistyrelsen.

Der er i 1999 givet tilsagn om tilskud til 62 projekter for et samlet beløb på 68 mill. kr. Der har været udbetalinger, herunder til tidligere igangsatte projekter, for 64 mill. kr., *jf. figur 5*.

Figur 5.
Tilsagn og udgifter. Mill. kr. 1996-1999.

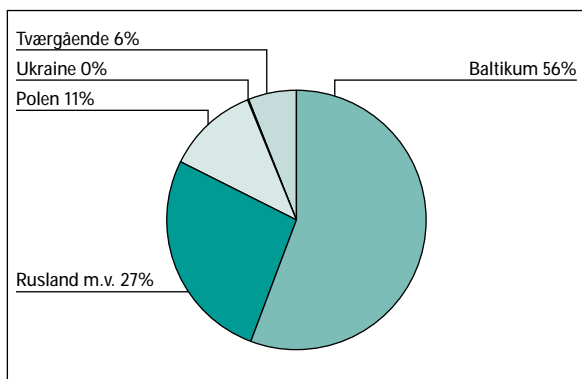

Indsatsen omfatter hovedsageligt de baltiske lande og Rusland, hvor der i 1999 er bevilget tilskud for hhv. 38 og 18 mill. kr., *jf. figur 6*. Derudover er der givet tilsagn om tilskud til projekter i Polen for 7,8 mill. kr. og for 0,1 mill. kr. i Ukraine. Endvidere er iværksat projekter for 4 mill. kr. med deltagelse af flere modtagerlande, der har til formål at understøtte det regionale samarbejde om udvikling af energisektorerne.

6. Konto 23.26.31.

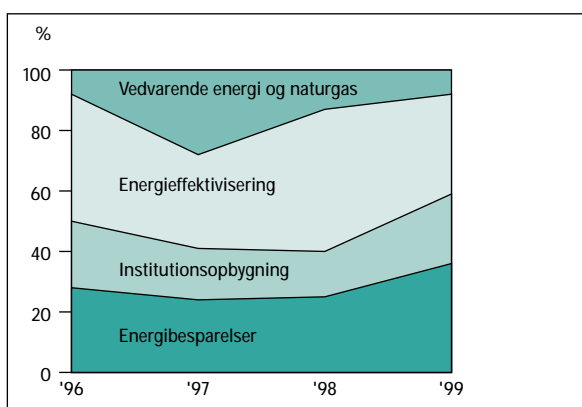
7. "Generelle retningslinjer for sektorprogrammer i Central- og Østeuropa" (september 1999).

Figur 6.
Geografisk fordeling af tilsagn.
Procentvis fordeling. 1999.

Der er hidtil især prioriteret projekter vedr. energi-effektivisering (inden for kraft- og fjernvarme) og -besparelser (i slutforbruget), jf. figur 7. Fjernvarme er meget udbredt i modtagerlandene, hvorfor der i særlig grad fokuseres på effektivisering af fjernvarmesektoren med henblik på at muliggøre en fremtidig kraftvarmeudbygning som direkte alternativ til kernekraft. Ressourceanvendelsen til institutionsopbygning har været stigende og har stor betydning for opbygning af en effektiv og bæredygtig energisektor på længere sigt. Indsatsen omfatter bl.a. træning og uddannelse som et led i en bred vidensoverførsel og formidling. Endvidere ydes tilskud til vedvarende energi og naturgas.

Figur 7.
Tilsagn fordelt på indsatsområder.
Procentvis fordeling. 1996-1999.

I 1999 er der bl.a. afsluttet nogle større projekter i Polen vedrørende energibesparelser og i Estland, renovering af et større fjernvarmesystem og et træflisfyret kedelprojekt – begge med international bankfinansiering. Af større projekter, der blev igangsat i 1999, kan bl.a. nævnes, at der i Rusland er iværksat to større projekter om energibesparelser i bygninger samt et organisationsudviklingsprojekt med Skt. Petersborgs varmeforsyningselskab.

Generelt afspejler den samlede projektportefølje programmets målsætninger inden for de fire ovenfor nævnte indsatsområder med respekt for prioriteringen i de individuelle landeprogrammer.

Rigsrevisionens beretning fra 1999 om den samlede øststøtte siden 1994 konkluderede bl.a., at indsatsen inden for de miljørelaterede programmer havde ført til tilfredsstillende resultater. Omvendt var der kritik af dele af administrationen. I miljø- og energiministerens redegørelse til statsrevisorerne gøres rede for de foranstaltninger og overvejelser, som beretningen har givet anledning til. Energistyrelsen har igangsat en række initiativer til opfølgning på beretningens anbefalinger, herunder etableret et sagstyringssystem, udarbejdet informationsmateriale om ordningen, og en vejledning til projekthavere er under udarbejdelse.

I henhold til Finansministeriets retningslinjer for sektorprogrammerne foretages evaluering af de enkelte programmer, når disse afsluttes.

6.4. Miljøbistand til udviklingslande⁸

Miljøbistanden til udviklingslande har som overordnet formål:

- at beskytte biologisk mangfoldighed og tropiske skov- og kystområder,
- at fremme en hensigtsmæssig forvaltning af naturressourcerne for at sikre en bæredygtig udnyttelse af disse, herunder iværksætte indsatser for et mere bæredygtigt landbrug,
- at fremme en bæredygtig udvikling af byer og industri – herunder indsatser inden for vand-, luft- og affaldsområdet,
- at fremme bæredygtig energi.

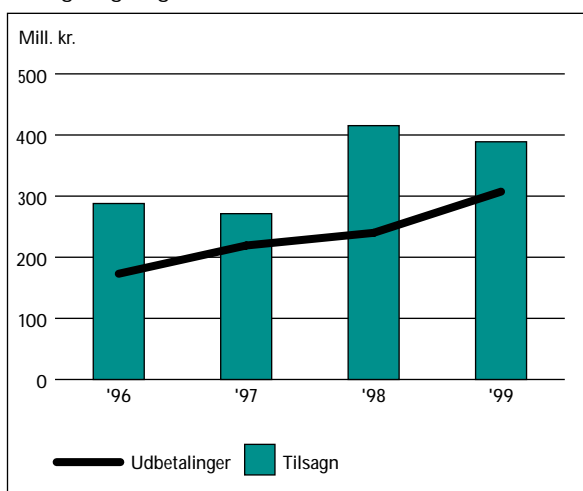
8. Konto 23.29.01.10., .20 og .40.

Som nævnt indledningsvist omfatter miljøbistanden til udviklingslande Sydøstasien og det sydlige Afrika. Bistanden administreres af Udenrigsministeriet (Danida) og Miljøstyrelsen (Danced), idet Danida yder miljøbistand til fattige lande og Miljøstyrelsen til mere velstillede lande i de to regioner.

Miljøbistandsordningerne er baseret på regionale delstrategier⁹. Indsatsen tilrettelægges ud fra prioriteter foretaget af landenes regeringer på områder, hvor den danske ressourcebase har viden og erfaring, og udmøntes ved årlige landeforhandlinger, hvor indsatsens fokusering og sammenhæng fastlægges med udgangspunkt dels i landenes egne politikker og prioriteter og internationale forpligtelser, dels i de danske strategier for indsatsen. Bistanden sigter på at sætte modtagerlandene i stand til selv at imødegå miljøproblemerne, og gennemføres i en kombination af kapacitetsudvikling og demonstrationsprojekter med afgørende vægt på lokalt ejerskab.

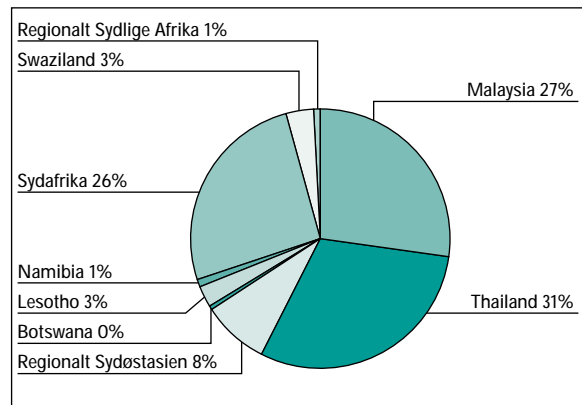
Samarbejdet med modtagerlandene om identifikation og iværksættelse af nye projekter i 1999 er efter Miljøstyrelsens vurdering forløbet tilfredsstillende, og de iværksatte projekter har på tilfredsstillende vis understøttet målsætningerne for indsatsen. Der er i 1999 givet tilsagn om tilskud til 84 projekter for et samlet beløb på 389 mill. kr. Der har i 1999 været udgifter, herunder til tidligere igangsatte projekter, for 307 mill. kr., *jf. figur 8*.

Figur 8. Tilsagn og udgifter. Mill. kr. 1996-1999.

Geografisk fordeler tilsagnene sig med 65 pct. til projekter i Sydøstasien og 35 pct. til projekter i det sydlige Afrika, *jf. figur 9*.

Figur 9. Geografisk fordeling af tilsagn om tilskud. Procentvis fordeling. 1999.

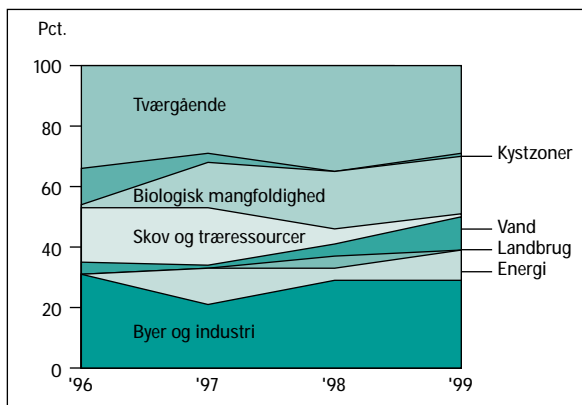

I det sydlige Afrika omfatter indsatsen i 1999 hovedsageligt Sydafrika, men der er også iværksat projekter i Swaziland, Lesotho, Namibia og Botswana.

Miljøområdet – byer og industri samt energi (de “brune” indsatsområder) – tegner sig i 1999 for ca. 40 pct. af de afgivne tilsagn, mens de “grønne” indsatsområder – kystzoner, biologisk mangfoldighed, skove og træressourcer, vand og landbrug – tegner sig for ca. 30 pct. De resterende ca. 30 pct. af tilsagnene er anvendt til tværgående projekter, herunder styrkelse af den danske ressourcebase samt information og evaluering, *jf. figur 10*.

9. Strategi for dansk regional miljøbistand til Sydøstasien (1997) og Strategi for dansk regional miljøbistand til det sydlige Afrika (1996).

Figur 10.
Tilsagn fordelt på indsatsområder.
Procentvis fordeling, 1996-1999.

Ved administrationen af ordningen i 1999 er der iværksat en række initiativer, herunder

- en særlig indsats for at styrke samarbejdet på energiområdet. Der blev således udarbejdet særlige energiprogrammer for indsatsen i Thailand og Malaysia. Det er målsætningen, at 20 pct. af indsatsen fremover anvendes til initiativer til fremme af bæredygtig energi,
- introduktion af arbejdsmiljø som særskilt indsatsområde. Der blev indgået aftale med fagbevægelsens Ulandssekretariat om iværksættelse af et regionalt institut i Thailand,
- intensivering af indsatsen for at understøtte modtagerlandenes bestræbelser på at implementere de internationale konventioner på miljø- og naturressourceområdet,
- gennemførelse af en række virksomhedsstudier og projektvurderinger i tilknytning til virksomhed-til-virksomhed samarbejdet.

Af øvrige væsentlige initiativer kan nævnes, at der i 1999 blev ydet tilskud med henblik på en styrkelse af uddannelse og forskning på universiteter i både Thailand, Malaysia og Sydafrika i relation til miljøbistanden. Der er tale om en parallel indsats til initiativer, som blev iværksat i 1998 for en styrkelse af kapaciteten vedr. miljøbistand indenfor den danske universitetsverden.

Endvidere blev landeprogrammer for Malaysia for perioden 1999-2001 og Thailand for perioden 1998-2001 færdiggjort efter høringsprocesser blandt ressourcebasen og interessegrupperne i såvel modtagerlandene som Danmark.

Endvidere er der iværksat en række aktiviteter for at fremme synliggørelsen af miljøbistanden i både Danmark og modtagerlandene. Initiativerne omfatter bl.a. støtte til produktion af tv-programmer og tidsskrifter samt etablering af en hjemmeside for Danced miljøbistand til udviklingslandene¹⁰.

Statsrevisorerne afgav i 1999 en beretning om miljøstøtten til udviklingslande¹¹. Sammen med konklusionerne i de hidtidige evalueringer af miljøprojekter i Sydøstasien og Sydafrika¹² vil anbefalingerne heri blive anvendt til en fortsat styrkelse af indsatsen på en række områder, herunder program- og projektplanlægning og projektstyring bl.a. med henblik på at styrke sammenhængen i forhold til samarbejdslandenes egne initiativer på miljø- og energiområdet. Derudover vil de regionale indsatser blive søgt styrket i samarbejde med Danida, ligesom samarbejdslandenes muligheder for at implementere de *internationale konventioner* på miljø- og naturressourceområdet vil blive styrket. Endeligt vil der fortsat blive lagt øget vægt på information og afrapportering bl.a. ved udsendelse af en årlig samlet status for igangværende projekter.

Der blev i 1999 igangsat en tematisk evaluering af kapacitetsudviklingsprojekter i Sydafrika, der afsluttedes ved udgangen af februar 2000.

Der henvises i øvrigt til Danceds og Danidas fælles årsberetning for 1999, som udkommer inden sommeren 2000. Årsberetningen vil indeholde en nærmere beskrivelse og vurdering af de opnåede resultater i 1999.

6.5. Miljøbistand til Arktis¹³

Miljøbistanden til Arktis administreres i henhold til Danmarks tilslutning i 1991 til den Arktiske miljø-

10. Findes på adressen: www.mst.dk/danced

11. Beretning nr. 14/98.

12. Sector Evaluation of Capacity Development activities Targeting Urban Environment in Thailand and Malaysia (1998), Sector Evaluation of Demonstration and Pilot Projects Supporting Forest Protection in Thailand and Malaysia (1998), Evaluation of Danced Country Programmes in Thailand and Malaysia (1998) samt Evaluation of Danced Supported Capacity Development Projects in the Republic of South Africa (2000).

13. Konto 23.29.01.30.

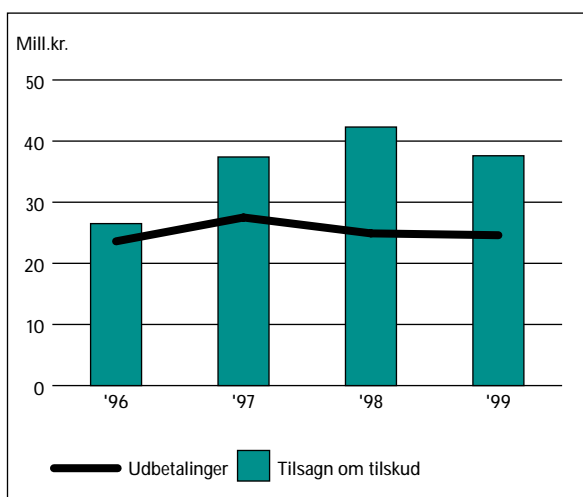
beskyttelsesstrategi (AEPS) samt delstrategien vedr. Arktis¹⁴. Indsatsen skal bidrage til at sikre

- naturbevarelse og bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne,
- en miljømæssig bæredygtig erhvervs- og samfundsudvikling samt
- overvågning, forebyggelse og begrænsning af forureningen af luft, vand og jord.

Ved administrationen af miljøbistanden bistås Miljøstyrelsen af Det Rådgivende Udvalg for Arktis, koordinationsudvalget for Arctic Monitoring and Assessment Program (AMAP) samt relevante myndigheder og organisationer.

Der er i 1999 givet tilsagn om tilskud til 51 projekter for et samlet beløb på 38 mill. kr., *jf. figur 11*. Der har været udbetalinger, herunder til tidligere igangsatte aktiviteter, for 25 mill. kr.

Figur 11.
Tilsagn og udgifter. Mill. kr. 1996-1999.

Indsatsen er opdelt i 4 delprogrammer:

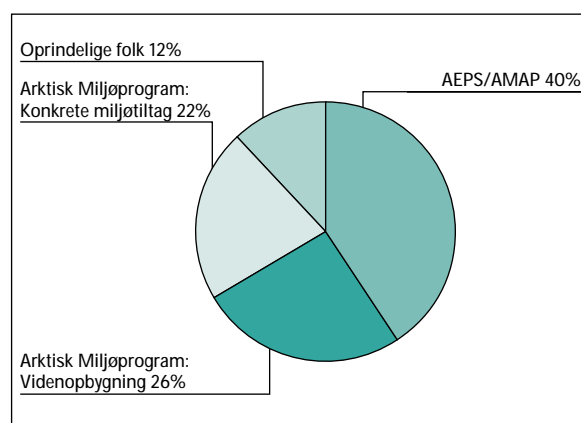
1. *AEPS/AMAP* omfatter aktiviteter vedrørende den arktiske miljøstrategi (AEPS), som er aftalt mellem de 8 arktiske lande. Det drejer sig hovedsageligt om den danske del af det arktiske monitoringsprogram (AMAP).
2. *Det Arktiske miljøprogram – videnopbygning* støtter projekter, der bidrager med dokumentation og ny viden af betydning for løsning af miljø-

problemer i arktiske samfund, især Grønland.

3. *Det Arktiske Miljøprogram* – konkrete miljøtiltag omfatter aktiviteter, som sigter på at forbedre og bevare det lokale miljø og fremme miljøbevidstheden i den danske del af Arktis.
4. *Støtte til oprindelige folk* anvendes primært til at inddrage de tre oprindelige folks organisationer (Same Rådet, ICC og RAIPON) i det arktiske miljøsamarbejde. Under delprogrammet afholdes udgifter til drift af De oprindelige Folks Sekretariat i København.

Ca. 40 pct. af bevillingen er i 1999 anvendt til det Arktiske monitoringsprogram AMAP, mens 47 pct. er anvendt til Det Arktiske Miljøprogram, *jf. figur 12*. De resterende midler er anvendt som støtte til de oprindelige folks organisationer. Der er ikke sket væsentlige strategiske ændringer i prioriteringen af indsatsområderne i forhold til året før. Der er dog en tendens til øget støtte til løsning af konkrete miljøproblemer i den danske del af Arktis.

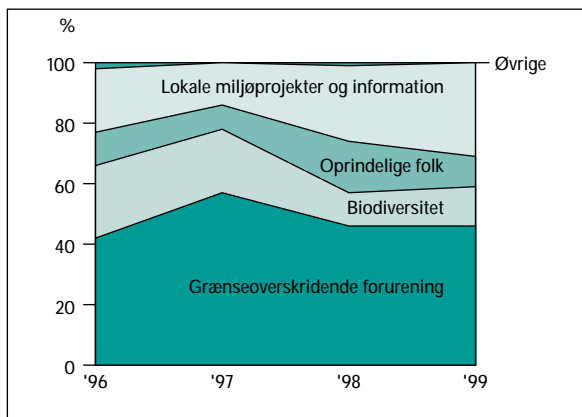
Figur 12.
Tilsagn fordelt på delprogrammer.
Procentvis fordeling. 1999.

Indsatsen omfatter et bredt spekter af områder, *jf. figur 13*.

14. Delstrategi vedr. indsats til beskyttelse af det arktiske miljø (1994).

Figur 13.
Tilsagn fordelt på indsatsområder.
Procentvis fordeling, 1996-1999.

Indsatsen mod den grænseoverskridende forurening er fortsat hjørnестenen i Arktisk Råds miljøindsats, og Miljøstyrelsens indsats har til formål at sikre, at Danmark lever op til sine internationale forpligtigelser i forbindelse med deltagelse i AMAP programmet. Projektporteføljen under Det Arktiske Miljøprogram vedrører vidensopbygning, information og lokal vidensformidling, biodiversitet og løsninger af konkrete problemer i relation til affald, drikkevand og energi. Resultaterne er bl.a. med til at styrke opbygningen af Grønlands Naturinstitut og styrke hjemmestyreadministratio-

nen i Grønland. Støtten til de oprindelige folk har resulteret i fortsat drift af de oprindelige folks sekretariat i København (IPS) og en styrkelse af især Raipon (de oprindelige folks organisation i Rusland).

Administrationen er baseret på et tæt internationalt samarbejde med de øvrige 8 arktiske lande, Grønlands hjemmestyre og den danske ressourcebase.

Indsatsen har skabt en række konkrete resultater inden for den brede vifte af aktiviteter, og er del af en langsigtet indsats for bæredygtig udvikling i især den danske del af Arktis. Aktiviteterne er således et vigtigt element i den fortsatte kapacitetsopbygning i Grønland

For en nærmere beskrivelse og vurdering af de gennemførte aktiviteter henvises til beretningen for 1999, som forventes udsendt medio 2000¹⁵. De støttede AMAP-projekter i AMAPs første fase har endvidere været underkastet et internationalt videnskabeligt review og er publiceret i et særnummer af tidsskriftet *The Science of the Total Environment*¹⁶.

Der er i 1999 iværksat en ekstern evaluering af støtten til de oprindelige folk, som forventes at foreligge ultimo 2000.

15. Jf. endvidere beretningen for perioden 1994-1997 samt for 1998.
16. Vol. 245/1-3 2000

bilag 1 • Resultatopgørelser m.v.

for det omkostningsdækkede og markedsstyrede område

Det omkostningsdækkede område

Resultatopgørelse for det omkostningsdækkede område. 1.000 kr. 1996-1999.

1.000 kr. (1999-niveau)	1996	1997	1998	1999
Omsætning	4.853	3.903	4.916	3.201
- Direkte udgifter	4.650	3.502	4.179	3.107
- Fordelte fællesudgifter ¹	655	2.087	2.706	1.151
Årets resultat	-453	-1.686	-1.969	-1.057

Resultatopgørelse for gebyrer. 1.000 kr. 1999.

Provenu (indtægt)		1.808
Direkte omkostninger	1.713	
Indirekte omkostninger	1.151	
Årets resultat		-1.057

Akkumuleret resultatopgørelse for gebyrer. 1.000 kr. 1999.

Resultat for 1996	44
Resultat for 1997	-1.593
Resultat for 1998	-1.921
Resultat for 1999	-1.057
Akkumuleret resultat	-4.527

Tilskudsfinansieret virksomhed²

Finansiering af tilskudsfinansierede aktiviteter. 1.000 kr. 1999.

EU- finansieret (Temacentret for Affald)	5.157
Københavns kommune (Temacentret for Affald)	2.846
EU-forskningsmidler	851

1. Fordelte fællesudgifter (overhead) udgøres af udgifter, som ikke kan henføres til konkrete udadrettede aktiviteter. Fællesudgifterne fordeles i forhold til årsværksforbruget, og udgør således et procentuelt omkostningstillæg til den pågældende ydelse svarende til de langsigtede gennemsnitsomkostninger.

2. Konto 23.21.01.97.

Indtægtsdækket virksomhed³

Omkostningsbaseret resultatopgørelse. 1.000 kr. 1999.

Indtægter	3.637
Direkte omkostninger	2.442
Driftsresultat før indirekte omkostninger	1.193
Indirekte omkostninger	1.004
Årets resultat	190

Udgiftsbaseret resultatopgørelse. 1.000 kr. 1999.

Indtægter	3.637
- udgifter (ekskl. anvendelse af overskud)	3.447
Årets driftsresultat	190
- forbrug af overskud fra tidligere år	0
Årets overskud	190

Akkumuleret resultatopgørelse. 1.000 kr. 1999.

Akkumuleret resultat ultimo forrige år	673
+ Årets resultat	190
- forbrug af overskud fra tidligere år (se note til afsnit 2.5.)	0
Akkumuleret resultat ultimo indeværende år	863

Driftssituation. 1.000 kr. 1999

Resultat for 1997	605
Resultat for 1998	-843
Resultat for 1999	190
Driftssituation	-48

Resultatopgørelse 1996-1999. 1.000 kr.

1.000 kr. (1999-niveau)	1996	1997	1998	1999
Omsætning	5.318	4.462	3.295	3.637
- Direkte udgifter	4.360	3.031	2.776	2.442
- Fordelte fællesudgifter	1.563	793	1.384	1.004
Årets resultat	-574	638	-864	190

3. Konto 23.21.01.90.

bilag **2**. Institutionsmål og
målopfyldelse 1999

1. Opfølgning på Århus-konventionen

Målsætningen var at implementere Århuskonventionen i dansk ret, således at Danmark kunne være blandt de første lande, der ratificerede konventionen ved udgangen af 1999.

Hovedmålet er ikke nået, men resultatet vurderes som delvist tilfredsstillende, idet lovforslaget er fremsat. Det forventes, at Danmark ratificerer konventionen i 2000.

Delmål 1.1:

Gennemførelse af offentlig konference om konventionens gennemførelse i første halvår af 1999. Konferencen blev gennemført den 8. september 1999. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 1.2:

Udarbejdelse af forslag til nye lovregler til fremsættelse i folketingssamlingen 1999/2000. Lovforslaget blev sendt i ekstern høring d. 2. november 1999 og fremsat d. 20. januar 2000. 1. behandling fandt sted d. 4. februar 2000. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 1.3:

Udarbejdelse af nye administrative regler og rutiner ultimo 1999. Udarbejdelse af nye regler og rutiner forventes gennemført i 2000. Delmålet er ikke opfyldt.

Delmål 1.4:

Udarbejdelse af en endelig afrapportering til ECE ultimo 1999. Ratificeringen forventes at ske senest 1. oktober 2000 og den endelige afrapportering umiddelbart efter. Delmålet vurderes ikke at være opfyldt.

Delmål 1.5:

Deltagelse i forberedelsen af den første partskonference ultimo 1999 og primo år 2000. Det første signatarmøde blev afholdt i april 1999 med dansk deltagelse. Der er fortsat ikke sat dato på det andet signatarmøde, men det forventes afholdt medio 2000. Delmålet vurderes at være opfyldt.

2. En styrket kemikalieindsats

Målsætningen var, at der skulle gennemføres en forstærket indsats mod miljøfarlige kemikalier. Indsatsen omfatter en række initiativer såvel nationalt som internationalt. Udover indsatsen vedr. de enkelte miljøfarlige kemikalier, skal der for kemiske stoffer generelt arbejdes på en kobling af kemikalieindsatsen med indsatsen på produkt- og affaldsområderne.

Det overordnede mål er nået, og resultatet er tilfredsstillende.

Delmål 2.1:

Primo 1999 offentliggørelse af en strategi for en styrket indsats på kemikalieområdet. Regeringens strategi blev offentliggjort januar 1999. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 2.2:

Rapport fra pesticidudvalget (Bichel-udvalget) 1. marts 1999. I marts 1999 blev Hovedudvalgsrapporten og 6 delrapporter offentliggjort. Rapporten blev drøftet ved Fore-

spørgselsdebat F 54 den 20. maj 1999. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 2.3:

Forberedelse af et godkendelsessystem for biocider og ændring af bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler ultimo 1999 med henblik på ikrafttræden primo 2000. Ændring af kemikalieloven er vedtaget den 6. april 2000. En revideret bekendtgørelse er under udarbejdelse og forventes at træde i kraft maj 2000. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 2.4:

Medio 1999 præsenteres et computer-program til identifikation af ikke-vurderede problemstoffer. De danske computerprogrammer er blevet præsenteret internationalt og bl.a. anvendt i nordisk regi i forbindelse med arbejdet med identifikation af farlige stoffer i forbindelse med internationalt konventionsarbejde. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 2.5:

Udkast til ny pesticidhandlingsplan foreligger ultimo 1999. Regeringens Pesticidhandlingsplan II er oversendt til Folketingets Miljø og Planlægningsudvalg, samt Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og offentliggjort i 2000. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 2.6:

Der skal igangsættes begrænsningsinitiativer for de særligt prioriterede stoffer, hvor der allerede er tilstrækkelig viden. For de øvrige særligt prioriterede stoffer skal der være igangsat vidensopbygningsaktiviteter i 1999. Initiativer og aktiviteter er iværksat for de prioriterede stoffer (26 stoffer/-grupper). Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 2.7:

Der udsendes opdateret liste over uønskede stoffer, dels på baggrund af nye klassificeringer og opdaterede data, dels på baggrund af status for anvendelsesbegrænsningsarbejdet for de særligt prioriterede stoffer. Indhentning af informationer til opdatering af listen – herunder især opdaterede mængdetal fra Produktregistret – har taget længere tid end forudsat. Med den ændrede tidsplan forventes den opdaterede liste sendt i offentlig høring maj 2000. Delmålet vurderes ikke at være opfyldt.

Delmål 2.8:

Ændring af kemikalieloven m.h.t. producent/leverandøransvar. Forslag til lovændring blev ikke fremsat. Der er i stedet for arbejdet videre med producenters/leverandørers medansvar for reglerne overholdelse i form af kontrolgebyr for udvalgte produktgrupper. Bestemmelser om kontrolgebyr indgår i den ændring af kemikalieloven, som blev vedtaget i Folketinget 6. april 2000. Delmålet vurderes at være delvis opfyldt.

Delmål 2.9:

Mulighederne for at koble metoder for risikovurdering af kemikalier med metoder for miljøvurdering af produkter er analyseret. Et forprojekt til videreudvikling af kemikaliedelen af livscyklusvurdering – herunder afklaring af muligheder for koordination og dataudveksling med metoder til risikovurdering – forventes igangsat snarest. Derudover blev

der i september 1999 afholdt en nordisk workshop om risikovurdering og livscyklusvurdering. Workshop-rapporten er i trykken, og den forventes at blive en vigtig reference i det nordiske arbejde for at integrere forskellige vurderingsprincipper. Forprojektet er igangsat. Delmålet vurderes at være opfyldt.

3. Affald 21

Målsætningen var at gennemføre Affald 21's delaktiviteter for 1999, der omfattede analyser af affaldsafgiften, revision af affaldsbekendtgørelsen, nye regler for elektroniske produkter og biler m.v.

Det overordnede mål er delvis nået. Resultatet for 1999 er kun delvis tilfredsstillende, idet affaldsbekendtgørelsen ikke, som forventet, er færdiggjort.

Delmål 3.1:

Affald 21 færdiggøres i forbindelse med Folketingets forespørgselsdebat. Affald 21 blev behandlet i Folketinget den 28. januar 1999. Der blev herefter foretaget mindre justeringer, hvorefter den endelige udgave af Affald 21 blev udsendt i maj 1999. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 3.2:

Der er gennemført en undersøgelse af virkningerne af affaldsafgiftsforhøjelsen pr. 1. januar 1997. Undersøgelsen er afsluttet med en anbefaling om, at datagrundlaget for beregning af afgiften forbedres. Undersøgelsens empiriske grundlag var for begrænset til, at der kan siges noget generelt om affaldsafgiftens virkning. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 3.3:

Der er gennemført en vurdering af indførelse af affaldsafgift på farligt affald. Miljøstyrelsen og Skatteministeriet har nedsat en gruppe, som i øjeblikket forbereder en revision af affaldsafgiften. Der er under Rådet for Renere Produkter givet tilskud til en ex post analyse af afgift på farligt affald. Projektet forventes afsluttet maj 2000. Delmålet vurderes ikke at være opfyldt.

Delmål 3.4:

Der er sket en udbygning af kravene til indberetning af affaldsdata på et mere detaljeret niveau (herunder ændring af affaldsbekendtgørelsen). Kravene til indberetning af affaldsdata er udbygget i den ændring af affaldsbekendtgørelsen, som blev sendt i høring i juli 1999. Bekendtgørelsen forventes udstedt i medio 2000. Delmålet vurderes ikke at være opfyldt.

Delmål 3.5:

Der er indført krav om indsamling af papir ved henteordninger fra husholdninger fra 2000 via ændring af affaldsbekendtgørelsen. Kravet om indsamling af papir er indarbejdet i det endelige udkast til affaldsbekendtgørelsen, som forventes udstedt i medio 2000. Delmålet vurderes ikke at være opfyldt.

Delmål 3.6:

Der er udsendt en vejledning til kommunerne om indsam-

ling af papir og pap fra erhverv, herunder indskærpelse af kommunernes ansvar for at øge affaldssortering. Udkast til vejledningen er udarbejdet. Udsendelsen afventer udstedelsen af affaldsbekendtgørelsen. Delmålet vurderes ikke at være opfyldt.

Delmål 3.7:

Det er – sammen med By- og Boligministeriet – undersøgt, om der skal indføres krav til anvendelse af miljørigtig projektering. Såfremt det viser sig muligt, vil kravet om tvungen anvendelse af miljørigtig projektering blive implementeret i 1999. Der er sammen med By- og Boligministeriet udarbejdet et idékatalog over mulig gennemførelse af krav til anvendelse af miljørigtig projektering. By- og Boligministeriet har herefter besluttet ikke at indføre krav om tvungen miljørigtig projektering. Der foretages derfor ikke yderligere. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 3.8:

Der er udstedt en bekendtgørelse om håndtering af kasserede biler med krav om udsortering med henblik på genanvendelse og miljømæssig forsvarlig bortskaffelse samt certificering af behandlingsvirksomheder. Lovgrundlaget i form af ændring af miljøbeskyttelsesloven samt udarbejdelsen af lov om miljøbidrag og godtgørelse i forbindelse med ophugning og skrotning af biler er vedtaget. Bekendtgørelsen om håndtering af kasserede biler har været i offentlig høring og den er udstedt den 29. november 1999. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 3.9:

Der er udstedt en bekendtgørelse om håndtering af affald i form af elektriske og elektroniske produkter. Bekendtgørelsen er udstedt den 22. december 1998. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 3.10:

Der er etableret en hjemmeside om affald. Der er etableret en sektion om affald på Miljøstyrelsens hjemmeside. Sektionen opdateres løbende. Delmålet vurderes at være opfyldt.

4. Jordforurening

Målsætningen var at lov om jordforurening skulle være vedtaget i Folketinget, og de tilhørende vejledninger udarbejdet og sendt i ekstern høring ultimo 1999.

Det overordnede mål er delvis nået. Resultatet er delvis tilfredsstillende, idet loven er vedtaget, men de tilhørende vejledninger er ikke på plads endnu.

Delmål 4.1:

Primo 1999 er lovforslag om forurennet jord fremsat i Folketinget. Lovforslaget blev fremsat den 10. februar og vedtaget den 28. maj 1999. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 4.2:

Ultimo 1999 er udkast til vejledninger om kortlægning af jordforurening og om rådgivning af beboere i let forurenede områder færdigt udarbejdet og sendt i ekstern høring. Vejledningerne udarbejdes som opfølgning på Jordforure-

ningsloven. Tidligere udkast til vejledninger er revideret på baggrund af Folketingets drøftelser og de indkomne høringsvar. Reviderede udkast til vejledninger er sendt i høring primo 2000. Delmålet vurderes ikke at være opfyldt.

5. IPPC

Målsætningen var, at der skulle gennemføres visse ændringer i Miljøbeskyttelsesloven og godkendelsesbekendtgørelsen med henblik på implementering af IPPC-direktivet vedr. indførelse af en fælleseuropæisk miljøgodkendelsesordning.

Det overordnede mål er nået, og resultatet er tilfredsstillende.

Delmål 5.1:

Primo 1999 er udkast til ændring af miljøbeskyttelsesloven færdigt til fremsættelse i Folketinget. Lovforslaget blev vedtaget den 2. juni 1999. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 5.2:

Ultimo 1999 kan lov og bekendtgørelse træde i kraft. Bekendtgørelsen trådte i kraft 3. november 1999. Delmålet vurderes at være opfyldt.

6. Styrkelse af den produktorienterede miljøindsats

Målsætningen var at bidrage til at reducere miljøbelastningen fra produkter ved at styrke udvikling, efterspørgsel og afsætning af renere produkter i overensstemmelse med miljø- og energiministerens redegørelse om den produktorienterede indsats fra februar 1998 ved i 1999 at igangsætte et tilskudsprogram for renere produkter, understøtte arbejdet i tre produktpaneler og fremme indkøb af renere produkter bl. a. via en informationsstrategi.

Det overordnede mål er nået og resultatet er tilfredsstillende.

Delmål 6.1:

I forbindelse med iværksættelsen af den nye tilskudsordning for renere produkter er to standardordninger for henholdsvis miljømærker og miljøkompetence igangsat medio 1999, og der er gennemført en informationskampagne vedrørende den samlede tilskudsordning. De to standardordninger er offentliggjort primo september 1999. I forbindelse med offentliggørelsen er der gennemført en informationskampagne for de to ordninger. Alle delordninger fremgår derudover af Miljøstyrelsens hjemmeside, og der er udarbejdet en pjece, der beskriver opbygningen af programmet m.v. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 6.2:

Ultimo 1999 er udkast til en samlet informationsstrategi på produktområdet sendt i høring blandt relevante aktører. Arbejdet med udarbejdelse af en samlet informationsstrategi på produktområdet støttes af flere udredningsprojekter vedrørende informationsformidling i relation til bl.a. forbrugere og andre aktører i varekæden samt et projekt under Nordisk Ministerråd. Projekterne forventes afsluttet i foråret 2000. Med udgangspunkt i de foreløbige resultater udar-

bejdes et udkast til samlet informationsstrategi som sendes i ekstern høring i 2000. Arbejdet med informationsstrategien bliver mere langvarigt end forudsat. Delmålet vurderes ikke at være opfyldt.

Delmål 6.3:

Der er vedtaget handlingsplaner for i alt 3 produktpaneler. Der er i juni 1999 vedtaget handlingsplaner for de 3 produktpaneler, der blev igangsat ved årsskiftet 98/99 (tekstiler, godstransport og elektronikprodukter). Handlingsplanerne præsenteredes i august i nyhedsbrevet Renere Teknologi. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 6.4:

Der er offentliggjort yderligere 24 nye indkøbsvejledninger for indkøbere. Der er i 1999 udsendt 16 miljøvejledninger til de offentlige indkøbere. I starten af 2000 udsendes yderligere 7 vejledninger. Der vil således medio 2000 være udsendt ca. 50 miljøvejledninger. Delmålet vurderes ikke at være opfyldt.

Delmål 6.5:

Der er foretaget en konkretisering af rammeaftalen mellem amter og kommuner om miljø- og energihensyn ved indkøb i kommuner og amter med hensyn til mål, indikatorer samt rapporteringsforpligtelser. Samtlige de i målsætningen nævnte aktiviteter er gennemført: Der er gennemført et forprojekt, som skal tilvejebringe en oversigt over mulige indikatorer til opgørelse af grønne indkøb og en foreløbig vurdering af deres brugbarhed. Der er igangsat et hovedprojekt om dokumentation af miljø- og energibevidst indkøb i det offentlige. Der er udgivet en samlet informationspjece om værktøjer til brug for offentlige indkøbere "Indkøberens genveje til et bedre miljø". Endelig er der udarbejdet en af-rapportering fra den Koordinationsgruppe, der er nedsat i henhold til aftalen mellem miljø- og energiministeren og de kommunale organisationer samt Københavns- og Frederiksberg Kommuner. Afrapporteringen indeholder forslag til konkretisering af rammeaftalen og forslag til mål for den samlede fremdrift for 2000 og 2001 og indsatsområder for konkrete produktområder. Afrapporteringen er for tiden på vej gennem behandling i aftaleparternes politiske organer, hvorefter afrapporteringen offentliggøres. Delmålet vurderes at være opfyldt.

7. Overvågning og rapportering

Målsætningen var at forbedre rapportering af miljøinformation til internationale konventioner og organisationer, herunder især EU, at færdiggøre elementer i det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljøet 1998-2003, samt at sikre en optimal drift af dette overvågningsprogram.

Det overordnede mål er nået, og resultatet er tilfredsstillende.

Delmål 7.1:

Primo 1999 er der udarbejdet oversigter over nationale og internationale overvågnings- og rapporteringsforpligtelser samt over den eksisterende nationale overvågning af natur og miljø. Oversigter over nationale og internationale overvågnings- og rapporteringsforpligtelser samt over den eksis-

sterende nationale overvågning af natur og miljø er udarbejdet. De vil blive indlagt i en database i løbet af foråret 2000. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 7.2:

En hydrodynamisk model med tilhørende målebøjer er funktionsklar. Modelberegningerne for 1998 er gennemført, og der foreligger udkast til rapporter om modeletableringen og de gennemførte beregninger. Hjemmesiden med adgang til modeldata er etableret. 2 af 4 målebøjer leverer data. De sidste 2 bøjer er forsinket dels pga. tekniske vanskeligheder med målesonderne, og dels fordi der var vanskeligheder forbundet med etablering af en bøjle i svensk farvand. Delmålet vurderes delvis at være opfyldt.

Delmål 7.3:

Medio 1999 foreligger en opgørelse over samtlige rapporteringsforpligtelser, samt et forslag til hvorledes disse imødekommes. Opgørelse over samtlige rapporteringsforpligtelser er udarbejdet, og det er besluttet at de samles i en database. Arbejdet med at designe denne er påbegyndt i slutningen af 1999. Der er for områderne Luftkvalitet, Luftemissioner, Marin, Punktkilder: Vand, Punktkilder: Land og grundvand udarbejdet statusnotater, der sammenfatter, hvilke rapporteringsforpligtelser Danmark har, og hvorledes de imødekommes. Overblikket vil blive udbygget i løbet af år 2000 ved at følge årets rapporteringer. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 7.4:

Ultimo 1999 foreligger afrapportering af det nationale overvågningsprogram for vandmiljøet for 1998 i henhold til rapporteringsproceduren. Vandmiljø-99 udkom den 1. december 1999. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 7.5:

Der er foretaget afrapportering i forhold til EU-direktiver, herunder direktiv om rapportering på vandområdet samt diverse konventioner. Rapportering af vanddata til kommissionen var rettidig. Drikkevandsdata for 1998 er endnu ikke færdigbehandlet. Det samme gælder grundvandsdata for et enkelt amt. De manglende data forventes eftersendt i 2000. Danmark kunne på enkelte punkter ikke leve op til rapporteringsforpligtelserne i følgende direktiver: "Udledning af farlige stoffer til vandmiljøet" (76/464/EØF), "Fiskevandsdirektivet" (78/659/EØF) og "Skaldyrsdirektivet" (79/923/EØF). Manglerne vurderes at være mindre væsentlige. Rapporteringen til OSPAR er hovedsageligt foretaget, dog blev tidsfristen overskredet. Rapporteringen til HELCOM var rettidig. Delmålet vurderes delvis at være opfyldt.

Delmål 7.6:

Der er gennemført præstationsprøvninger for forskellige stoffer i henhold til planerne i det nationale overvågningsprogram for vandmiljøet (NOVA). Miljøstyrelsens plan for præstationsprøvninger i 1999 omfattede både analyser der i forvejen var indkørt på landets miljølaboratorier og nye analyser (nye stoffer og/eller nye prøvetyper). Præstationsprøvninger afholdes mhp. forbedring af analysekvaliteten i

miljølaboratorierne. Af praktiske grunde blev antallet af prøvninger i 1999 reduceret til at omfatte ca. 3/4 af de planlagte prøvninger. Delmålet vurderes at være opfyldt.

8. Ministerbetjening

Målsætningen var at bidrage til en hurtig besvarelse af ministerhenvendelser og betjening af ministeren i øvrigt på et højt kvalitetsniveau. Sagerne skulle være departementet i hænde således, at besvarelse inden for de generelle besvarelsesfrister var mulig. Det relevante målepunkt for dette tidspunkt er datoen for oversendelse fra Miljøstyrelsen til departementet. Som en del af målet vil der derfor, ud over fristen for levering af sagen til direktionen, på forhånd blive fastsat en oversendelsesdato¹.

Det overordnede mål er ikke nået. Den manglende målopfyldelse skyldes bl.a. udskiftning af medarbejdere og vakancer i direktionssekretariatet. Den manglende målopfyldelse er ikke tilfredsstillende, og der arbejdes videre med målet i 2000.

Delmål 8.1:

90 pct. af ministersagerne skal være afsendt fra Miljøstyrelsen senest på den fastsatte oversendelsesdato. Der har i 1999 været registreret ca. 900 ministersager. En række af disse er efterfølgende blevet til besvarelser på ministerens vegne. Ca. 60 pct. af sagerne er oversendt inden for den fastsatte oversendelsesdato. De resterende 40 pct. er oversendt efter oversendelsesdatoen. Blandt de "for sent" oversendte er en stor del oversendt 1-3 dage efter tidsfristen og kun ganske få er oversendt meget sent i forhold til det fastsatte tidspunkt. Delmålet vurderes delvis at være opfyldt.

Delmål 8.2:

Med henblik på at vurdere sammenhængen mellem graden af målopfyldelse og kvaliteten, etableres og afprøves et simpelt kvalitetsmålesystem. Kvaliteten måles på sagerne som de forelægges for direktionssekretariatet. Kvalitetsmålesystemet er stadig under afprøvning. Status på systemet foretages i 2000. Delmålet vurderes ikke at være opfyldt.

Delmål 8.3:

Registreringssystemet af ind- og udgående sager fra Miljøstyrelsen forbedres og udbygges, og der foretages kvartalsvis opgørelse af graden af målopfyldelse. Der er ikke arbejdet videre med selve registreringssystemet og de kvartalsvise opgørelser pga. ressourcemangel. Arbejdet med registreringssystemet genoptages i 2000. Delmålet vurderes ikke at være opfyldt.

9. Sagsbehandlingstider i forhold til borgere og virksomheder m.v.

Målsætningen var at der sker en løbende opfølgning på udmeldingerne om sagsbehandlingstider og at skabe et øget fokus på sagsbehandlingstiderne også for sager, der ikke er omfattet af udmeldingerne.

1. Ved fastsættelsen af oversendelsesdatoen vil følgende generelle frister som hovedregel blive lagt til grund: Skriftlige § 20-spørgsmål 6 dage; alm.del-spørgsmål 4 uger; "kollegahenvendelser" 10 dage; andre henvendelser 4 uger.

Det overordnede mål er kun delvis nået, men resultatet er delvis tilfredsstillende, fordi de udmeldte sagsbehandlingstider er opfyldt for tilskudssagerne. Det forventes, at en omlægning af journaliseringen vil give et bedre resultat i 2000.

Delmål 9.1:

Sagsbehandlingstiderne for sager, der modtages fra og med 1. januar 1998, vil, opgjort kvartalsvis, i mindst 95 pct. af sagerne ligge indenfor de udmeldte tidsfrister, jf. herudover øvrige forudsætninger for de udmeldte sagsbehandlingstider. Der er i 1999 indkommet 621 godkendelses- og klagesager. Heraf var 431 sager, svarende til 69 pct. af sagerne, pr. 1. april 2000 afgjort indenfor tidsfristen. På tilskudsområdet er i 1999 indkommet 1.107 ansøgninger. Heraf var 1.069 ansøgninger, svarende til 97 pct., pr. 1. april 2000 afgjort indenfor tidsfristen. Delmålet vurderes at være delvis opfyldt.

Delmål 9.2:

Kvartalsvis forelæggelse for direktionen af status for sagsbehandlingstiderne efter forudgående kommentering i kontorerne. Opgørelsen af sagsbehandlingstiderne har ikke været forelagt direktionen. Problemerne imødegås gennem en omlægning af journaliseringen i styrelsen, som forventes afsluttet maj 2000. Delmålet vurderes ikke at være opfyldt.

Delmål 9.3:

Optimering af sagsbeskrivelserne i journalssystemet "Scan-Jour" med henblik på at forbedre opgørelsen af sagsbehandlingstiderne. Løbende foretaget. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 9.4:

Undersøge muligheden for at udarbejde frister for et større antal sager, f.eks. hele området for kommunikation mellem offentlige myndigheder. Sagsområderne blev justeret/udvidet i forbindelse med virksomhedsregnskab 1998. Der er ikke taget yderligere skridt til fastsættelse af målsætninger. Delmålet vurderes ikke at være opfyldt.

Delmål 9.5:

Undersøge muligheden for at forbedre den elektronisk opgørelse af sagsbehandlingstiderne, idet målet er en fuldstændig elektronisk opgørelse af sagsbehandlingstiderne indenfor de ønskede områder. Visse programforbedringer er foretaget, men målet er endnu ikke nået. Det største problem har været at få tilpasset Miljøstyrelsens software. Det er endnu ikke lykkedes at etablere en elektronisk opgørelse af sagsbehandlingstiderne. Målet forventes nået i løbet af første halvår 2000. Delmålet vurderes ikke at være opfyldt.

10. Implementering af projekt elektronisk arbejdsplads

Målsætningen var at få sat gang i Projekt Elektronisk Arbejdsplads i yderligere 2-4 kontorer, når et pilotprojekt i eet kontor var afviklet og evalueret. Projekt Elektronisk Arbejdsplads er et dokumenthåndteringssystem med skanning, elektronisk arkiv og sagsbehandlerværktøj.

Det overordnede mål er ikke nået. Resultatet er delvis til-

fredsstillende, fordi man har gennemført og evalueret det planlagte pilotprojekt.

Delmål 10.1:

I løbet af 1. kvartal 1999 er indskanning af indgående post sat i drift. Indskanning sker på grund af softwareproblemer alene for et kontor i styrelsen. Indskanningen forventes udbredt i styrelsen fra april 2000 og fuldstændigt udbredt august 2000. Delmålet vurderes ikke at være opfyldt.

Delmål 10.2:

Et pilotprojekt er afviklet og evalueret i løbet af 1. halvår 1999. Pilotprojektet blev opdelt i to faser, som er gennemført henholdsvis 1. og 2. halvår 1999. Det samlede pilotprojekt blev evalueret november 1999. Delmålet vurderes at være opfyldt, men senere end forventet.

Delmål 10.3:

I løbet af 1999 er implementeringen af PEA påbegyndt i yderligere 2-4 kontorer. Implementeringen blev ikke påbegyndt grundet udstrækningen af pilotprojektet. Strategien for udbredelse af PEA blev revideret ultimo 1999. Strategien er p.t. udbredelse til særligt relevante dele af medarbejderne. Udbredelse til umiddelbart relevante målgrupper forventes gennemført i løbet af 2000. Delmålet vurderes ikke at være opfyldt.

11. Implementering af miljøintegration i EU og i øvrigt internationalt arbejde

Målsætningen var at sikre gennemslag for princippet om at integrere miljøhensyn i sektorpolitikker i EU, i det nordiske samarbejde, i Østersø-samarbejdet og i det globale miljø-samarbejde med henblik på at følge op på Amsterdam-traktatens målsætning og styrke indsatsen for en bæredygtig udvikling. I den forbindelse skal det sikres, at miljøinteresser og -synspunkter fuldt ud gøres gældende i forbindelse med forhandlingerne om Agenda 2000.

Det vurderes, at det overordnede mål er delvis nået, men da der i sagens natur er tale om en proces, der påvirkes på langt sigt, er resultatet tilfredsstillende.

Delmål 11.1:

Der sker en konkretisering af EU-rådsrapporter om integration af miljøhensyn i landbrug, transport og energi, således at de indeholder miljømæssige mål, midler og tidsfrister, og at rapporterne fra rådene indre marked, industri og udvikling ligeledes bliver konkrete og handlingsorienterede. I efteråret 1999 blev der vedtaget miljøintegrationsstrategier i ministerråd for transport, energi og landbrug. Tre andre ministerråd for indre marked, industri og udvikling har fremlagt strategirapporter til udarbejdelse i løbet af 2000-2001. Yderligere tre ministerråd; fiskeri, ECOFIN og almindelige anliggender skal i 2000 begynde arbejdet med indledende rapporter. Det er herefter en betydelig opgave for Danmark for at overvåge og påvirke strategiernes omsætning i praksis. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 11.2:

Bidraget til at EU's "Global Assessment" fører til, at der som mål for det videre arbejde med bæredygtig udvikling

defineres klare miljømålsætninger. Global Assessment (GA) blev oversendt til Rådet i november 1999 og præsenteret af kommissæren på rådsmødet i december. Der skal udarbejdes et 6. Miljøhandlingsprogram, som skal indeholde overordnede målsætninger og kvantificerbare mål til at styre udviklingen. GA er på dagsordenen i marts 2000. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 11.3:

Styrelsen følger EU politikken i øvrigt, herunder på områderne økonomi og finans, handel, indre marked og fiskeri, og på disse områder udnytter mulighederne i det danske beslutningssystem med henblik på at sikre, at der ikke vedtages retsakter med et lavere beskyttelsesniveau end det danske. I samarbejde med Udenrigsministeriet er der ydet en aktiv indsats i "handelspolitisk specialudvalg" og over for "133-komiteen" samt i WTO-forhandlingerne. Særligt efter den 3. WTO-ministerkonference i Seattle i december 1999 fremstår de miljø-politiske prioriteringer som en integreret del af EU's fremtidige forhandlingsmandat. Delmålet vurderes delvis at være opfyldt.

Delmål 11.4:

Danske miljøsynspunkter gøres i fuldt omfang gældende i vedtagelserne om udvidelsen, landbrugsreformen og revisionen af strukturfondene. I forbindelse med udvidelsen skal der ydes maksimal finansiel støtte til miljøformål, og eventuelle overgangsordninger på miljøområdet skal være så korte som muligt. I forbindelse med vedtagelsen af landbrugsreformen skal danske krav om cross-compliance og våde enge tilgodeses. I forbindelse med strukturfondene skal det sikres, at der ikke uddeles støtte uden gennemførelse af miljøkonsekvensvurderinger. Forhandlingerne om størrelsen af førtiltrædelsesbistanden resulterede i, at Danmark ikke fik opbakning til at forøge størrelsen af den samlede bistandspulje. Tiltrædelsesforhandlingerne blev formelt åbnet i december 1999. For landbrugsreformen er der opnået resultater i form af krav om obligatoriske miljøbestemmelser knyttet til de direkte støtteordninger. For strukturfondsreformen er der også opnået resultater derved, at samtlige programmer skal indeholde en forhåndsvurdering af miljøkonsekvenserne. Delmålet vurderes delvis at være opfyldt.

Delmål 11.5:

Integrationstankegangen, herunder opstilling af miljømæssige mål, midler og tidsplaner vinder også indpas i de regionale samarbejdsfora, Østersø-samarbejdet, Barentssamarbejdet og det arktiske samarbejde. Der har i 1999 været ydet en indsats for integration af Baltisk Agenda 21, HEL-COM-samarbejdet, Barentssamarbejdet og den sektorintegrerede miljøindsats i Østersøregionen. I Baltiske Agenda 21 er der opstillet indikatorer for en bæredygtig udvikling inden for sektorerne: energi, industri, landbrug, fiskeri, skovbrug, transport og turisme. Det overvejes at gøre HEL-COM til en bæredygtighedskommission for Østersøregionen. Det er besluttet at lave en lokal Agenda 21 for Barentshavet. I den sektor-integrerede miljøindsats er der opstillet en første generation af indikatorer til måling af programmernes miljømæssige betydning. Delmålet vurderes at være opfyldt.

Delmål 11.6:

Der i EU regi opstilles indikatorer for integration på udvalgte områder. Headline-indikatorer blev fremlagt på Det Europæiske Råds møde i december 1999. Et første udkast for landbrug og energi forventes i 2000. Delmålet vurderes delvis at være opfyldt.

bilag **3**. Personale, organisation,
grønt regnskab

Personale fordelt på kategorier og køn. Antal personer 1999.

Personalkategori	K	M	I alt
Chefer (lønramme 37-39)	8	17	25
Konsulenter (35-36)	4	18	22
Fuldmægtige	55	38	93
AC-teknikere ¹	77	83	160
Kontomedarbejdere	115	9	124
Puljejobs	3	1	4
Studertermedhjælp	1	5	6
Øvrige	2	6	8
Alle grupper	265	177	442

Personale fordelt på kategorier og køn. Pct. fordeling, 1996-1999.

Personalkategori	ultimo 1996	ultimo 1997	ultimo 1998			ultimo 1999		
	I alt	I alt	I alt	K	M	I alt	K	M
Chefer (lønramme 37-39)	6	6	6	27	73	6	32	68
Konsulenter (35-36)	4	4	4	24	76	5	18	82
Fuldmægtige	25	23	23	59	41	21	59	41
AC-teknikere	33	35	36	42	58	36	48	52
Kontomedarbejdere	28	28	28	94	6	28	93	7
Øvrige, inkl. puljejob og studenter	4	4	3	46	54	4	25	75
Alle grupper	100	100	100	59	41	100	60	40

Personale fordelt efter alder. Antal og pct. 1999.

	ultimo 1999	
	Antal	%
20-29	46	10
30-39	157	35
40-49	127	29
50-59	96	22
60-	16	4
I alt	442	100

Merarbejde. Timer 1996-1999

Antal timer (incl. tillæg)	1996	1997	1998	1999
Honoreret	17.772	14.099	16.002	13.701
Sendt til afspadsering	7.774	12.341	20.522	11.436
I alt	25.546	26.440	36.524	25.137
- heraf rejsetid	7.298	7.805	14.840	10.616
Merarb. pr. AC-årsværk	106	106	140	105

1. Ingeniører, cand.scient.'er, agronomer, farmaceuter, dyrlæger m.m.

Overarbejde. Timer 1996-1999.

Antal timer (incl. tillæg)	1996	1997	1998	1999
I alt (kun vederlagt overarbejde)	1.701	3.740	2.175	1.940
Overarbejde pr. kontomedarb. og øvrige årsværk	12	28	16	14

Efteruddannelse. Antal og udgifter 1996-1999.

Antal timer (incl. tillæg)	1996	1997	1998	1999
Antal kurser	884	901	692	708
Antal medarbejdere på kursus	313	343	336	333
Samlede direkte udgifter til efteruddannelse (mio. kr.)	2,9	3,2	3,2	3,4
Antal ansatte	423	462	470	442
Udgifter pr. ansat (kr.)	6.860	6.930	6.810	7.690

Grønt regnskab

Energiforbrug. 1996-1999.

Energiforbrug	1996	1997	1998	1999
<i>Energiforbrug, MWh – målt</i>				
Fjernvarme	557	467	484	457
El, hovedbygning	391	379	378	285 ²
El, satellitbygninger			211	404
<i>Energiforbrug, MWh – korrigeret</i>				
Fjernvarme	515	424	484	496
<i>Nøgletal(kWh/m²)</i>				
Fjernvarme, korrigeret	76	63	71	73
El	57	56	56	42
<i>Forbrugsudv. – indeks 1993 (%)</i>				
Fjernvarme	77	73	82	73
El, hovedbygning	89	86	86	64

Vandforbrug. 1996-1999.

Vandforbrug ³	1996	1997	1998	1999
Vandforbrug, m ³	2550	3100	1768	1663
Nøgletal, (m ³ /ansat)	9	10	7	6
Forbrugsudv. – indeks 1993 (%)	103	125	71	67

2. Ultimo 1998 blev styrelsen EDB-maskinstue flyttet fra hovedbygningen til en satellit-bygning, og en væsentlig del af el-forbruget flyttede med.

3. Vandforbruget er opgjort for de bygninger, hvor der p.t. er opsat målere.

Papirforbrug. 1996-1999.

<i>Papirforbrug</i>	1996	1997	1998	1999
Forbrug, antal ark (1000) ⁴	8.200	8.670	10.769	6.875
Nøgletal, ark/ansat	18.222	18.847	24.364	16.250
% genbrugspapir	100	100	75	100
Forbrugsudvikling – indeks 1993 ⁵	-	71	110	75
Forbrug, internt trykkeri, antal ark (1000)	-	4700	3900	2.676

Affaldsmængder. 1997-1999.

<i>Affaldsfraktioner (ton)</i>	1997	1998	1999
Papir	34,30	36,29	36,28
Pap	2,64	4,88	5,52
Blandet pap & papir	14,82	4,75	11,03
Glas	0,23	0,24	06,7
Elektronisk affald	0,39	0,23	-
Andet affald	33,29	31,11	40,27

4. Papirforbruget er incl. forbrug i Miljøstyrelsens interne trykkeri.

5. Excl. forbrug i Miljøstyrelsens interne trykkeri. Indeks for 1996 er ikke beregnet, da forbruget til trykkeriet ikke kan opgøres separat.

bilag **4** • Regnskaber for tilskud
og miljøbistand

23.22. Jordforurening

23.22.05. Afhjælpende foranstaltninger, affaldsdepotlov (Reservationsbevilling)

Tilskudsregnskab

(Mill. kr.)	1999					2000		
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Udgifter	0,2	-	0,0	0,0	0,2	-	-	-

Af kontoen er afholdt udgifter til overdragelse af ejendomme til amter og kommuner i forbindelse med uddelegering af affaldsdepotområdet.

Uddelegeringen er nu afsluttet, og restbeløbet videreføres ikke.

23.22.06. Afhjælpende foranstaltninger, værditabslov (tekstanm. 1, 52 og 53) (Reservationsbevilling)

Tilskudsregnskab

(Mill. kr.)	1999					2000		
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	-0,4	37,0	35,9 ¹	1,1	0,8	81,9	0,8	35,2
Udbetalinger	103,2	32,0	53,0	-21,0	82,2		82,2	25,2
Indtægter	-	0,0	0,1	-0,1	-			1,0

Mindreforbruget på 1,1 mill. kr. skyldes, at det er nødvendigt løbende at reservere et beløb til dækning af udgifterne til eventuel tilbagebetaling af egenbetalingen, idet der skal ske tilbagebetaling af egenbetaling incl. renter, hvis en ejendom efter endt oprydning stadig er forurenet i et sådant omfang, at en registrering som affaldsdepot er påkrævet, samt at det resterende beløb ikke kunne disponeres, da første ansøgning på ventelisten var på 0,9 mill. kr.

Merforbruget på 21,0 mill. kr. i forhold til årets bevilling er en følge af, at et stigende antal projekter er afsluttet.

Aktivitetsoversigt²

Mill. kr. (løbende priser)	1996	1997	1998	1999		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Antal ansøgte tilsagn	113	103	121	50	230	180
2. Antal afgivne tilsagn ³	61	103	78	35	61	26
3. Behovsdækning (dvs. (2) i % af (1))	54	100	65	70	27	43
4. Gnsnt. tilsagnsbeløb (dvs. (5):(2))	0,8	1,0	0,9	0,9	1,0	0,1
5. Tilsagn i alt (mill. kr.)	45,1	110,5	67,4	30,8	60,5	29,7

1. Herudover er afgivet tilsagn for yderligere 24,6 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, der er afsluttet i 1999.

2. Det bemærkes, at det samlede disponerede tilsagnsbeløb i aktivitetsoversigterne indeholder gendisponering af mindreforbrug vedr. afsluttede projekter, men ikke disponering vedr. lån til egenbetaling, og derved adskiller sig fra opgørelsen i tilskudsregnskabet, jf. i øvrigt noten hertil.

3. Antal afgivne tilsagn omfatter såvel undersøgelses- som oprydningssager. I de fleste tilfælde omfatter et tilsagn begge elementer, men optælles kun som ét tilsagn.

Tilsagn fordelt på indsatsområder

	1996	1997	1998	1999
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>
1. Undersøgelser	7,5	8,0	6,5	7,2
2. Oprydninger	37,3	101,8	60,9	53,3
3. Lån m.v.	0,3	0,7	2,1	0,7
I alt	45,1	110,5	67,4	60,5

23.22.08. Teknologipulje (tekstanm. 1 og 52) (Reservationsbevilling)

Tilskudsregnskab

<i>(Mill. kr.)</i>	1999						2000	
	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>	<i>Forbrug</i>	<i>Resultat</i>	<i>Beholdning ultimo</i>	<i>Udestående tilsagn ultimo</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>
Tilsagn	0,0	16,0	16,0	0,0	0,0	23,5	0,0	15,0
Udgifter	31,4	14,2	20,4	-6,2	25,2	-	25,2	13,4

Merforbruget på 6,2 mill. kr. i forhold til årets bevilling er en følge af, at et stigende antal projekter er afsluttet.

Aktivitetsoversigt⁴

	1996	1997	1998	1999		
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Budget</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Diff.</i>
1. Antal nye tilsagn	1	17	22	20	26	6
2. Tilskud i alt (mill. kr.)	0,3	22,3	18,2	15,0	16,0	1,0
3. Gnsnt. tilskudsbeløb (dvs. (2):(1))	0,3	1,3	0,8	0,8	0,7	-0,1

Tilsagn fordelt på aktiviteter

	1996	1997	1998	1999
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>
1. Udredningsprojekter	-	4,2	5,0	6,4
2. Feltprojekter	0,2	16,6	12,2	9,2
3. Andet	0,1	1,5	1,0	0,4
I alt	0,3	22,3	18,2	16,0

4. Der er sket en korrektion for antallet af tilskud til nye projekter for 1996, 1997 og 1998, således at der alene medtages nye projekter, mens merbevillinger til tidligere igangsatte projekter ikke er medtaget.

Projekter fordelt på indsatsområder 1996-1999

	1996	1997	1998	1999
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>
Feltprojekter, klorerede opløsningsmidler	1	4	3	7
Feltprojekter, olie- og benzin	-	2	4	4
Feltprojekter, blandingsforureninger	-	1	0	1
Feltprojekter, øvrige	-	1	1	
Udredningsprojekter	-	9	14	14
I alt	1	17	22	26

23.22.09. Gasværkserstatninger (Reservationsbevilling)

Tilskudsregnskab

	1999						2000	
<i>(Mill. kr.)</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>	<i>Forbrug</i>	<i>Resultat</i>	<i>Beholdning ultimo</i>	<i>Udestående tilsagn ultimo</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>
Udgifter	4,6	-	3,3	-3,3	1,3	-	1,3	-

Af kontoen afholdes udgifter til dækning af kommuners og amters tidligere afholdte udgifter til oprydning på kommunale gasværksgrunde.

I 1999 er udbetalt de resterende beløb til dækning af tidligere afholdte udgifter. Der resterer kun én sag, som vedrører størrelsen af et advokathonorar, hvorefter kontoen vil blive nedlagt.

23.23. Renere produkter og genanvendelse

23.23.01. Genbrugsprojekter (Reservationsbevilling)

Tilskudsregnskab

	1999						2000	
<i>(Mill. kr.)</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>	<i>Forbrug</i>	<i>Resultat</i>	<i>Beholdning ultimo</i>	<i>Udestående tilsagn ultimo</i>	<i>Beholdning primo⁵</i>	<i>Bevilling</i>
Tilsagn	0,0	0,0	-17,4 ⁶	17,4	17,4	0,0	0,0	-
Udgifter	18,6	0,0	1,2	-1,2	17,4	-	0,0	-

Alle projekter under ordningen er afsluttet, og ordningen er herefter ophørt.

5. Beholdningen er overført til konto 23.23.11.

6. Beløbet vedrører mindreforbrug fra projekter, der er afsluttet i 1999.

23.23.03. Tilskud til bortskaffelse af spildolie (Reservationsbevilling)

Tilskudsregnskab

(Mill. kr.)	1999						2000	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Udgifter	12,9	32,5	43,2	-10,7	2,2	-	2,2	14,5

Af kontoen ydes tilskud til bortskaffelse af spildolie indsamlet her i landet efter pålæggelse af mineralolieafgift fra 1. maj 1993. Det er en forudsætning for udbetaling af tilskud, at spildolien bortskaffes som brændsel i anlæg, der producerer og afsætter fjernvarme. Merudgiften skyldes, at tilskud for 4. kvartal 1998 på i alt 12,9 mill. kr. er registreret i 1999.

Aktivitetsoversigt

Mill. kr. (løbende priser)	1996	1997	1998	1999		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Antal tilskud	18	21	16	20	22	2
2. Tilskud i alt	41,1	44,7	26,3	32,5	43,2	10,7
3. Gnsnt. Tilskud (dvs. (2):(1))	2,3	2,1	1,6	1,6	2,0	0,4

23.23.04. Indsamlingsordninger vedr. dæk og blyakkumulatorer (Driftsbevilling)

23.23.04.10. Indsamlingsordning vedr. dæk

Tilskudsregnskab

(Mill. kr.)	1999						2000	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Udgifter	17,4	33,9	20,0	13,9	18,5	-	18,5	39,9
Indtægter	-	35,0	22,2	12,8	-	-	-	40,0

Aktivitetsoversigt

Mill. kr. (løbende priser)	1996	1997	1998	1999
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Regnskab
1. Antal virksomh.	22	31	30	38
2. Udgifter i alt ⁷	6,8	15,1	14,9	20,7
3. Gensn. Udbetalt beløb ((2):(1))	0,3	0,5	0,5	0,55

7. Beløbet vedrører de af Dækbranchens Miljøfonds udgifter vedr. tilskud og administration.

Oversigt over gebyrsatser for dæk

Kategori	Sats
Nye og brugte dæk til motorcykler og personbiler af alle dimensioner	8 kr. pr. stk.
Nye og brugte dæk til vare- og lastbiler, busser samt til påhængskøretøjer og påhængsredskaber, med dimensioner mindre end eller lig med 7."-16" eller 255 mm/-16"	8 kr. pr. stk.
Regummierede dæk	4 kr. pr. stk.

Resultatopgørelse

1.000 kr.	Udgifter	Indtægter
Provenu (indtægter)		22.200
Direkte omkostninger	21.100	
Indirekte omkostninger		
Afskrivninger		
Forrentning		
Årets resultat		1.100

Akkumuleret resultat. Ultimo 1999

Mill. kr.	1995	1996	1997	1998	1999	I alt
Resultat	4,6	5,1	3,7	0,0	1,1	18,5

23.23.04.30. Indsamlingsordning vedr. blyakkumulatorer

Tilskudsregnskab

(Mill. kr.)	1999						2000	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Udgifter	26,3	11,6	6,2	5,4	33,7	-	33,7	11,6
Indtægter	-	11,6	13,6	-2,0	-	-	-	11,6

Oversigt over gebyrsatser for blyakkumulatorer

Kategori	Sats
1. Blyakkumulatorer på indtil 100 Ah til start af stempelmotorer	12 kr. pr. stk.
2. Blyakkumulatorer på 100 Ah og derover til start af stempelmotorer	24 kr. pr. stk.
3. Andre blyakkumulatorer	18 kr. pr. kWh

Resultatopgørelse

1.000 kr.	Udgifter	Indtægter
Provenu (indtægter)		13.606
Direkte omkostninger	6.176	
Indirekte omkostninger		
Afskrivning		
Forrentning		
Årets resultat		7.430

Akkumuleret resultat. Ultimo 1999

Mill. kr.	1996	1997	1998	1999	I alt
Resultat	5,4	10,4	10,5	7,4	33,7

23.23.05. Indsamlingsordning vedr. nikkel-cadmium-batterier (Lovbunden)

Tilskudsregnskab

(Mill. kr.)	1999						2000	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Udgifter	-	32,0	9,9	22,1	-	-	-	26,4

Aktivitetsoversigt

	1996	1997	1998	1999
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Regnskab
Indsamlede mængder (tons)				
1. Forventet	190,0	214,0	120,0	120
2. Faktisk	4,6	95,0	78,0	66
3. Difference	185,4	119,0	42,0	54

23.23.11. Renere produkter m.v. (tekstanm. 1, 52 og 53) (Reservationsbevilling)

23.23.11.10. Renere produkter m.v.

Tilskudsregnskab

(Mill. kr.)	1999						2000	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	0,2	89,1 ⁸	85,5 ⁹	3,6	3,8	172,7	3,8	128,0
Udgifter	98,9	47,0	63,0	-16,0	82,9	-	100,3 ¹⁰	91,3
Indtægter	-	0,2	0,2	-	-	-	-	-

Aktivitetsoversigt

Mill. kr. (løbende priser)	1996	1997	1998	1999		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Antal ansøgte tilsagn	239	215	101	150	338	188
2. Antal afgivne tilsagn	167	141	58	89	184	95
3. Behovsdækning (dvs. (2) i % af (1))	70	66	57	59	54	-5
4. Gnsnt. Tilsagnsbeløb (dvs. (5):(2))	0,6	0,7	1,0	0,8	0,5	-0,3
5. Tilsagn i alt (mill. kr.)	101,5	93,1	59,4	71,2	94,5	23,3

8. Tilsagnsrammen er opskrevet med 17,4 mill. kr., som er overført fra konto 23.23.01.

9. Herudover er afgivet tilsagn for yderligere 9,0 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, der er afsluttet i 1999.

10. Beholdningen er opskrevet med 17,4 mill. kr., som på statsregnskabet for 1999 overføres fra konto 23.23.01.

23.23.11.20. Miljømærkeordninger

Tilskudsregnskab

(Mill. kr.)	1999						2000	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Udgifter	5,2	12,7	11,6	1,1	6,2	-	6,2	14,6
Indtægter	-	4,5	5,1	-0,6	-	-	-	4,5

23.23.12. Miljøstyring og -revision m.v. i virksomheder (Reservationsbevilling)

Tilskudsregnskab

(Mill. kr.)	1999						2000	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	0,4	5,1	3,2 ¹¹	1,9	2,3	13,9	2,3	-
Udgifter	7,7	14,8	9,1	5,7	12,7	-	12,7	2,8

Mindreudgiften i forhold til årets bevilling skyldes, at en del projekter afvikles langsommere end forventet.

Aktivitetsoversigt

Mill. kr. (løbende priser)	1996	1997	1998	1999		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Antal ansøgte tilsagn	47	33	57	50	25	25
2. Antal afgivne tilsagn	16	14	17	5	5	0
3. Behovsdækning (dvs. (2) i % af (1))	34	42	30	10	20	10
4. Gnsnt. Tilsagnsbeløb (dvs. (5):(2))	1,0	1,1	0,7	0,8	0,7	0,1
5. Tilsagn i alt	16,2	15,2	12,0	4,8	3,3	1,5

23.24. Miljøforanstaltninger i landbruget

23.24.31. Aktiviteter vedr. bekæmpelsesmidler (Reservationsbevilling)

Tilskudsregnskab

(Mill. kr.)	1999						2000	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Udgifter	5,4	18,4	19,1	-0,7	4,8	-	4,8	18,4

11. Herudover er afgivet tilsagn for yderligere 0,1 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, som er afsluttet i 1999.

Oversigt over udgifter på bekæmpelsesmiddelområdet

	1996	1997	1998	1999	
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Budget</i>	<i>Regnskab</i>
1. Revurdering m.v.	5,0	3,8	3,0	4,7	4,7
2. Information	0,7	0,8	1,0	- ¹²	-
3. Forskning og udvikling m.v.	14,7	13,1	13,4	13,7	14,4
I alt	20,4	17,7	17,4	18,4	19,1

Aktivitetsoversigt over midlerne til forskning

	1996	1997	1998	1999
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>
1. Antal igangværende proj.	32	31	26	52
2. Tilskud i alt (mill. kr.)	14,7	13,1	13,4	14,4
3. Gnsnt. tilskudsbeløb (dvs. (2):(1))	0,5	0,4	0,5	0,3

Udgifter til forskning fordelt på indsatsområder

	1995	1996	1997	1998	1999
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>
1. Grundvand	4,0	1,6	1,1	0,1	0,4
2. Miljø	7,0	10,2	9,0	10,1	10,1
3. Sundhed	1,8	1,5	1,5	1,3	0,5
4. Forebyggende	1,5	0,4	1,2	0,6	0,3
5. Diverse	0,8	1,0	0,3	1,3	3,1
I alt	15,1	14,7	13,1	13,4	14,4

23.26. Miljøforanstaltninger i Østeuropa

23.26.11. Miljøstøtte til østlandene (tekstanm. 1, 4 og 52) (Reservationsbev.)

23.26.11.10. Miljøstøtte udenfor Østersøregionen m.v.

Tilskudsregnskab

<i>(Mill. kr.)</i>	1999						2000	
	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>	<i>Forbrug</i>	<i>Resultat</i>	<i>Beholdning ultimo</i>	<i>Udestående tilsagn ultimo</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>
Tilsagn	0,0	216,4	216,4 ¹³	0,0	0,0	292,1	0,0	213,5
Udgifter	29,2	131,6	174,2	-42,6	-13,4	-	-0,0	152,8

Merudgiften i forhold til årets bevilling skyldes, at det ved fastsættelsen af bevillingen for 1999 var tilstræbt at nedbringe beholdningen på kontoen, samt at der ved udmøntningen af bevillingen på underkonti ikke var kendskab til den faktiske fordeling af udgifter på underkonti. Den negative ultimobeholdning udlignes via beholdning under underkonto 30., jf. nedenfor.

12. Budget for informationsaktiviteter indgår som en del af budgettet under revurdering m.v.

13. Herudover er der yderligere afgivet tilsagn for 28,7 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, der er afsluttet i 1999.

Aktivitetsoversigt¹⁴

	1996	1997	1998	1999		
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Budget</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Diff.</i>
1. Antal tilsagn	107	120	64	64	104	40
2. Tilsagn i alt (mill. kr.)	272,3	443,7	212,9	216,4	245,1	28,7
3. Gnsnt. tilsagnsbeløb (dvs. (2):(1))	2,6	3,7	3,3	3,4	2,4	1,0

Der er igangsat flere mindre projekter end forventet, herunder forprojekter og opfølgning på tidligere gennemførte projekter.

23.26.11.30. Miljøstøtte til Østersøregionen

Tilskudsregnskab

	1999						2000	
<i>(Mill. kr.)</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>	<i>Forbrug</i>	<i>Resultat</i>	<i>Beholdning ultimo</i>	<i>Udestående tilsagn ultimo</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>
Tilsagn	-0,2	264,7	264,5 ¹⁵	0,2	0,0	518,6	0,0	251,3
Udgifter	95,9	186,3	201,1	-14,8	81,1	-	67,7	175,4

Merudgiften i forhold til årets bevilling skyldes, at det ved fastsættelsen af bevillingen for 1999 var tilstræbt at nedbringe beholdningen på kontoen, samt at der ved udmøntningen af bevillingen på underkonti ikke var kendskab til den faktiske fordeling af udgifter på underkonti.

Aktivitetsoversigt

	1996	1997	1998	1999		
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Budget</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Diff.</i>
1. Antal tilsagn	-	-	102	78	126	48
2. Tilsagn i alt (mill. kr.)	-	-	264,9	264,7	281,0	16,3
3. Gnsnt. Tilsagnsbeløb (dvs. (2):(1))	-	-	2,6	3,4	2,1	1,3

Der er igangsat flere mindre projekter, herunder forprojekter og opfølgning på tidligere gennemførte projekter.

23.26.31. Sektorintegreret miljøindsats på energiområdet i Østersøregionen (tekstanm. 1 og 52) (Reservationsbev.)

23.26.31.10. Miljørelateret energisektorprogram 1994

Tilskudsregnskab

	1999						2000	
<i>(Mill. kr.)</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>	<i>Forbrug</i>	<i>Resultat</i>	<i>Beholdning ultimo</i>	<i>Udestående tilsagn ultimo</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>
Tilsagn	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0
Udgifter	0,6	0,0	0,4	-0,4	0,2	-	0,0	0,0

14. For 1996 og 1997 omfatter oversigten samtlige projekter vedrørende hovedkontoen, herunder tilsagn til projekter indenfor Østersøregionen, jf. underkonto 30 nedenfor.
15. Herudover er der yderligere afgivet tilsagn for 16,5 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, der er afsluttet i 1999.

23.26.31.20. Miljørelateret energisektorprogram 1995

Tilskudsregnskab

(Mill. kr.)	1999						2000	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	2,2	0,0	-0,1 ¹⁶	0,1	2,3	2,2	2,3	0,0
Udgifter	8,4	0,0	4,0	-4,0	4,4		4,4	0,0

Udisponerede tilsagn ultimo 1999 anvendes til finansiering af en ekstern evaluering af programmet, der iværksættes, når dette er afsluttet, mens restbeløbet bortfalder.

Merudgiften på 4,0 mill. kr. vedrører udgifter, der var forventet afholdt i tidligere år.

23.26.31.30. Miljørelateret energisektorprogram 1996

Tilskudsregnskab

(Mill. kr.)	1999						2000	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	4,7	0,0	3,6 ¹⁷	-3,6	1,1	11,2	1,1	0,0
Udgifter	14,4	7,8	9,8	-2,0	12,3	-	12,3	0,0

Udisponerede tilsagn ultimo 1999 anvendes til finansiering af en ekstern evaluering af programmet, der iværksættes, når dette er afsluttet, mens restbeløbet optages som mindreforbrug.

Merudgiften på 2,0 mill. kr. vedrører udgifter, der var forventet afholdt i tidligere finansår.

Aktivitetsoversigt

Mill. kr. (løbende priser)	1997	1998	1999
	Regnskab	Regnskab	Regnskab
1. Antal tilsagn	31	12	6
2. Tilsagn i alt	37,1	14,6	3,8
3. Gnsnt. tilsagnsbeløb	1,2	1,2	0,6

23.26.31.40. Miljørelateret energisektorprogram 1997

Tilskudsregnskab

(Mill. kr.)	1999						2000	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	15,9	0,0	14,7	-14,7	1,2	30,7	1,2	0,0
Udgifter	21,4	24,5	14,0	10,5	31,9	-	31,9	0,0

Udisponerede tilsagn ultimo 1999 anvendes til finansiering af en ekstern evaluering af programmet, der iværksættes, når dette er afsluttet, mens restbeløbet optages som mindreforbrug.

Regnskabet for sektorprogrammerne blev afsluttet d. 13.12.1999 af hensyn til overførslen af ordningen fra og med 2000 fra Miljøstyrelsen til Energistyrelsen. Efterfølgende er der indtil afslutningen af årsregnskabet for 1999 medio februar på den nye konto 23.72.14.40. foretaget udbetalinger for i alt 1,4 mill. kr. Mindreforbruget herudover skyldes en ændret tidsmæssig fordeling af udgifterne i forhold til de forudsætninger, der lå til grund for budgetteringen.

16. Beløbet hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, der er afsluttet i 1999.

17. Herudover er der yderligere afgivet tilsagn for 0,2 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, der er afsluttet i 1999.

Aktivitetsoversigt

	1998	1999
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>
1. Antal tilsagn	30	17
2. Tilsagn i alt	35,0	14,7
3. Gnsnt. tilsagnsbeløb	1,2	0,9

23.26.31.50. Den sektorintegrerede miljøindsats i Østersøregionen 1998

Tilskudsregnskab

<i>(Mill. kr.)</i>	1999						2000	
	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>	<i>Forbrug</i>	<i>Resultat</i>	<i>Beholdning ultimo</i>	<i>Udestående tilsagn ultimo</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling¹⁸</i>
Tilsagn	26,1	0,0	23,7 ¹⁹	-23,7	2,4	25,7	2,4	0,0
Udgifter	12,5	19,9	29,8	-9,9	2,6	-	2,6	18,0

Den udisponerede tilsagnsramme ultimo 1999 på 2,4 mill. kr. skyldes dels mindreforbrug vedr. projekter, der er afsluttet, dels at der er reserveres midler til finansiering af en ekstern evaluering af programmet, der iværksættes, når projekterne er afsluttet.

Regnskabet for sektorprogrammerne blev afsluttet d. 13.12.1999 af hensyn til overførslen af ordningen fra og med 2000 fra Miljøstyrelsen til Energistyrelsen. Efterfølgende er der indtil afslutningen af årsregnskabet for 1999 medio februar på den nye konto 23.72.14.40. foretaget udbetalinger for i alt 0,2 mill. kr. Den samlede merudgift skyldes en ændret tidsmæssig fordeling af udgifterne i forhold til de forudsætninger, der lå til grund for budgetteringen.

Aktivitetsoversigt

	1999
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>
1. Antal tilsagn	18
2. Tilsagn i alt	24,5
3. Gnsnt. tilsagnsbeløb	1,3

23.26.31.60. Den sektorintegrerede miljøindsats i Østersøregionen 1999

Tilskudsregnskab

<i>(Mill. kr.)</i>	1999						2000	
	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>	<i>Forbrug</i>	<i>Resultat</i>	<i>Beholdning ultimo</i>	<i>Udestående tilsagn ultimo</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling²⁰</i>
Tilsagn	0,0	73,1	25,3	47,8	0,1 ²¹	19,1	0,1	0,0
Udgifter	0,0	14,1	6,2	7,9	7,9	-	7,9	5,0

Regnskabet blev afsluttet d. 13.12.1999 af hensyn til overførslen af ordningen fra og med 2000 fra Miljøstyrelsen til Energistyrelsen. Efterfølgende er der indtil afslutningen af årsregnskabet for 1999 medio februar på den nye konto 23.72.14.40. foretaget udbetalinger for i alt 0,8 mill. kr. Den samlede mindreudgift skyldes en ændret tidsmæssig fordeling af udgifterne i forhold til de forudsætninger, der lå til grund for budgetteringen.

18. Jf. konto 23.72.14.

19. Herudover er der yderligere afgivet tilsagn for 0,8 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, der er afsluttet i 1999.

20. Jf. konto 23.72.14.

21. På finansloven for 2000 er det forudsat, at der afgives tilsagn indenfor en ramme på i alt 25,4 mill. kr., og at restbeløbet – 47,7 mill. kr. – ikke videreføres til anvendelse i 2000.

Aktivitetsoversigt

	1999
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>
1. Antal tilsagn	21
2. Tilsagn i alt	25,3
3. Gnsnt. tilsagnsbeløb	1,2

23.27. Øvrige miljøforanstaltninger

23.27.02. Indsats vedr. trafik og miljø (Reservationsbevilling)

23.27.02.10. Indsats vedr. trafik og miljø

Tilskudsregnskab

<i>(Mill. kr.)</i>	1999						2000	
	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>	<i>Forbrug</i>	<i>Resultat</i>	<i>Beholdning ultimo</i>	<i>Udestående tilsagn ultimo</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>
Udgifter	0,1	-	0,0	0,0	0,1	-	0,1	-

Restbeløbet vil blive anvendt til færdiggørelse, publicering og resultatformidling af gennemførte projekter.

23.27.02.20. Miljøhensyn i den kommunale sektor

Tilskudsregnskab

<i>(Mill. kr.)</i>	1999						2000	
	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>	<i>Forbrug</i>	<i>Resultat</i>	<i>Beholdning ultimo</i>	<i>Udestående tilsagn ultimo</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>
Udgifter	5,3	5,0	4,4	0,6	5,9	-	5,9	-

Mindreforbruget vil blive anvendt til afslutning af igangsatte projekter samt til medfinansiering af en "miljøtrafikuge" i sept. 2000, jf. Akt 147 1/3 2000.

23.27.03. Puljen til Grøn Beskæftigelse ("Den Grønne Jobpulje") (Reservationsbevilling)

Tilskudsregnskab

<i>(Mill. kr.)</i>	1999						2000	
	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>	<i>Forbrug</i>	<i>Resultat</i>	<i>Beholdning ultimo</i>	<i>Udestående tilsagn ultimo</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>
Tilsagn	19,7 ²²	63,1	60,2 ²³	3,1	22,6	124,3 ²⁴	22,6	57,2
Udgifter	152,5	57,5	63,2	-5,7	146,9	-	146,9	32,2

22. På virksomhedsregnskabet for 1998 er ultimobeholdningen opgjort til 19,5 mill. kr. Det korrekte beløb er 19,7 mill. kr., jf. noten nedenfor vedr. udestående tilsagn ultimo 1999.

23. Herudover er i 1999 afgivet tilsagn for 2,5 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, som er afsluttet i 1999.

24. Ved en fejl er udestående tilsagn på statsregnskabet for 1999 opgjort til 124,6 mill. kr. Fejlen skyldes manglende registrering af et mindreforbrug på 0,3 mill. kr.

På virksomhedsregnskabet for 1998 er afgivne tilsagn (netto) opgjort til 88,4 mill. kr. Det korrekte beløb er 88,3 mill. kr. I konsekvens heraf udgør udestående tilsagn ultimo 1998 127,2 mill. kr. og ikke, som anført, 127,4 mill. kr.

Aktivitetsoversigt²⁵

Mill. kr. (løbende priser)	1996	1997	1998	1999		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Antal ansøgte tilsagn	-	261	510	500	253	-247
2. Antal afgivne tilsagn	-	123	213	100	116	16
3. (2) i % af (1)	-	47	42	20	46	26
4. Gnsnt. tilsagnsbeløb (dvs. (5):(2))	-	0,4	0,4	0,6	0,5	-0,1
5. Tilsagn ialt	-	65,5	89,4	62,8	61,7	-0,7

23.27.04. Den Grønne Fond (Reservationsbevilling)

Tilskudsregnskab

(Mill. kr.)	1999						2000	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	0,7	44,5	43,4 ²⁶	1,1	1,8	76,4 ²⁷	1,8	44,2
Udgifter	67,4	24,2	42,7	-18,5	48,9	-	48,9	61,2

Merudgiften vedr. udgifter, der var forventet afholdt i tidligere år og skyldes hovedsageligt, at en række flerårige projekter har haft en langsommere udbetalingstakt end forudsat.

Aktivitetsoversigt²⁸

Mill. kr. (løbende priser)	1996	1997	1998	1999		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Antal ansøgte tilsagn	511	510	562	420	465	45
2. Antal afgivne tilsagn	208	259	244	170	189	19
3. (2) i % af (1)	41	51	43	40	41	1
4. Gnsnt. tilsagnsbeløb (dvs. (5):(2))	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	-0,1
5. Tilsagn i alt	46,0	50,0	48,8	44,2	41,4	-2,8

23.28. Vandforsyning

23.28.02. Støtte til foreningstruede vandindvindinger og økologisk omstilling (tekstanm. 1 og 52) (Reservationsbevilling)

23.28.02.10. Støtte til forureningstruede vandindvindinger

Tilskudsregnskab

(Mill. kr.)	1999						2000	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	0,0	65,5	16,6 ²⁹	50,0	50,0	16,3	50,0	62,5
Udgifter	73,0	55,7	15,0	40,5	113,8	-	113,8	15,0

25. Der har i 1999 været afholdt udgifter til information, evaluering m.v., som ikke er indeholdt i aktivitetsoversigten.

26. Herudover er i 1999 afgivet tilsagn for 0,6 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, som er afsluttet i 1999.

27. Ved en fejl er udestående tilsagn på statsregnskabet for 1999 opgjort til 77,1 mill. kr. Fejlen skyldes manglende registrering af et mindreforbrug på 0,7 mill. kr.

28. Der har i 1999 været afholdt driftsudgifter vedr. grønne guider til netværk, efteruddannelse, evaluering mv. samt information og to konferencer, for 2,7 mio. kr., som ikke er indeholdt i aktivitetsoversigten.

29. Herudover er yderligere afgivet tilsagn for 2,4 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projektet, som er afsluttet i 1999.

Aktivitetsoversigt

	1998	1999
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>
1. Antal ansøgte tilsagn	854	1.044
2. Antal afgivne tilsagn	618	926
3. Antal tilsagn ift. ansøgningsantallet (dvs. (2) i % af (1))	72	89
4. Gnsnt. Tilsagnsbeløb (dvs. (5):(2))	0,0	0,1
5. Tilsagn i alt	20,9	17,9

Tilsagn fordelt på indsatsområder

	1998	1999		
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Antal afgivne tilsagn</i>	<i>Gnsnt. tilsagn</i>
1. Almen vandforsyning	7,0	6,0	38	0,1
2. Enkeltindvindinger	7,0	9,9	831	0,0
3. Ikke almen vandforsyninger	0,4	0,7	53	0,0
4. Generelle projekter	6,4	1,3	4	0,3
I alt	20,9	17,9	926	0,0

23.28.02.20. Aktionsplan for økologisk omstilling m.v. (Reservationsbevilling)

Tilskudsregnskab

	1999						2000	
<i>(Mill. kr.)</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>	<i>Forbrug</i>	<i>Resultat</i>	<i>Beholdning ultimo</i>	<i>Udestående tilsagn ultimo</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>
Tilsagn	0,0	9,5	7,9	1,6	1,6	15,3	1,6	9,3
Udgifter	21,5	7,2	9,6	-2,4	19,1	-	19,1	7,0

Bevillingen anvendes til udviklings-, undersøgelses- og demonstrationsprojekter til fremme af økologiske spildevandsløsninger og økologisk byggeri, herunder økologiske byggematerialer og konstruktioner.

Merudgiften i forhold til årets bevilling vedrører udgifter, der var forventet afholdt i tidligere år, og skyldes udbetalinger til en række flerårige projekter.

Aktivitetsoversigt

	1998	1999
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>
1. Antal ansøgte tilsagn	151	-
2. Antal afgivne tilsagn	36	25
3. (2) i % af (1)	24	16
4. Gnsnt. tilsagnsbeløb (dvs. (5):(2))	0,5	0,3
5. Tilsagn i alt	18,9	7,9

Tilsagn er givet på baggrund af ansøgninger indkommet ved ansøgningsrunder gennemført i 1998. Gennemførelsesprocenten (pkt. 3) er derfor beregnet i forhold til antal ansøgte tilsagn i 1998.

Tilsagn fordelt på indsatsområder

	1998	1999
<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>
1. Økologisk håndtering af spildevand i det åbne land	6,6	0,2
2. Økologiske byggematerialer og konstruktioner	6,6	0,5
3. Næringsstoffer fra by til land	5,0	0,8
4. Håndtering af regnvand og "gråt" spildevand	0,3	6,2
5. Øvrigt	0,4	0,2
I alt	18,9	7,9

23.29. Miljøbistand til udviklingslande og Arktis m.v.

23.29.01.10. Forundersøgelser, tværgående aktiviteter m.v.

Tilskudsregnskab

<i>(Mill. kr.)</i>	1999						2000	
	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>	<i>Forbrug</i>	<i>Resultat</i>	<i>Beholdning ultimo</i>	<i>Udestående tilsagn ultimo</i>	<i>Beholdning primo</i>	<i>Bevilling</i>
Tilsagn	0,0	21,0	20,9 ³⁰	0,1	0,1	11,5	0,1	50,0
Udgifter	30,3	13,5	38,4	-24,9	5,3	-	5,3	0,0

Merudgiften i forhold til årets bevilling vedrører udgifter, som var forventet afholdt i tidligere år, og skyldes, at det på grund af projektindsatsens karakter er vanskeligt at forudsæ den tidsmæssige fordeling af udgifterne.

Aktivitetsoversigt³¹

<i>Mill. kr. (løbende priser)</i>	1996	1997	1998	1999		
	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Budget</i>	<i>Regnskab</i>	<i>Diff.</i>
1. Aktivitet (antal igangsatte projekter)	9	22	22	20	18	-2
2. Ressourceforbrug i alt (mill. kr.)	4,7	9,9	49,8	30,0	22,6	-7,4
3. Fordeling:						
• forundersøgelser	0,3	3,0	0,0	1,0	0,0	-1,0
• tværgående aktiviteter	3,3	1,4	40,2	18,0	10,0	-8,0
• informationsaktiviteter	1,1	3,1	1,3	3,0	3,9	0,9
• planl., styring og overvågning	-	0,8	4,3	2,0	1,8	-0,2
• rådgivere	-	1,6	0,0	2,0	2,5	0,5
• programkoor.	-	-	4,0	4,0	4,4	0,4

Miljøbistanden tilrettelægges i tæt samarbejde med samarbejdspartnerne i det enkelte modtagerland. Tilrettelæggelsen omfatter såvel en løbende tematisk prioritering af den samlede indsats som identifikation af nye projekter. Budgetteringen af indsatsens fordeling på indsatsområder er derfor forbundet med betydelig usikkerhed.

30. Herudover er i 1999 yderligere afgivet tilsagn for 1,7 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, der er afsluttet i 1999.

31. Et projekt består ofte af flere enkelttilsagn afgivet over flere finansår. Opgørelsen i aktivitetsoversigterne for nærværende hovedkonto viser alene antal igangsatte projekter, og medtager således ikke tillægstilsagn. Derimod omfatter opgørelsen af resourceforbruget det samlede tilsagnsbeløb indenfor de respektive områder. Der er således ikke direkte sammenhæng mellem antal igangsatte projekter og resourceforbruget i det enkelte år.

23.29.01.20. Miljøbistand til Sydøstasien

Tilskudsregnskab

(Mill. kr.)	1999						2000	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	0,0	219,0	218,8 ³²	0,2	0,2	438,8	0,2	168,8
Udgifter	116,4	187,5	179,0	8,5	124,9	-	124,9	63,6

Mindreudgiften i forhold til årets bevilling skyldes, at det på grund af projektindsatsens karakter og projekternes flerårige forløb er vanskeligt at forudsæ den tidsmæssige fordeling af udgifterne.

Aktivitetsoversigt.

Mill. kr. (løbende priser)	1996	1997	1998	1999		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Aktivitet (antal igangsatte projekter)	49	36	40	40	49	9
2. Ressourceforbrug (mill. kr.)	204,1	144,9	225,7	215,0	236,5	21,5
3. Fordeling:						
• byernes miljøproblemer	109,8	22,2	67,2	60,0	81,2	21,2
• industriel forurening	16,7	51,6	30,2	60,0	71,1	11,1
• ødelæggelse af skovområder	53,0	65,8	127,0	80,0	81,8	1,8
• ødelæggelse af kystområder	24,6	5,3	1,3	15,0	2,4	12,6

Miljøbistanden tilrettelægges i tæt samarbejde med samarbejdspartnerne i det enkelte modtagerland. Tilrettelæggelsen omfatter såvel en løbende tematisk prioritering af den samlede indsats som identifikation af nye projekter. Budgetteringen af indsatsens fordeling på indsatsområder er derfor forbundet med betydelig usikkerhed

23.29.01.30. Miljøbistand i Arktis

Tilskudsregnskab

(Mill. kr.)	1999						2000	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	0,0	36,3	36,3 ³³	0,0	0,0	52,2	0,0	30,6
Udgifter	15,0	36,5	24,6	11,9	26,9	-	26,9	20,4

Mindreudgiften i forhold til årets bevilling skyldes de naturgivne forhold i Arktis, samt at forholdsvis mange projekter udføres af mindre enheder af eksperter, hvorfor det er vanskeligt at foretage en præcis tidsmæssig styring af projektførelserne.

32. Herudover er i 1999 yderligere afgivet tilsagn for 17,7 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, der er afsluttet i 1999.

33. Herudover er afgivet tilsagn for yderligere 1,4 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, der er afsluttet i 1999.

Aktivitetsoversigt

Mill. kr. (løbende priser)	1996	1997	1998	1999		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Aktivitet (antal igangsatte projekter)	18	25	39	15	51	36
2. Ressourceforbrug (mill. kr.)	26,5	37,4	42,3	36,3	37,6	1,3
3. Fordeling:						
• grænseoverskr. reg. forurening	11,1	21,4	19,5	15,0	17,4	2,4
• Biodiv. bevaring monitoring	6,3	7,9	4,5	6,0	5,0	-1,0
• klimaændringer	0,6	-	-	2,5	0,0	-2,5
• ozonnedbrydning	-	-	0,5	2,3	0,0	-2,3
• oprindelige folk og NGO'ere	3,0	2,9	7,4	3,5	3,6	0,1
• information/lokale miljøprojekter	5,5	5,2	10,4	7,0	11,6	4,6

Stigningen i antallet af projekter skyldes bl.a. en ændret administrativ praksis, som indebærer, at tilskud til monitoringsprogrammet AMAP er opdelt i delprojekter.

23.29.01.40. Miljøbistand til det sydlige Afrika

Tilskudsregnskab

(Mill. kr.)	1999						2000	
	Beholdning primo	Bevilling	Forbrug	Resultat	Beholdning ultimo	Udestående tilsagn ultimo	Beholdning primo	Bevilling
Tilsagn	0,0	127,3	127,1 ³⁴	0,2	0,2	238,7	0,2	30,6
Udgifter	52,4	70,2	89,9	-19,7	32,7	-	32,7	20,4

Merudgiften i forhold til årets bevilling skyldes, at det på grund af projektindsatsens karakter og projekternes flerårige forløb er vanskeligt at forudsæ den tidsmæssige fordeling af udgifterne.

Aktivitetsoversigt

Mill. kr. (løbende priser)	1996	1997	1998	1999		
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Regnskab	Diff.
1. Aktivitet (antal igangsatte projekter)	26	32	23	18	20	2
2. Ressourceforbrug (mill. kr.)	79,1	116,5	139,8	122,3	129,8	7,5
3. Fordeling:						
• byernes miljøproblemer	20,5	37,7	87,3	43,6	50,5	6,9
• industriel forurening	15,9	10,9	15,7	43,7	44,4	0,7
• ødelæggelse af naturressourcer i landområder	26,8	64,5	35,8	35,0	2,7	-32,3
• forurening af vandressourcer	6,5	0,7	0,4	-	31,6	31,6
• ødelæggelse af kystområder	9,4	2,7	0,6	-	0,6	0,6

Miljøbistanden tilrettelægges i tæt samarbejde med samarbejdspartnerne i det enkelte modtagerland. Tilrettelæggelsen omfatter såvel en løbende tematisk prioritering af den samlede indsats som identifikation af nye projekter. Budgetteringen af indsatsens fordeling på indsatsområder er derfor forbundet med betydelig usikkerhed.

34. Herudover er afgivet tilsagn for yderligere 2,7 mill. kr., som hidrører fra mindreforbrug vedr. projekter, der er afsluttet i 1999.

bilag **5**. Bevillingsafregning

23.21.01

Miljøstyrelsen driftsbevilling

<i>i mill. kr.</i>	<i>Løn-sum</i>	<i>Øvrig drift</i>	<i>I alt</i>
1. Bevilling (B + TB)	156,9	171,4	328,3
2. Regnskab	156,6	160,7	317,3
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	0,3	10,7	11,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0	0,0
6. Årets overskud	0,3	10,7	11,0
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	1,6	31,9	33,5
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998	-0,1	0,0	-0,1
8.1. Andre korrektioner			
9. Akkumuleret overskud primo 1999	1,5	31,9	33,4
10. Årets overskud	0,3	10,7	11,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	1,8	42,6	44,4
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	-0,6	-0,6
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	1,8	42,0	43,8

23.22.05

Afhjælpende foranstaltninger, affaldsdepotlov

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
1. Bevilling (B + TB)	0,0	0,0
2. Regnskab	0,0	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	0,0	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	0,0	0,0
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	0,2	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 1999	0,2	0,0
10. Årets overskud	0,0	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	0,2	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	0,2	0,0

23.22.06

Afhjælpende foransat tninger, værditabslov

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
1. Bevilling (B + TB)	32,0	0,0
2. Regnskab	53,0	0,1
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-21,0	-0,1
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-21,0	-0,1
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	103,2	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 1999	103,2	0,0
10. Årets overskud	-21,0	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	82,2	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	82,2	0,0

23.22.08

Teknologipulje

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
1. Bevilling (B + TB)	14,2	0,0
2. Regnskab	20,4	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-6,2	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-6,2	0,0
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	31,4	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 1999	31,4	0,0
10. Årets overskud	-6,2	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	25,2	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	25,2	0,0

23.22.09.

Reserve vedr. gasværkserstatninger

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
1. Bevilling (B + TB)	0,0	0,0
2. Regnskab	3,3	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-3,3	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-3,3	0,0
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	4,6	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 1999	4,6	0,0
10. Årets overskud	-3,3	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	0,0	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	1,3	0,0

23.22.79

Reserve til opgaver på jordrensningsområdet

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
1. Bevilling (B + TB)	30,2	0,0
2. Regnskab	0,0	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	30,2	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	30,2	0,0
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	0,0	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 1999	0,0	0,0
10. Årets overskud	30,2	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	0,0	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	30,2	0,0

23.23.01

Genbrugsprojekter

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
1. Bevilling (B + TB)	0,0	0,0
2. Regnskab	1,2	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-1,2	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-1,2	0,0
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	26,2	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998	0,0	0,0
8.1. Korrektion i forbindelse med kontoændring	-7,6	
9. Akkumuleret overskud primo 1999	18,6	0,0
10. Årets overskud	-1,2	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	17,4	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	17,4	0,0

23.23.03

Tilskud til bortskaffelse af spildolie

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
1. Bevilling (B + TB)	32,5	0,0
2. Regnskab	43,2	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-10,7	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-10,7	0,0
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	12,9	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 1999	12,9	0,0
10. Årets overskud	-10,7	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	2,2	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	2,2	0,0

23.23.04

Indsamlingsordninger vedr. dæk og blyakkumulatorer

<i>i mill. kr.</i>	<i>Løn-sum</i>	<i>Øvrig drift</i>	<i>I alt</i>
1. Bevilling (B + TB)	0,0	-1,1	-1,1
2. Regnskab	0,0	-9,7	-9,7
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	0,0	8,6	8,6
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0		0,0
6. Årets overskud	0,0	8,6	8,6
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	0,0	43,6	43,6
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998	0,0	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner			
9. Akkumuleret overskud primo 1999	0,0	43,6	43,6
10. Årets overskud	0,0	8,6	8,6
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	0,0	52,2	52,2
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	0,0	52,2	52,2

23.23.11.

Renere teknologi mv.

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
1. Bevilling (B + TB)	59,7	4,7
2. Regnskab	74,6	5,3
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-14,9	-0,6
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-14,9	0,6
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	97,5	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998		
8.1. Korrektion i forbindelse med kontoændringer	7,6	0,0
8.2. Andre korrektioner	0,0	0,0
9. Akkumuleret overskud primo 1999	105,1	0,0
10. Årets overskud	-14,9	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	90,2	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	90,2	0,0

23.23.12

Miljøstyring og miljørevision m.v. i virksomheder

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
1. Bevilling (B + TB)	14,8	0,0
2. Regnskab	9,1	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	5,7	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	5,7	0,0
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	7,7	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 1999	7,7	0,0
10. Årets overskud	5,7	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	13,4	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	13,4	0,0

23.24.31

Aktiviteter vedr. bekæmpelsesmidler

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
1. Bevilling (B + TB)	18,4	0,0
2. Regnskab	19,1	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-0,7	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-0,7	0,0
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	5,4	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 1999	5,4	0,0
10. Årets overskud	-0,7	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	4,8	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	4,8	0,0

23.25.11

Vandløbsforbedringer m.v.

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
1. Bevilling (B + TB)	0,0	0,0
2. Regnskab	0,0	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	0,0	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	0,0	0,0
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	5,3	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998	0,0	0,0
8.1. Korrektion i forbindelse med kontoændringer	-5,3	0,0
9. Akkumuleret overskud primo 1999	0,0	0,0
10. Årets overskud	0,0	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	0,0	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	0,0	0,0

23.26.11

Miljøstøtte til østlandende

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
1. Bevilling (B + TB)	317,9	0,0
2. Regnskab	375,4	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-57,5	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-57,5	0,0
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	125,0	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 1999	125,0	0,0
10. Årets overskud	-57,5	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	67,6	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	67,5	0,0

23.26.31.

Miljørelaterede energisektorprogrammer i Central- og Østeuropa

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
1. Bevilling (B + TB)	66,3	0,0
2. Regnskab	64,4	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	2,1	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	2,1	0,0
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	57,7	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner	-0,4	
9. Akkumuleret overskud primo 1999	57,3	0,0
10. Årets overskud	2,1	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	59,4	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	59,4	0,0

23.27.02.

Indsats vedr. trafik og miljø

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
1. Bevilling (B + TB)	5,0	0,0
2. Regnskab	4,4	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	0,6	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	0,6	0,0
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	5,4	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 1999	5,4	0,0
10. Årets overskud	0,6	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	6,0	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	6,0	0,0

23.27.03

Puljen til Grøn Beskæftigelse

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
1. Bevilling (B + TB)	57,5	0,0
2. Regnskab	63,2	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-5,7	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-5,7	0,0
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	152,5	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 1999	152,5	0,0
10. Årets overskud	-5,7	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	146,9	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	146,9	0,0

23.27.04

Den Grønne fond

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
1. Bevilling (B + TB)	24,2	0,0
2. Regnskab	42,7	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-18,5	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-18,5	0,0
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	67,4	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 1999	67,4	0,0
10. Årets overskud	-18,5	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	48,9	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	48,9	0,0

23.28.02.

Støtte til forureningstruede vandindvindinger og økologiske omstilling

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
1. Bevilling (B + TB)	62,9	0,0
2. Regnskab	24,6	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	38,3	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	38,3	0,0
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	94,6	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998		
8.1. Andre korrektioner	0,0	0,0
9. Akkumuleret overskud primo 1999	94,6	0,0
10. Årets overskud	38,3	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	132,9	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	132,9	0,0

23.29.01.

Miljøbistand til udviklingslande og Aktis m.v.

<i>i mill. kr.</i>	<i>Udgifter</i>	<i>Indtægter</i>
1. Bevilling (B + TB)	307,7	0,0
2. Regnskab	331,9	0,0
3. Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-24,2	0,0
5. Bevillingstekniske omflytninger	0,0	0,0
6. Årets overskud	-24,2	0,0
7. Akkumuleret overskud ultimo 1998	214,0	0,0
8. Primokorrektion til akk. Overskud ultimo 1998	0,0	0,0
8.1. Andre korrektioner		
9. Akkumuleret overskud primo 1999	214,0	0,0
10. Årets overskud	-24,2	0,0
11. Akkumuleret overskud ultimo 1999	189,8	0,0
12. Dispositioner, overskud som bortfalder	0,0	0,0
13. Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	189,8	0,0